

2023/2225

30.10.2023

DIRECTIVA (UE) 2023/2225 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
din 18 octombrie 2023
privind contractele de credit de consum și de abrogare a Directivei 2008/48/CE

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾ stabilește norme la nivelul Uniunii privind contractele de credit de consum.
- (2) În 2014, Comisia a prezentat un raport privind punerea în aplicare a Directivei 2008/48/CE. În 2020, Comisia a prezentat un al doilea raport privind punerea în aplicare a directivei respective și un document de lucru al serviciilor Comisiei conținând rezultatele unei evaluări a directivei respective din perspectiva adecvării și funcționalității sale, care a inclus o amplă consultare a părților interesate relevante.
- (3) Aceste rapoarte și consultări au evidențiat faptul că Directiva 2008/48/CE a fost parțial eficace în ceea ce privește asigurarea unor standarde ridicate de protecție a consumatorilor și promovarea dezvoltării unei piețe unice a creditelor, precum și faptul că aceste obiective sunt în continuare relevante. Motivele pentru care directiva respectivă a fost doar parțial eficace sunt legate atât de directiva însăși (de exemplu, de formularea imprecisă a anumitor articole), cât și de factori externi, de pildă evoluțiile legate de digitalizare, aplicarea sa în practică și felul în care s-a asigurat respectarea sa în statele membre, precum și de faptul că anumite aspecte ale pieței creditelor de consum nu fac obiectul directivei respective.
- (4) Digitalizarea a contribuit la evoluții ale pieței care nu erau prevăzute la momentul adoptării Directivei 2008/48/CE. De fapt, evoluțiile tehnologice rapide înregistrate de la adoptarea directivei respective au adus schimbări semnificative pe piața creditelor de consum, în ceea ce privește atât oferta, cât și cererea, cum ar fi apariția de produse noi și evoluția comportamentului și a preferințelor consumatorilor.
- (5) Formularea imprecisă a anumitor dispoziții din Directiva 2008/48/CE, care le-a permis statelor membre să adopte dispoziții divergente ce depășesc cadrul dispozițiilor prevăzute în directiva respectivă, a condus la un cadru de reglementare fragmentat în întreaga Uniune în ceea ce privește o serie de aspecte legate de contractele de credit de consum.
- (6) Situația de fapt și de drept care rezultă din aceste diferențe de la nivel național duce, în anumite cazuri, la denaturarea concurenței între creditorii din Uniune și creează obstacole în calea funcționării pieței interne. Această situație limitează capacitatea consumatorilor de a beneficia de o ofertă din ce în ce mai amplă de credite transfrontaliere, care se preconizează că va crește în continuare ca urmare a digitalizării. Denaturările și limitările menționate pot avea, la rândul lor, drept consecință reducerea cererii de bunuri și servicii. Această situație conduce, de asemenea, la un nivel necorespunzător și inconsecvent de protecție a consumatorilor din întreaga Uniune.

⁽¹⁾ JO C 105, 4.3.2022, p. 92.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 12 septembrie 2023 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 9 octombrie 2023.

⁽³⁾ Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului (JO L 133, 22.5.2008, p. 66).

- (7) În ultimii ani, creditele oferite consumatorilor au evoluat și s-au diversificat considerabil. Au apărut noi produse de credit, în special în mediul online, iar utilizarea acestora continuă să se dezvolte. Acest lucru a generat insecuritate juridică în ceea ce privește aplicarea Directivei 2008/48/CE în cazul acestor produse noi.
- (8) Prezenta directivă completează normele prevăzute în Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului (*). Pentru a garanta securitatea juridică, ar trebui clarificat faptul că, în cazul unui conflict între dispozițiile prezentei directive și cele ale Directivei 2002/65/CE, ar trebui să se aplice dispozițiile din prezenta directivă ca *lex specialis*.
- (9) În conformitate cu articolul 26 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), piața internă cuprinde un spațiu în care este asigurată libera circulație a bunurilor, a persoanelor și a serviciilor. Dezvoltarea unui cadru juridic mai transparent și mai eficient pentru creditele de consum ar trebui să sporească încrederea consumatorilor și protejarea acestora, precum și să faciliteze dezvoltarea activităților transfrontaliere.
- (10) Pentru a îmbunătăți funcționarea pieței interne a creditelor de consum, este necesar să se prevadă un cadru armonizat la nivelul Uniunii într-o serie de domenii esențiale. Având în vedere dezvoltarea pieței creditelor de consum, în special în mediul online, și mobilitatea tot mai mare a cetățenilor Uniunii, o legislație la nivelul Uniunii orientată spre viitor, care să poată fi adaptată la viitoarele forme de creditare și care să permită statelor membre un grad corespunzător de flexibilitate în procesul de punere în aplicare, va facilita crearea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderi.
- (11) La articolul 169 alineatul (1) și la articolul 169 alineatul (2) litera (a) din TFUE se prevede că Uniunea trebuie să contribuie la atingerea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor prin măsuri adoptate în temeiul articolului 114 din TFUE. Articolul 38 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”) prevede că politicile Uniunii trebuie să asigure un nivel ridicat de protecție a consumatorilor.
- (12) Este important ca nivelul de protecție de care se bucură consumatorii să fie ridicat. Astfel, libera circulație a ofertelor de creditare ar trebui să poată avea loc în condiții optime, atât pentru cei care oferă credite, cât și pentru cei care le solicită, ținând seama în mod corespunzător de situațiile specifice din statele membre.
- (13) O armonizare completă este necesară pentru a se asigura un nivel ridicat și echivalent de protecție a intereselor tuturor consumatorilor din Uniune și pentru a se crea o piață internă care funcționează optim. Prin urmare, nu ar trebui să li se permită statelor membre să mențină sau să introducă dispoziții de drept intern diferite de cele prevăzute în prezenta directivă, cu excepția cazului în care aceasta prevede altfel. Cu toate acestea, o astfel de limitare nu ar trebui să se aplice decât în cazul în care există dispoziții armonizate în prezenta directivă. În absența unor astfel de dispoziții armonizate, statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a menține sau de a introduce dispoziții de drept intern. În consecință, statele membre ar trebui să poată menține sau introduce dispoziții de drept intern cu privire la răspunderea solidară a furnizorului de bunuri sau a prestatorului de servicii și a creditorului. Statele membre ar trebui, de asemenea, să aibă posibilitatea de a menține sau de a introduce dispoziții de drept intern privind anularea unui contract de vânzare de bunuri sau de prestare de servicii în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere din contractul de credit. În acest sens, în cazul contractelor de credit pe durată nedeterminată, ar trebui să li se permită statelor membre să stabilească un termen minim care trebuie să curgă între momentul în care creditorul solicită rambursarea și ziua în care trebuie rambursat creditul.
- (14) Definițiile prevăzute în prezenta directivă stabilesc anvergura armonizării. În consecință, obligația care revine statelor membre de a transpune prezenta directivă ar trebui să fie limitată la domeniul de aplicare al acesteia, astfel cum este stabilit prin definițiile menționate. Cu toate acestea, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere punerii în aplicare de către statele membre, în conformitate cu dreptul Uniunii, a dispozițiilor prezentei directive în domenii care nu intră în domeniul său de aplicare. Un stat membru ar putea astfel să mențină sau să introducă dispoziții de drept intern corespunzătoare prezentei directive sau anumitor dispoziții ale prezentei directive, cu privire la contractele de credit care nu intră în domeniul de aplicare al acesteia, de exemplu, cu privire la contractele de credit la încheierea cărora consumatorul i se cere să pună un bun la dispoziția creditorului, cu titlu de garanție, și în cazul cărora răspunderea consumatorului este strict limitată la bunul pus la dispoziție sau cu privire la contractele de credit al căror obiect îl constituie un credit cu o valoare totală mai mare de 100 000 EUR. De asemenea, statele membre ar putea aplica prezenta directivă și în cazul creditelor legate care nu se încadrează în definiția unui contract de credit legat prevăzută de prezenta directivă. Astfel, dispozițiile prezentei directive cu privire la contractele de credit legate ar putea să se aplice contractelor de credit care servesc doar parțial la finanțarea unui contract pentru furnizarea de bunuri sau prestarea unui serviciu.

(*) Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum și de modificare a Directivei 90/619/CEE a Consiliului și a Directivelor 97/7/CE și 98/27/CE (JO L 271, 9.10.2002, p. 16).

- (15) O serie de state membre au aplicat Directiva 2008/48/CE în sectoare care nu se încadrează în domeniul său de aplicare pentru a spori nivelul de protecție a consumatorilor, în timp ce alte state membre aplică, pentru reglementarea sectoarelor respective, dispoziții de drept intern diferite care decurg din particularitățile pieței, menținându-se astfel anumite divergențe între dispozițiile de drept intern ale diferitelor state membre cu privire la respectivele tipuri de credite. În fapt, o serie de contracte de credit care nu se încadrează în domeniul de aplicare al Directivei 2008/48/CE pot fi în detrimentul consumatorilor, inclusiv contractele de credit pe termen scurt cu costuri ridicate, a căror valoare este, de regulă, mai mică decât pragul minim de 200 EUR prevăzut în directiva respectivă. În acest context și cu scopul de a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și de a facilita piața creditelor de consum transfrontaliere, prezenta directivă ar trebui să reglementeze anumite contracte care au fost excluse din domeniul de aplicare al Directivei 2008/48/CE, cum ar fi contractele de credit de consum care au ca obiect un credit cu o valoare mai mică de 200 EUR. În mod similar, prezenta directivă ar trebui să reglementeze și alte produse potențial defavorabile din cauza costurilor ridicate pe care le implică sau a penalităților ridicate aplicate în cazul neefectuării plăților, pentru a se asigura o mai mare transparență și o mai bună protecție a consumatorilor, ceea ce ar determina sporirea încrederii consumatorilor. În acest sens, contractele de închiriere sau de leasing cu opțiune de cumpărare, contractele de credit sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont” în baza cărora creditul trebuie rambursat în termen de o lună, contractele de credit în baza cărora creditul este acordat fără dobândă și fără niciun alt cost și contractele de credit în baza cărora creditul trebuie să fie rambursat în termen de trei luni și pentru care sunt de plătit doar costuri nesemnificative nu ar trebui să fie excluse din domeniul de aplicare al prezentei directive. Cu toate acestea, pentru unele dintre contractele de credit care au fost excluse din domeniul de aplicare al Directivei 2008/48/CE și care ar trebui să intre sub incidența prezentei directive, și anume contractele de credit care au ca obiect un credit cu o valoare mai mică de 200 EUR, creditele acordate fără dobândă și fără să implice niciun alt cost ci doar costuri limitate pe care consumatorul le suportă pentru efectuarea plăților cu întârziere, precum și creditele care trebuie rambursate în termen de trei luni și pentru care sunt de plătit doar costuri nesemnificative, statele membre ar trebui să poată exclude aplicarea unui număr bine definit și limitat de dispoziții ale prezentei directive referitoare la publicitate, informații precontractuale și informații contractuale, pentru a evita o sarcină inutilă pentru creditori, ținând seama de particularitățile pieței și de caracteristicile specifice acestor contracte de credit, cum ar fi durata lor mai scurtă, asigurând în același timp un nivel mai ridicat de protecție a consumatorilor.
- (16) Sistemele de tip „buy now, pay later” („cumpără acum, plătește mai târziu”), prin care creditorul acordă un credit unui consumator cu scopul exclusiv de a achiziționa bunuri sau servicii furnizate de un furnizor și care sunt instrumente financiare digitale noi care permit consumatorilor să facă achiziții și să le plătească ulterior, sunt adesea acordate fără dobândă și fără niciun alt cost și, prin urmare, ar trebui incluse în domeniul de aplicare al prezentei directive.
- (17) Amânarea la plată de un anumit tip, care survine atunci când un furnizor de bunuri sau un prestator de servicii acordă consumatorului timp pentru a plăti un bun sau un serviciu fără dobândă și fără să implice niciun alt cost, cu excepția costurilor limitate suportate, în conformitate cu dreptul intern, pentru efectuarea plăților cu întârziere, ar trebui exclusă din domeniul de aplicare al prezentei directive, cu condiția să nu existe nicio terță parte, ca de exemplu în cadrul sistemelor de tip „buy now, pay later” („cumpără acum, plătește mai târziu”), care să ofere un credit pentru bunul sau serviciul respectiv și cu condiția ca plata să fie efectuată integral într-un interval de timp limitat, de 50 de zile de la livrarea bunului sau de la prestarea serviciului. În fapt, astfel de amânări la plată constituie practici comerciale utilizate în mod obișnuit pentru a permite consumatorilor să plătească abia după primirea bunurilor sau serviciilor, ceea ce reprezintă un avantaj pentru consumatori, de exemplu în cazul amânării la plata facturilor medicale, când spitalele acordă consumatorilor timp pentru a-și achita cheltuielile medicale. Pentru anumiți furnizori mari de bunuri sau prestatori de servicii online care au acces la o bază mare de clienți, excluderea respectivă ar trebui să fie limitată la situațiile în care niciun terț nu oferă sau achiziționează credite, iar plata trebuie efectuată integral în termen de 14 zile de la livrarea bunurilor sau de la prestarea serviciilor, fără dobândă și fără să implice nici un alt cost ci doar costuri limitate suportate de consumator, în conformitate cu dreptul intern, pentru efectuarea plăților cu întârziere. În caz contrar, având în vedere posibilitățile lor financiare și capacitatea lor de a încuraja consumatorii să cumpere în mod impulsiv și, eventual, să se angajeze într-un consum excesiv, astfel de mari furnizori online ar putea să ofere pe scară largă facilități de amânare la plată, fără nicio protecție pentru consumatori, subminând astfel concurența loială cu alți furnizori de bunuri sau prestatori de servicii. O astfel de limitare ar continua să permită consumatorilor să efectueze plăți în mod convenabil în termen de două săptămâni, garantând totodată că, în cazul în care marii furnizori de bunuri sau prestatori de servicii online doresc să acorde credite pe scară largă cu o scadență mai lungă, aceștia intră sub incidența prezentei directive.
- (18) Astfel cum se precizează la considerentul 17 din Regulamentul (UE) 2015/751 al Parlamentului European și al Consiliului ^(⁶), cardurile de debit cu plată amânată sunt carduri de credit disponibile în mod obișnuit pe piață, iar titularului acestui tip de card i se debitează contul cu valoarea totală a tranzacțiilor la o anumită dată convenită în prealabil, de obicei o dată pe lună, fără a plăti dobândă. Statele membre ar trebui să poată exclude de la aplicarea prezentei directive anumite contracte de credit care iau forma cardurilor de debit cu amânare la plată, deoarece astfel de contracte de credit pot ajuta gospodăriile să își adapteze mai ușor bugetul în funcție de venitul lunar, fiind vorba de cazurile în care creditul trebuie rambursat în termen de 40 de zile, este scutit de dobândă și nu implică niciun alt cost ci doar costuri limitate legate de prestarea serviciului de plată, fiind acordat de o instituție de credit sau de o instituție de plată. Această derogare nu ar trebui să aducă atingere aplicării dispozițiilor relevante privind facilitatea de tip „descoperit de cont” sau depășirea limitei de credit, care ar trebui să se aplice în cazul în care rambursarea depășește soldul pozitiv al contului curent.

(⁶) Regulamentul (UE) 2015/751 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind comisiunile interbancare pentru tranzacțiile de plată cu cardul (JO L 123, 19.5.2015, p. 1).

- (19) Contractele de închiriere și de leasing în cazul cărora obligația cumpărătorului sau opțiunea acestuia de a cumpăra obiectul contractului nu este prevăzută nici în respectivul contract, nici în vreun contract separat, cum ar fi contractele obișnuite de închiriere, nu ar trebui incluse în domeniul de aplicare al prezentei directive, având în vedere că acestea nu implică niciun transfer eventual de proprietate până la sfârșitul contractului.
- (20) În plus, toate contractele de credit cu o valoare de până la 100 000 EUR ar trebui incluse în domeniul de aplicare al prezentei directive. Pragul superior pentru contractele de credit prevăzut în prezenta directivă ar trebui să fie mai ridicat decât cel prevăzut în Directiva 2008/48/CE pentru se lua în considerare indexarea în scopul ajustării la efectele inflației începând din 2008 și pentru anii următori.
- (21) În ceea ce privește contractele de credit care prevăd acorduri între creditor și consumator vizând amânarea la plată sau metodele de rambursare pentru cazurile în care consumatorul se află deja în situație de nerespectare a obligațiilor de plată sau este probabil să se regăsească în situație de nerespectare a obligațiilor de plată în conformitate cu contractul de credit inițial, și atunci când astfel de acorduri sunt de natură să evite riscul demarării unor proceduri judiciare privind neplata, iar clauzele acestora nu sunt mai puțin favorabile decât cele prevăzute în contractul de credit inițial, statele membre ar trebui să poată decide să aplice doar un număr limitat de dispoziții ale prezentei directive, scutindu-i, printre altele, pe creditorii de obligația de a efectua o evaluare a bonității. Aceasta nu îi poate împiedica pe consumatorii aflați în dificultate de plată să obțină un nou contract de credit care să îi ajute să ramburseze mai ușor creditul inițial. Spre exemplu, consumatorii ar fi considerați susceptibili de a intra în situație de nerespectare a obligațiilor de plată în cazul în care și-au pierdut locul de muncă.
- (22) Începând din 2008, finanțarea participativă s-a dezvoltat ca o formă de finanțare disponibilă pentru consumatori, de obicei pentru cheltuieli sau investiții mici. Un furnizor de servicii de creditare prin finanțare participativă exploatează o platformă digitală deschisă publicului pentru a pune în legătură sau pentru a facilita punerea în legătură a potențialilor creditori, care acționează sau nu în cadrul activității lor comerciale, economice sau profesionale, cu consumatorii care caută finanțare. O astfel de finanțare ar putea lua forma unui credit de consum. În cazul în care furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă oferă în mod direct credite consumatorilor, acestora ar trebui să li se aplice dispozițiile prezentei directive referitoare la creditori. În cazul în care furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă facilitează acordarea de credite între creditori care acționează în cadrul activității lor comerciale, economice sau profesionale și consumatori, creditorilor respectivi ar trebui să li se aplice obligațiile care le revin creditorilor în temeiul prezentei directive. Într-o astfel de situație, furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă acționează ca intermediari de credit și, prin urmare, acestora ar trebui să li se aplice obligațiile care le revin intermediarilor de credit în temeiul prezentei directivă.
- (23) În cazul unor tipuri specifice de contracte de credit cărora li se aplică numai unele dispoziții din prezenta directivă, statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a reglementa, în dreptul lor intern, aceste tipuri de contracte de credit în ceea ce privește alte aspecte nearmonizate de prezenta directivă.
- (24) Contractele pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe durata furnizării lor, pot să difere considerabil, din punctul de vedere al intereselor părților contractante implicate, precum și al modalităților și al efectuării tranzacțiilor, de contractele de credit care intră sub incidența prezentei directive. Prin urmare, astfel de contracte nu ar trebui considerate contracte de credit în sensul prezentei directive. Astfel de contracte includ, de exemplu, contractele de asigurare în care prima de asigurare este plătită în rate lunare.
- (25) Contractele de credit care acoperă acordarea de credite garantate cu bunuri imobile și contractele de credit al căror scop este de a finanța achiziționarea sau păstrarea drepturilor de proprietate asupra unui teren sau asupra unei clădiri existente sau proiectate, inclusiv asupra unor incinte folosite pentru desfășurarea de activități comerciale, economice sau profesionale, ar trebui să fie excluse din domeniul de aplicare al prezentei directive deoarece aceste contracte sunt reglementate de Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁶⁾. Cu toate acestea, creditele având drept scop renovarea unui bun imobil rezidențial și care au o valoare totală mai mare de 100 000 EUR și care nu sunt garantate nici prin ipotecă, nici printr-o altă garanție comparabilă utilizată în mod curent într-un stat membru având ca obiect bunuri imobile sau printr-un drept asupra bunurilor imobile, nu ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentei directive.
- (26) Prezenta directivă ar trebui să se aplice indiferent dacă creditorul este o persoană juridică sau fizică. Cu toate acestea, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului statelor membre de a stabili că creditele de consum pot fi acordate numai de persoane juridice sau numai de anumite persoane juridice.

⁽⁶⁾ Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO L 60, 28.2.2014, p. 34).

- (27) Anumite dispoziții ale prezentei directive ar trebui să se aplice intermediarilor de credit care sunt persoane fizice și juridice și care, în cursul desfășurării activității lor comerciale, economice sau profesionale, în schimbul unei remunerații, prezintă sau oferă consumatorilor contracte de credit, le oferă asistență prin desfășurarea de activități pregătitoare privind contractele de credit sau încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului.
- (28) Informațiile destinate consumatorilor, cum ar fi explicațiile adecvate, informațiile precontractuale, informațiile generale și informațiile privind consultarea unor baze de date, ar trebui să fie furnizate gratuit. Ar trebui să se acorde o atenție specială nevoilor persoanelor cu dizabilități.
- (29) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Cartă. În special, prezenta directivă respectă pe deplin dreptul la protecția datelor cu caracter personal, dreptul la proprietate, dreptul la nediscriminare, dreptul la protecția vieții de familie și a vieții profesionale, precum și dreptul la protecția consumatorilor în temeiul Cartei.
- (30) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului (⁽⁷⁾), care se aplică oricărei prelucrări de date cu caracter personal efectuate de creditori și de intermediarii de credit care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive, și, în special, nu ar trebui să aducă atingere principiilor referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal prevăzute la articolul 5 din regulamentul respectiv, inclusiv principiilor reducerii la minimum a datelor, exactității și limitării legate de scop.
- (31) Consumatorii care sunt rezidenți legali în Uniune nu ar trebui să fie discriminați din motive de cetățenie sau loc de reședință sau din oricare alt motiv, astfel cum se prevede la articolul 21 din Cartă, atunci când solicită, încheie sau dețin un contract de credit pe teritoriul Uniunii. Acest lucru nu aduce atingere posibilității de a oferi condiții diferite de acces la un credit atunci când aceste condiții diferite sunt justificate corespunzător de criterii obiective. În plus, acest lucru nu ar trebui înțeles ca generând o obligație pentru creditori sau pentru intermediarii de credit de a furniza servicii în domenii în care nu desfășoară activități comerciale.
- (32) Consumatorii ar trebui protejați împotriva practicilor neloiale sau înșelătoare, în special în ceea ce privește informațiile furnizate de creditor sau de intermediarul de credit, în conformitate cu Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului (⁽⁸⁾). Directiva menționată continuă să se aplice contractelor de credit și funcționează ca o „plasă de siguranță” care asigură menținerea unui nivel comun ridicat de protecție a consumatorilor împotriva practicilor comerciale neloiale în toate sectoarele, inclusiv prin completarea altor dispoziții din dreptul Uniunii.
- (33) Ar trebui prevăzute dispoziții specifice privind publicitatea referitoare la contractele de credit și privind anumite informații standard care trebuie să fie oferite consumatorilor pentru a le permite acestora, în special, să compare diferitele oferte. Aceste informații standard ar trebui oferite într-o manieră clară, concisă și vizibilă prin intermediul unui exemplu reprezentativ. Valoarea totală a creditului și durata de rambursare aleasă de creditor pentru un astfel de exemplu reprezentativ ar trebui să corespundă, pe cât posibil, caracteristicilor contractului de credit pe care îl promovează creditorul. Informațiile standard ar trebui să fie prezentate imediat, într-un mod vizibil și clar și într-un format atractiv. Acestea ar trebui să fie perfect lizibile și adaptate pentru a ține seama de constrângerile de natură tehnică ale anumitor suporturi, cum ar fi ecranele telefoanelor mobile. Pe canalele digitale, o parte din informațiile standard aferente exemplului reprezentativ ar putea fi furnizate prin intermediul unui clic, al derulării conținutului sau al glisării pe ecran. Cu toate acestea, înainte de a accesa ofertele de credit, consumatorii ar trebui să li se prezinte toate informațiile standard care trebuie incluse în publicitatea referitoare la contractele de credit, chiar și în cazul în care clicul, derularea conținutului sau glisarea pe ecran există ca opțiune. Informațiile standard ar trebui, de asemenea, să fie clar separate de orice informații suplimentare referitoare la contractul de credit. Condițiile promoționale temporare, cum ar fi o rată a dobânzii aferente creditului mai mică utilizată drept „momeală” pentru primele luni ale contractului de credit, ar trebui să fie clar identificate ca atare. Consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a vizualiza rapid toate informațiile esențiale, chiar și pe ecranul unui telefon mobil.

(⁷) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

(⁸) Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”) (JO L 149, 11.6.2005, p. 22).

Consumatorului ar trebui să i se comunice, de asemenea, numărul de telefon și adresa de e-mail a creditorului și, dacă este cazul, a intermediarului de credit, pentru a-i permite acestuia să contacteze creditorul sau intermediarul de credit în mod rapid și eficient. În cazul în care nu este posibil să se indice valoarea totală a creditului sub forma cuantumurilor totale puse la dispoziție, în special în cazul în care prin contractul de credit se acordă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor cu o limitare privind cuantumul, ar trebui să se prevadă un prag. Acesta ar trebui să indice limita superioară a creditului care poate fi pus la dispoziția consumatorului. În cazuri specifice și justificate, pentru a îmbunătăți înțelegerea de către consumatori a informațiilor incluse în publicitatea referitoare la contractele de credit, atunci când suportul utilizat nu permite afișarea vizuală a informațiilor, cum ar fi în cazul publicității difuzate la radio, cantitatea de informații furnizate ar trebui redusă. În plus, statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a prevedea în dreptul lor intern cerințe de informare privind publicitatea referitoare la contractele de credit care nu conține informații cu privire la costul creditului. Pentru a reduce cazurile de vânzare necorespunzătoare a creditelor unor consumatori care nu sunt în măsură să și le permită și pentru a promova creditarea durabilă, publicitatea referitoare la contractele de credit ar trebui să conțină, în toate cazurile, un avertisment clar și vizibil prin care consumatorii să fie informați că banii împrumutați costă bani. Pentru a asigura un nivel mai ridicat de protecție a consumatorilor, ar trebui interzise anumite tipuri de publicitate, cum ar fi cele care încurajează consumatorii să solicite un credit sugerându-le că acesta le-ar îmbunătăți situația financiară sau pretinzând că creditele înregistrate în bazele de date au o influență redusă sau inexistentă asupra evaluării unei cereri de credit. De asemenea, statelor membre ar trebui să li se permită să interzică publicitatea pe care o consideră riscantă pentru consumatori, cum ar fi cea care scoate în evidență ușurința sau viteza cu care se poate obține un credit.

- (34) Un suport durabil, inclusiv versiuni pe hârtie sau versiuni digitale interoperabile, portabile și prelucrabile automat ale documentelor, ar trebui să permită transmiterea informațiilor personal către consumator, ar trebui să permită consumatorului să păstreze informațiile astfel încât acestea să fie accesibile pentru consultări ulterioare și pentru o durată adecvată scopului informațiilor, ar trebui să permită reproducerea fără modificări a informațiilor stocate și ar trebui să asigure lizibilitatea informațiilor, astfel încât informațiile să poată fi citite și invocate. Consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a alege tipul de suport durabil pe care să primească informații în etapa precontractuală și după încheierea contractului și prin intermediul căruia să își notifice retragerea. Cu toate acestea, consumatorii nu ar trebui să-și poată notifica retragerea și nici să solicite creditorilor sau, după caz, intermediarilor de credit, să furnizeze informații prin intermediul unor tipuri de suporturi durabile care nu sunt utilizate în mod curent.
- (35) Publicitatea tinde să se axeze cu precădere pe unul sau mai multe produse, însă consumatorii ar trebui să poată lua deciziile cunoscând întreaga gamă de produse de credit oferite. În acest sens, informațiile generale joacă un rol important în educarea consumatorului cu privire la gama variată de produse și servicii disponibile și la principalele caracteristici ale acestora. Prin urmare, consumatorii ar trebui să aibă în orice moment acces la informațiile generale referitoare la produsele de credit disponibile. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere obligației de a furniza consumatorilor informații precontractuale personale.
- (36) Pentru a putea lua decizii în deplină cunoștință de cauză, consumatorii ar trebui să primească, nu concomitent cu încheierea contractului de credit, ci cu suficient timp înainte, informații precontractuale adecvate, pe care să le poată analiza cu atenție într-un moment potrivit pentru ei, inclusiv informații privind condițiile și costul creditului și obligațiile care le revin, precum și explicații adecvate cu privire la acestea. Scopul este de a se asigura că consumatorii au suficient timp pentru a citi și a înțelege informațiile precontractuale, pentru a compara ofertele și pentru a lua o decizie în cunoștință de cauză. O astfel de cerință nu ar trebui să aducă atingere Directivei 93/13/CEE a Consiliului ⁽⁹⁾.
- (37) Informațiile precontractuale ar trebui furnizate prin intermediul formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, prevăzut în anexa I la prezenta directivă. Pentru a-i ajuta pe consumatori să înțeleagă și să compare diferitele oferte, elementele principale ale creditului ar trebui să figureze în mod vizibil pe prima pagină a formularului respectiv, astfel încât consumatorii să aibă posibilitatea de a vizualiza rapid toate informațiile esențiale, chiar și pe ecranul unui telefon mobil. În cazul în care nu toate elementele principale pot fi afișate în mod vizibil pe o singură pagină, acestea ar trebui să fie afișate în prima parte a formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, pe cel mult două pagini. Informațiile furnizate în formularul respectiv ar trebui să fie clare, perfect lizibile și adaptate la constrângerile de natură tehnică ale anumitor suporturi, cum ar fi ecranele telefoanelor mobile. Acestea ar trebui să fie afișate într-un mod adecvat și corespunzător pe diferitele canale, pentru a se asigura că fiecare consumator poate avea acces la informațiile respective în condiții de egalitate și în conformitate cu Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95, 21.4.1993, p. 29).

⁽¹⁰⁾ Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (JO L 151, 7.6.2019, p. 70).

- (38) Pentru a asigura cel mai înalt grad de transparență și comparabilitate a ofertelor, informațiile precontractuale ar trebui să includă în special dobânda anuală efectivă aferentă creditului, stabilită în același mod în întreaga Uniune. Dat fiind faptul că dobânda anuală efectivă nu poate fi indicată în acest stadiu decât printr-un exemplu, acest exemplu ar trebui să fie reprezentativ. Prin urmare, aceasta ar trebui să corespundă, de exemplu, duratei medii și valorii totale a creditului acordat pentru tipul de contract de credit în cauză și, dacă este cazul, bunurilor achiziționate. La stabilirea exemplului reprezentativ ar trebui să se ia în considerare, de asemenea, frecvența anumitor tipuri de contracte de credit pe o anumită piață. În ceea ce privește rata dobânzii aferente creditului, frecvența ratelor și capitalizarea dobânzii, creditorii ar trebui să folosească metoda lor obișnuită de calcul pentru respectivul credit de consum. În cazul în care informațiile precontractuale sunt furnizate cu mai puțin de o zi înainte ca consumatorul să își asume obligații în temeiul unui contract de credit sau al unei oferte, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit ar trebui să atenționeze consumatorul, în intervalul cuprins între o zi și șapte zile de la încheierea contractului sau, după caz, a transmiterii ofertei de credit de către consumator, despre posibilitatea de a se retrage din contractul de credit.
- (39) Costul total al creditului pentru consumator ar trebui să cuprindă toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, onorariile intermediarilor de credit și orice alt tip de onorarii pe care consumatorul trebuie să le plătească în legătură cu contractul de credit, cu excepția taxelor notariale. Cunoștințele reale ale creditorilor cu privire la costuri ar trebui evaluate în mod obiectiv, ținând seama de cerințele de profesionalism prevăzute în prezenta directivă.
- (40) Contractele de credit în care rata dobânzii aferente creditului este periodic revizuită ca urmare a schimbărilor care afectează rata de referință la care face trimitere contractul de credit nu trebuie considerate drept contracte de credit cu rată fixă a dobânzii.
- (41) Statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a păstra sau introduce dispoziții de drept intern care să interzică creditorului să impună consumatorului, pentru respectivul contract de credit, să își deschidă un cont bancar sau să încheie un contract pentru un alt serviciu accesoriu ori să plătească cheltuielile sau comisioanele aferente unor asemenea conturi bancare sau altor servicii accesorii. În statele membre în care sunt permise astfel de oferte combinate, consumatorii ar trebui să fie informați, înainte de încheierea contractului de credit, cu privire la eventualele servicii accesorii care sunt obligatorii pentru obținerea creditului sau cu privire la clauzele și condițiile contractuale oferite. Costurile aferente acestor servicii accesorii, în special primele de asigurare, ar trebui să fie incluse în costul total al creditului. Ca alternativă, în cazul în care valoarea unor astfel de costuri nu poate fi determinată în prealabil, consumatorii ar trebui să primească informații adecvate privind existența costurilor în etapa precontractuală. Ar trebui să se pornească de la prezumția că respectivii creditori au cunoștință de costurile serviciilor accesorii pe care le oferă consumatorilor, ei înșiși sau în numele unui terț, cu excepția cazului în care prețul acestora depinde de caracteristicile specifice ale consumatorilor sau de situația specifică a acestora.
- (42) Cu toate acestea, pentru anumite tipuri specifice de contracte de credit și pentru a se asigura un nivel corespunzător de protecție a consumatorilor fără a se impune o povară excesivă creditorilor sau, dacă este cazul, intermediarilor de credit, este recomandabilă limitarea cerințelor referitoare la informațiile precontractuale, luând în considerare caracterul specific al acestor tipuri de contracte de credit.
- (43) Consumatorii ar trebui să primească informații complete înainte de încheierea unui contract de credit, indiferent dacă un intermediar de credit este sau nu implicat în comercializarea creditului. Prin urmare, cerințele referitoare la informațiile precontractuale ar trebui să se aplice, în general, și intermediarilor de credit. Cu toate acestea, în cazul în care furnizorii de bunuri sau prestatorii de servicii acționează cu titlu accesoriu în calitate de intermediari de credit, nu este recomandabil să li se impună acestora obligația juridică de a furniza informații precontractuale în conformitate cu prezenta directivă. Se consideră, de exemplu, că furnizorii de bunuri sau prestatorii de servicii acționează cu titlu accesoriu în calitate de intermediari de credit în cazul în care activitatea lor în această calitate nu reprezintă scopul principal al activității lor comerciale, economice sau profesionale. În aceste cazuri, se asigură totuși un nivel suficient de protecție a consumatorilor, întrucât creditorul ar trebui să poarte responsabilitatea de a se asigura că consumatorul primește informații precontractuale complete, fie de la intermediarul de credit, în cazul în care creditorul și intermediarul de credit convin în acest mod, fie într-un alt mod corespunzător.
- (44) Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a reglementa caracterul potențial obligatoriu al informațiilor care trebuie furnizate consumatorului de către creditor sau, dacă este cazul, de către intermediarul de credit, înainte de încheierea contractului de credit, precum și perioada în care creditorul va avea această obligație.

- (45) În ciuda informațiilor precontractuale care trebuie furnizate, consumatorul poate să aibă nevoie în continuare de asistență suplimentară pentru a decide care este contractul de credit, din gama de produse propusă, care se potrivește cel mai bine nevoilor și situației sale financiare. Prin urmare, statele membre ar trebui să se asigure că înainte de încheierea unui contract de credit creditorii și, dacă este cazul, intermediarii de credit acordă o astfel de asistență cu privire la produsele de credit pe care le oferă consumatorului, oferind în mod gratuit explicații adecvate cu privire la informațiile relevante, inclusiv și în special cu privire la caracteristicile esențiale ale produselor propuse consumatorului într-o manieră personalizată, astfel încât consumatorul să poată înțelege efectele pe care acestea le pot avea asupra situației sale economice, inclusiv consecințele juridice și financiare ce pot decurge din neîndeplinirea obligațiilor contractuale. Creditorii și, dacă este cazul, intermediarii de credit ar trebui să adapteze modul în care sunt oferite astfel de explicații la circumstanțele în care se oferă creditul și la nevoia de asistență a consumatorului, ținând seama de cunoștințele și experiența consumatorului în materie de credite și de natura fiecărui produs de credit. Aceste explicații nu ar trebui să constituie, în sine, o recomandare personalizată. Statele membre ar trebui să poată solicita creditorilor și, dacă este cazul, intermediarilor de credit să consemneze în ce formă și în ce moment astfel de explicații au fost furnizate consumatorului.
- (46) După cum s-a subliniat în propunerea Comisiei de regulament de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială (Regulamentul privind inteligența artificială), publicată la 21 aprilie 2021, sistemele de inteligență artificială (sistemele de IA) pot fi implementate cu ușurință în mai multe sectoare ale economiei și societății, inclusiv la nivel transfrontalier, și pot circula în întreaga Uniune. În acest context, atunci când personalizează prețul ofertelor lor pentru anumiți consumatori sau pentru anumite categorii de consumatori pe baza procesului decizional automatizat, creditorii și intermediarii de credit ar trebui să îi informeze pe consumatori în mod clar că prețul care le este prezentat este personalizat pe baza unui proces de prelucrare automată a datelor cu caracter personal, inclusiv a datelor deduse, astfel încât aceștia să poată ține seama de potențialele riscuri atunci când iau decizia de cumpărare. În temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (f) din Regulamentul (UE) 2016/679, creditorii și intermediarii de credit au, de asemenea, obligația de a informa consumatorii care primesc oferta cu privire la sursele din care provin datele utilizate pentru personalizarea ofertei.
- (47) Este important să se prevină practicile de tipul celor de legare a anumitor produse, care pot determina consumatorii să încheie un contract de credit care nu este în interesul lor, fără a restricționa, totuși, gruparea de produse, care poate fi în avantajul consumatorilor. Statele membre ar trebui, în orice caz, să continue să monitorizeze îndeaproape piețele de servicii financiare cu amănuntul pentru a se asigura că practicile de grupare nu denaturează alegerea consumatorului sau concurența. Ca regulă generală, practicile de legare nu ar trebui permise, cu excepția cazului în care serviciul sau produsul financiar oferit împreună cu contractul de credit nu ar putea fi oferit separat, fiind o parte integrantă a creditului, de exemplu în cazul unei facilități de tip „descoperit de cont”. Deși, ținând seama de considerente legate de proporționalitate, creditorul ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita consumatorului să dețină o poliță de asigurare relevantă pentru a garanta rambursarea creditului sau pentru a asigura valoarea garanției, consumatorul ar trebui să aibă posibilitatea de a-și alege propriul furnizor de asigurări. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere condițiilor de creditare stabilite de creditor, cu condiția ca polița de asigurare a furnizorului respectiv să aibă un nivel de garanție echivalent cu polița de asigurare propusă sau oferită de creditor. În plus, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a standardiza, integral sau parțial, acoperirea oferită de contractele de asigurări pentru a facilita compararea diferitelor oferte pentru consumatorii care doresc să facă astfel de comparații. Pentru a permite consumatorului să aibă la dispoziție un timp suplimentar în care să poată compara ofertele de asigurare înainte de a achiziționa o poliță de asigurare, statele membre ar trebui să impună să i se acorde consumatorului cel puțin trei zile pentru compararea ofertelor de asigurare legate de contractele de credit, fără ca ofertele să fie modificate, iar consumatorul să fie informat în acest sens. Consumatorii ar trebui să poată încheia o poliță de asigurare înainte de expirarea termenului de trei zile în cazul în care solicită acest lucru în mod explicit.
- (48) Din cauza istoricului lor medical, multe persoane care au supraviețuit cancerului și care se află în remisie de multă vreme se confruntă adesea cu un tratament inechitabil în ceea ce privește accesul la servicii financiare. Adesea astfel de persoane se confruntă cu prime restrictiv de mari, deși sunt vindecați de mulți ani, uneori chiar de zeci de ani. Pentru a oferi consumatorilor care au supraviețuit unui cancer acces egal la asigurările legate de contractele de credit, statele membre ar trebui să impună ca polițele de asigurare să nu se bazeze pe date cu caracter personal privind diagnosticul de boli oncologice ale consumatorilor după scurgerea unei anumite perioade de timp de la încheierea tratamentului medical suportat de consumatorii respectivi. O astfel de perioadă de timp stabilită de statele membre nu ar trebui să depășească 15 ani de la încheierea tratamentului medical suportat de consumator.
- (49) Contractele de credit și serviciile accesorii ar trebui să fie prezentate într-un mod clar și transparent. Nu ar trebui să fie posibil să se deducă tacit consimțământul consumatorului pentru încheierea unor contracte de credit sau pentru achiziționarea de servicii accesorii. Un astfel de consimțământ al consumatorului ar trebui să fie o afirmație explicită care să constituie o manifestare liber exprimată, specifică, în cunoștință de cauză și lipsită de ambiguitate a acordului consumatorului. În acest context, tăcerea, inactivitatea sau opțiunile implicite cum ar fi casetele bifate în prealabil nu ar trebui să fie considerate drept o manifestare a consimțământului consumatorului.

- (50) Oferirea de servicii de consiliere sub forma unei recomandări personalizate, altfel spus serviciile de consiliere, reprezintă o activitate care poate fi combinată cu alte aspecte legate de acordarea sau intermedierea de credite. Prin urmare, pentru a putea înțelege natura serviciilor care le sunt oferite, consumatorilor ar trebui să li se aducă la cunoștință în ce constau serviciile de consiliere, precum și dacă li se oferă sau li se pot oferi sau nu astfel de servicii. Având în vedere importanța pe care consumatorii o acordă termenilor „consiliere” și „consilieri”, ar trebui să li se permită statelor membre să interzică utilizarea acestor termeni sau a unor termeni similari, în cazul în care serviciile de consiliere sunt oferite consumatorilor de creditori sau de intermediari de credit. Este, de asemenea, oportun ca statele membre să impună garanții în cazul în care serviciile de consiliere sunt descrise ca fiind independente, pentru a se asigura că gama de produse analizate și acordurile de remunerare corespund așteptărilor consumatorilor cu privire la serviciile de consiliere respective. Atunci când oferă servicii de consiliere, creditorii sau intermediarii de credit ar trebui să menționeze dacă recomandarea se va baza numai pe propria gamă de produse sau pe o gamă largă de produse de pe piață, astfel încât consumatorul să poată înțelege baza pe care se face recomandarea. În plus, creditorii și intermediarii de credit ar trebui să indice tariful datorat de consumator pentru furnizarea serviciilor de consiliere sau, în cazul în care suma nu poate fi determinată la momentul aducerii la cunoștință, metoda utilizată pentru calcularea acesteia. Consilierea ar trebui să fie întotdeauna furnizată în interesul consumatorului, de către consilieri care se informează cu privire la nevoile și situația consumatorului și care recomandă contracte de credit adecvate nevoilor, situației financiare și situației personale ale consumatorului, ținând seama, de asemenea, de obiectivul de a reduce la minimum situațiile de nerespectare a obligațiilor de plată și restanțele. În plus, atunci când se oferă consiliere, ar trebui avut în vedere un număr suficient de mare de contracte de credit din gama de produse a furnizorului de consiliere.
- (51) Acordarea unor credite care nu au fost solicitate de consumator poate fi asociată, în unele cazuri, unor practici dăunătoare pentru consumator. În acest sens, ar trebui interzise acordarea nesolicitată de credite, inclusiv cardurile de credit nesolicitate, aprobate în prealabil și trimise consumatorilor, introducerea unilaterală a unei noi facilități de tip „descoperit de cont” ori de tip „depășirea limitei de credit”, sau majorarea unilaterală a limitei descoperitului de cont, a limitei de credit sau a limitei cardurilor de credit ale consumatorului. De asemenea, ar trebui interzisă acordarea nesolicitată de credite sub formă de contracte negociate în afara spațiilor comerciale, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 8 din Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹¹⁾. Interzicerea acordării nesolicitate de credite nu ar trebui să împiedice creditorii și intermediarii de credit să facă publicitate sau să ofere credite în cadrul unei relații comerciale, în conformitate cu dreptul Uniunii privind protecția consumatorilor și cu măsurile naționale adoptate în conformitate cu dreptul Uniunii, inclusiv să facă publicitate și să ofere credite în punctele de vânzare pentru a finanța achiziționarea unui bun sau a unui serviciu.
- (52) Statele membre pot să ofere consumatorilor posibilitatea de a recurge, în conformitate cu dreptul intern, la măsuri reparatorii proporționate și eficiente împotriva creditorilor sau a intermediarilor de credit în cazul nerespectării prezentei directive. Respectivul măsuri reparatorii ar putea include despăgubiri pentru daune și o reducere a costului total al creditului pentru consumator sau rezilierea contractului de credit.
- (53) Statele membre ar trebui să ia măsuri corespunzătoare pentru a promova practici responsabile pe parcursul tuturor etapelor relației de creditare, luând în considerare caracteristicile specifice ale pieței lor de credit. Ar trebui ca printre respectivele măsuri să se poată număra, de exemplu, furnizarea de informații pentru consumatori și educarea acestora, inclusiv acordarea de avertismente cu privire la riscurile asociate nerespectării obligațiilor de plată și supraîndatorării. Este important, mai ales pe o piață a creditelor în expansiune, ca creditorii să nu se lanseze într-un proces iresponsabil de acordare de împrumuturi și să nu ofere credite fără evaluarea prealabilă a bonității. Statele membre ar trebui să efectueze supravegherea necesară evitării unui astfel de comportament al creditorilor și să stabilească modalitățile necesare pentru sancționarea unui astfel de comportament. Fără a aduce atingere dispozițiilor privind riscul de credit din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹²⁾, creditorii ar trebui să poarte răspunderea de a verifica individual bonitatea consumatorului. În acest scop, creditorilor ar trebui să li se permită să utilizeze informațiile furnizate de către consumator nu numai pe durata întocmirii contractului de credit în cauză, ci și pe parcursul unei relații comerciale de lungă durată cu respectivul consumator. Totodată, consumatorii ar trebui să acționeze cu prudență și să își respecte obligațiile contractuale.

⁽¹¹⁾ Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 304, 22.11.2011, p. 64).

⁽¹²⁾ Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338).

- (54) Este esențial ca înainte de încheierea unui contract de credit să se evalueze și să se verifice capacitatea și predispoziția consumatorului de a rambursa creditul. Această evaluare a bonității ar trebui să fie proporționată și efectuată în interesul consumatorului, pentru a preveni practicile iresponsabile de acordare de credite și supraîndatorarea și ar trebui să ia în considerare toți factorii necesari și relevanți care ar putea influența capacitatea consumatorului de a rambursa creditul. Calendarul de rambursare ar trebui adaptat la nevoile specifice ale consumatorului și la capacitatea de rambursare a acestuia. În cazurile în care cererea de credit este depusă în comun de mai mulți consumatori, evaluarea bonității ar putea fi efectuată pe baza capacității comune de rambursare. O evaluare pozitivă nu ar trebui să aducă atingere libertății contractuale a creditorului în ceea ce privește acordarea de credite. Statele membre ar trebui să poată elabora orientări suplimentare cu privire la alte criterii și metode de evaluare a bonității unui consumator, de exemplu, prin stabilirea unor limite privind raportul între valoarea creditului acordat și cea a garanției aferente creditului sau raportul între valoarea împrumutului și cea a veniturilor.
- (55) Evaluarea bonității ar trebui să se bazeze pe informații privind situația financiară și economică a consumatorului. Astfel de informații ar trebui să fie necesare și proporționale cu natura, durata, valoarea și riscurile creditului pentru consumator, în conformitate cu principiul reducerii la minimum a datelor prevăzut în Regulamentul (UE) 2016/679, și ar trebui să fie relevante, complete și exacte. Aceste informații ar trebui să includă cel puțin veniturile și cheltuielile consumatorului, luând în considerare în mod corespunzător și obligațiile curente ale consumatorului, printre care cheltuielile de întreținere ale acestuia și ale gospodăriei sale, precum și obligațiile financiare ale consumatorului. Informațiile respective nu ar trebui să includă categoriile speciale de date cu caracter personal menționate la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679, cum ar fi datele privind sănătatea, inclusiv datele referitoare la cancer, și nici informațiile obținute de pe rețelele de socializare. Orientările Autorității Bancare Europene din 29 mai 2020 privind inițierea și monitorizarea creditelor oferă orientări cu privire la categoriile de date care pot fi utilizate pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în scopul evaluării bonității, ce includ dovezi ale veniturilor sau ale altor surse de rambursare, informații privind activele și pasivele financiare sau informații privind alte angajamente financiare. Consumatorii ar trebui să furnizeze informații cu privire la situația lor financiară și economică pentru a facilita evaluarea bonității. Creditul ar trebui pus la dispoziția consumatorului numai în cazul în care rezultatul evaluării bonității indică faptul că este probabil ca obligațiile care decurg din contractul de credit să fie îndeplinite în modul prevăzut în contractul respectiv. Atunci când evaluează capacitatea consumatorului de a-și îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul contractului de credit, creditorul ar trebui să țină seama de factori relevanți și de circumstanțe specifice, de exemplu, în cazul creditelor acordate în conformitate cu prezenta directivă pentru finanțarea studiilor sau pentru acoperirea unor cheltuieli excepționale pentru asistență medicală, dar nu numai, de existența unor dovezi suficiente că astfel de credite vor aduce venituri consumatorului în viitor sau de existența unor garanții reale sau a altor forme de garanții pe care consumatorul le-ar putea aduce pentru a garanta creditul.
- (56) Propunerea de regulament a Comisiei de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială (Regulamentul privind inteligența artificială) prevede că sistemele de IA utilizate pentru a evalua punctajul de credit sau bonitatea persoanelor fizice ar trebui clasificate ca sisteme de IA cu grad ridicat de risc, întrucât acestea determină accesul persoanelor respective la resurse financiare sau la servicii esențiale, cum ar fi locuințe, electricitate și servicii de telecomunicații. Având în vedere aceste mize ridicate, ori de câte ori evaluarea bonității implică prelucrarea automată a datelor, consumatorul ar trebui să aibă dreptul de a obține o intervenție umană din partea creditorului. Fără a aduce atingere Regulamentului (UE) 2016/679, consumatorul ar trebui să aibă dreptul de a obține o explicație pertinentă și ușor de înțeles cu privire la evaluarea efectuată și cu privire la funcționarea sistemului de prelucrare automată a datelor utilizat, inclusiv cu privire la principalele variabile, logica și riscurile implicate, precum și dreptul de a-și exprima punctul de vedere și de a solicita o reanalizare a evaluării bonității sale și o reanalizare a deciziei privind acordarea creditului. Consumatorul ar trebui să aibă dreptul de a fi informat cu privire la aceste drepturi după ce primește în mod corect informații cu privire la procedura care trebuie urmată. Posibilitatea de a solicita o reanalizare a evaluării inițiale și a deciziei de acordare a creditului nu ar trebui să conducă neapărat la acordarea unui credit consumatorului.
- (57) În vederea evaluării bonității unui consumator, creditorul ar trebui să consulte și bazele de date de credit. Circumstanțele de fapt și cele de natură juridică pot impune ca aceste consultări să varieze ca anvergură. Pentru a preveni orice denaturare a concurenței între creditori, cei care sunt supervizați și respectă pe deplin Regulamentul (UE) 2016/679 ar trebui să aibă acces la bazele de date de credit private sau publice care îi vizează pe consumatorii dintr-un stat membru în care creditorii respectivi nu își au sediul, în condiții nediscriminatorii în raport cu creditorii din respectivul stat membru. Statele membre ar trebui să faciliteze accesul transfrontalier la bazele de date private sau publice, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679. Pentru a consolida reciprocitatea, bazele de date de credit ar trebui să conțină cel puțin informații cu privire la restanțele consumatorilor în ceea ce privește rambursarea creditului, cu privire la tipul de credit și identitatea creditorului, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern. Creditorii și intermediarii de credit nu ar trebui să prelucreze categoriile speciale de date, cum ar fi datele privind sănătatea, menționate la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679, și nici informațiile obținute de pe rețelele de socializare, întrucât nici astfel de categorii de date nici astfel de informații nu ar trebui să

fie utilizate în scopul evaluării bonității consumatorilor. Furnizorii de baze de date de credit ar trebui să stabilească proceduri prin care să se asigure că informațiile conținute în bazele lor de date sunt actualizate și exacte. În cazul în care cererea de credit este respinsă în urma consultării unei baze de date, creditorii ar trebui să informeze consumatorii gratuit și fără întârzieri nejustificate cu privire la rezultatul consultării respective și la detaliile bazei de date consultate, precum și cu privire la categoriile de date luate în considerare. În plus, pentru a asigura sensibilizarea consumatorilor, statele membre ar trebui să se asigure că consumatorii sunt informați cu privire la înregistrarea într-o bază de date a oricăror restanțe de plată a creditului în timp util și în termen de 30 de zile de la înregistrare, de exemplu prin trimiterea unui avertisment prin e-mail prin care li se solicită să se conecteze la baza de date pentru a vizualiza informații care îi privesc referitoare la restanțele de plată a creditului.

- (58) Prezenta directivă nu ar trebui să reglementeze aspectele legate de dreptul contractelor referitoare la valabilitatea contractelor de credit. Prin urmare, în acest domeniu, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a menține sau introduce dispoziții de drept intern în conformitate cu dreptul Uniunii. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a reglementa regimul juridic al ofertei de încheiere a contractului de credit, în special în ceea ce privește momentul prezentării ofertei și termenul pe parcursul căruia o asemenea ofertă are forță obligatorie pentru creditor. În cazul în care o asemenea ofertă este propusă în același timp cu furnizarea informațiilor precontractuale prevăzute în prezenta directivă, oferta ar trebui propusă într-un document separat, la fel ca orice informație suplimentară pe care creditorul ar dori să o aducă la cunoștința consumatorului. Acest document separat ar putea fi anexat la formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”.
- (59) Contractul de credit ar trebui să cuprindă toate informațiile necesare într-un mod clar și concis pentru a-i permite consumatorului să își cunoască drepturile și obligațiile care îi revin în temeiul contractului respectiv.
- (60) Fără a aduce atingere Directivei 93/13/CEE și obligațiilor precontractuale în temeiul prezentei directive și pentru a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, consumatorului ar trebui să i se prezinte, în timp util și înainte de orice modificare a clauzelor și condițiilor contractului de credit: o descriere a modificărilor propuse, menționându-se, dacă este cazul, necesitatea consimțământului consumatorului sau o explicație privind modificările introduse prin lege; calendarul de punere în aplicare a modificărilor respective; și mijloacele de depunere a plângerilor aflate la dispoziția consumatorului, termenul în care consumatorul poate depune o plângere și numele și adresa autorității competente la care poate fi depusă plângerea. Modificarea unui contract de credit nu ar trebui să afecteze niciun drept al consumatorului, inclusiv dreptul la informare în temeiul prezentei directive. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere dispozițiilor din dreptul Uniunii sau din dreptul intern referitoare la admisibilitatea, condițiile și valabilitatea modificărilor aduse contractului.
- (61) Pentru a asigura o transparență deplină, consumatorului ar trebui să i se ofere informații cu privire la rata dobânzii aferente creditului, atât în etapa precontractuală, cât și la încheierea contractului de credit. Pe parcursul relației contractuale, consumatorul ar trebui informat, de asemenea, cu privire la modificările ratei variabile a dobânzii aferente creditului și cu privire la modificările corespunzătoare ale plăților respective. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere dispozițiilor din dreptul intern care nu se referă la informarea consumatorului și care stabilesc condițiile sau consecințele modificărilor, cu excepția celor referitoare la plăți, aduse ratelor dobânzilor aferente creditelor sau altor condiții economice care privesc creditul, de exemplu, dispozițiilor care prevăd faptul că un creditor nu are dreptul să modifice rata dobânzii aferente creditului decât atunci când există un motiv valabil pentru o asemenea modificare sau faptul că, în cazul modificării ratei dobânzii aferente creditului sau a altor condiții economice specifice care privesc creditul, consumatorul este liber să rezilieze contractul de credit.
- (62) Facilitățile de tip „descoperit de cont” și depășirea limitei de credit reprezintă forme din ce în ce mai frecvente de credite de consum. Prin urmare, este necesar să se reglementeze respectivele produse financiare pentru a spori nivelul de protecție a consumatorilor și pentru a evita supraîndatorarea. Există pericolul ca consumatorii să nu poată plăti dacă creditorii decid să solicite rambursări imediate. Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să includă dispoziții privind drepturile consumatorilor în ceea ce privește facilitățile de tip „descoperit de cont” și depășirea limitei de credit.
- (63) În cazul unei depășiri semnificative a limitei de credit pentru o perioadă mai lungă de o lună, creditorul ar trebui să prezinte consumatorului, fără întârziere, informații cu privire la depășirea limitei de credit, inclusiv cuantumul în cauză, rata dobânzii aferente creditului și eventualele penalități, costuri sau dobânzi de întârziere aplicabile. În cazul depășirii regulate a limitei de credit, creditorul ar trebui să ofere consumatorului servicii de consiliere, atunci când acestea sunt disponibile, pentru a-l ajuta să identifice alternative mai puțin costisitoare și să îndrume consumatorul către servicii de consiliere în materie de îndatorare.

- (64) Consumatorii ar trebui să dispună de dreptul de retragere, fără penalități și fără obligația de a prezenta vreun motiv. Cu toate acestea, în vederea sporirii securității juridice, perioada de retragere ar trebui, în orice caz, să expire la 12 luni și 14 zile de la încheierea contractului de credit dacă consumatorul nu a primit clauzele și condițiile contractuale și informațiile prevăzute în prezenta directivă. Perioada de retragere nu ar trebui să expire în cazul în care consumatorul nu a fost informat cu privire la dreptul său de retragere.
- (65) În cazul în care un consumator se retrage dintr-un contract de credit în baza căruia a primit bunuri, în special în urma unei achiziții în rate sau a unui contract de închiriere sau de leasing care prevede o obligație de cumpărare, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dispozițiilor statelor membre care reglementează chestiuni referitoare la restituirea bunurilor sau orice alte chestiuni în legătură cu aceasta.
- (66) În unele cazuri, dreptul intern prevede deja că fondurile nu pot fi puse la dispoziția consumatorilor înainte de expirarea unui anumit termen. În aceste cazuri, este posibil ca consumatorii să dorească să se asigure că primesc mai devreme bunurile sau serviciile achiziționate. De aceea, în cazul contractelor de credit legate, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să prevadă în mod excepțional că, în situația în care consumatorii solicită în mod explicit primirea bunurilor sau a serviciilor mai devreme, termenul pentru exercitarea dreptului de retragere ar putea fi redus astfel încât să fie același cu termenul înainte de care fondurile nu pot fi puse la dispoziție.
- (67) În cazul contractelor de credit legate, există o legătură de interdependență între achiziția bunurilor sau a serviciilor și contractul de credit încheiat în acest scop. Prin urmare, în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere din contractul de achiziție, pe baza dreptului Uniunii, acesta nu ar trebui să mai aibă obligații în temeiul contractului de credit legat. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere dreptului intern aplicabil contractelor de credit legate, în cazurile în care un contract de achiziție a fost anulat sau consumatorul și-a exercitat dreptul de retragere în temeiul dreptului intern. De asemenea, nu ar trebui să afecteze nici drepturile consumatorilor acordate prin dreptul intern conform căruia nu poate fi încheiat niciun angajament contractual între un consumator și un furnizor de bunuri sau un prestator de servicii și nu poate fi efectuată nicio plată între aceste persoane atât timp cât consumatorul nu a semnat contractul de credit pentru a finanța achiziția de bunuri sau de servicii.
- (68) Părțile contractante ar trebui să aibă dreptul de a rezilia un contract de credit pe durată nedeterminată. De asemenea, în cazul în care acest lucru a fost convenit în contractul de credit, creditorul ar trebui să poată suspenda, din motive justificate obiectiv, dreptul consumatorului de a efectua trageri în cadrul unui contract de credit pe durată nedeterminată. Aceste motive pot include, de exemplu, suspiciunea unei utilizări neautorizate sau frauduloase a creditului sau un risc semnificativ de ridicat de incapacitate a consumatorului de a-și îndeplini obligațiile de rambursare a creditului. Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului intern al contractelor care reglementează dreptul părților contractante de a rezilia contractul de credit în urma unei încălcări a condițiilor contractuale.
- (69) În anumite condiții, consumatorului ar trebui să i se permită să solicite măsuri reparatorii din partea creditorului în cazul în care apar probleme legate de contractul de achiziție. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să stabilească în ce măsură și în ce condiții consumatorul trebuie să solicite măsuri reparatorii din partea furnizorului de bunuri sau a prestatorului de servicii, în special prin introducerea unei acțiuni împotriva furnizorului de bunuri sau a prestatorului de servicii, înainte de a putea să solicite despăgubirile respective din partea creditorului. Consumatorii nu ar trebui să fie privați de drepturile care le-au fost acordate prin dreptul intern care prevăd răspunderea solidară a furnizorului de bunuri sau a prestatorului de servicii și a creditorului.
- (70) Consumatorul ar trebui să aibă dreptul de a-și îndeplini obligațiile înainte de data convenită în contractul de credit. Potrivit interpretării Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza *Lexitor*⁽¹³⁾, dreptul consumatorului la reducerea costului total al creditului pentru consumator în caz de rambursare anticipată a creditului de către acesta include toate costurile impuse consumatorului. Reducerea costului total al creditului pentru consumator ar trebui să fie proporțională cu durata rămasă a contractului de credit și ar trebui să includă, de asemenea, costurile care nu depind de durata contractului de credit respectiv, inclusiv cele care sunt integral achitate la momentul acordării creditului. Cu toate acestea, taxele și comisioanele aplicate de un terț și plătite direct acestuia care nu depind de durata contractului de credit nu ar trebui să fie luate în considerare la calcularea reducerii, întrucât aceste costuri nu sunt impuse de creditor și, prin urmare, nu pot fi modificate unilateral de către acesta. Comisioanele percepute însă

⁽¹³⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 11 septembrie 2019, *Lexitor*, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702.

de un creditor în beneficiul unui terț ar trebui totuși luate în considerare la calcularea reducerii. În caz de rambursare anticipată, creditorul ar trebui să fie îndreptățit la o compensație echitabilă și justificată în mod obiectiv pentru costurile legate direct de rambursarea anticipată, luându-se în calcul, de asemenea, orice economii realizate în acest fel de creditor. Cu toate acestea, pentru a determina metoda de calcul al compensațiilor, este important să se respecte mai multe principii. Calcularea compensației datorate creditorului ar trebui să fie transparentă și inteligibilă pentru consumatorii care se află deja în etapa precontractuală și, în orice caz, în timpul executării contractului de credit. În plus, metoda de calcul ar trebui să fie ușor de aplicat de către creditori și ar trebui facilitat controlul supravegherii compensației de către autoritățile competente. În consecință și ca urmare a faptului că un credit de consum – având în vedere durata și volumul său – nu este finanțat prin mecanisme de finanțare pe termen lung, plafonul pentru compensație ar trebui să fie stabilit sub forma unei sume forfetare. Această abordare reflectă natura specifică a creditelor de consum și nu ar trebui să aducă atingere abordării în cazul altor produse care sunt finanțate prin mecanisme de finanțare pe termen lung, precum creditele ipotecare cu dobândă fixă.

- (71) Statele membre ar trebui să aibă dreptul de a prevedea ca această compensație pentru rambursare anticipată să fie solicitată de creditor numai cu condiția ca suma rambursată într-o perioadă de 12 luni să depășească un anumit prag definit de statele membre. La stabilirea pragului, care nu ar trebui să depășească cuantumul de 10 000 EUR, statele membre ar trebui să ia în considerare valoarea medie a creditelor de consum de pe piața lor internă.
- (72) Pentru promovarea stabilirii și a funcționării pieței interne și asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor în întreaga Uniune, este necesar să se asigure comparabilitatea informațiilor referitoare la dobânzile anuale efective în întreaga Uniune.
- (73) Stabilirea de plafoane ale ratelor dobânzii aferente creditului, ale dobânzii anuale efective sau ale costului total al creditului pentru consumator este o practică obișnuită în mai multe state membre. Un astfel de sistem de plafonare s-a dovedit util pentru protejarea consumatorilor împotriva ratelor excesiv de ridicate ale dobânzii aferente creditului, ale dobânzii anuale efective sau ale costului total al creditului pentru consumator. În acest context, statele membre ar trebui să își poată menține regimul juridic actual. În efortul de a spori protecția consumatorilor fără a impune limite inutile statelor membre, ar trebui să existe măsuri adecvate, precum plafoane sau stabilirea unor limite ale dobânzilor excesive, pentru a se împiedica în mod eficient abuzurile și pentru a se garanta că nu se percep consumatorilor rate ale dobânzii aferente creditului, dobânzi anuale efective sau costuri totale ale creditului excesiv de ridicate.
- (74) Pentru a asigura transparența, Comisia ar trebui să comunice publicului astfel de măsuri introduse de statele membre, într-o formă concisă și clară.
- (75) Există diferențe substanțiale la nivelul dreptului intern al statelor membre privind desfășurarea activității constând în acordarea de contracte de credit. Cu toate că se recunoaște diversitatea tipurilor de actori implicați în intermedierea de credite, este esențială existența anumitor standarde la nivelul Uniunii pentru a se asigura un nivel ridicat al profesionalismului și al serviciilor.
- (76) Cadru Uniunii aplicabil ar trebui să le ofere consumatorilor încrederea că atât creditorii, cât și intermediarii de credit iau în considerare interesul consumatorilor, inclusiv posibila lor vulnerabilitate și dificultățile pe care le-ar putea avea în a înțelege natura produsului, pe baza informațiilor aflate la dispoziția creditorului sau a intermediarului de credit în orice moment și pe baza unor ipoteze rezonabile privind riscurile aferente situației consumatorului pe durata contractului de credit propus. Un element esențial pentru dobândirea încrederii consumatorilor îl constituie cerința de a asigura un nivel ridicat de corectitudine, onestitate și profesionalism în cadrul sectorului, ceea ce include și un comportament responsabil pentru a evita practicile care au un impact negativ asupra consumatorului, o gestionare corespunzătoare a conflictelor de interese, inclusiv a celor cauzate de remunerare, precum și acordarea de consiliere în interesul consumatorului.
- (77) Este necesar să se asigure faptul că personalul relevant al creditorilor și intermediarilor de credit deține un nivel adecvat de cunoștințe și competență pentru a asigura un nivel ridicat de profesionalism. Prin urmare, ar trebui să se ceară ca atât creditorii, cât și intermediarii de credit să demonstreze că dețin cunoștințele și competențele relevante la nivel de societate comercială, pe baza cerințelor minime în materie de cunoștințe și competență. Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a introduce sau de a menține astfel de cerințe și în cazul persoanelor fizice și de a adapta

cerințele minime în materie de cunoștințe și competență la diferitele tipuri de creditori și intermediari de credit, în special atunci când aceștia acționează cu titlu accesoriu. În sensul prezentei directive, personalul implicat direct în activități care fac obiectul prezentei directive ar trebui să includă atât personalul care interacționează cu clienții („front-office”), cât și personalul administrativ („back-office”), inclusiv personalul de conducere și, dacă este cazul, membrii consiliilor de administrație ale creditorilor și ale intermediarilor de credit, care joacă un rol important în procesul de încheiere a contractelor de credit. Persoanele care îndeplinesc funcții auxiliare care nu sunt direct legate de procesul de încheiere a contractelor de credit, inclusiv personalul din domeniul resurselor umane și din domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor, nu ar trebui considerate ca făcând parte din personal în temeiul prezentei directive. Statele membre ar trebui să stabilească măsuri prin care să contribuie la sporirea gradului de informare cu privire la cerințele prezentei directive în rândul întreprinderilor mici și mijlocii care acționează drept creditori sau intermediari de credit și să faciliteze respectarea acestora, de exemplu prin campanii de informare, ghiduri de utilizare sau programe de formare a angajaților.

- (78) Pentru a îmbunătăți capacitatea consumatorilor de a lua decizii în cunoștință de cauză cu privire la practicile responsabile de împrumut și de administrare a datoriilor, statele membre ar trebui să conceapă și să promoveze măsuri care sprijină educarea consumatorilor cu privire la aceste practici, în special în ceea ce privește contractele de credit de consum, precum și cu privire la gestionarea bugetului general. O astfel de obligație ar putea fi îndeplinită ținând seama de cadrul de competențe financiare elaborat de Uniune împreună cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. Este deosebit de important să se ofere orientări consumatorilor care beneficiază pentru prima dată de un credit de consum, mai ales atunci când acesta este obținut prin intermediul instrumentelor digitale. În acest sens, Comisia ar trebui să identifice exemple de bune practici pentru a facilita elaborarea în viitor a unor măsuri destinate să îmbunătățească nivelul de cunoștințe în domeniul financiar în rândul consumatorilor. Comisia ar putea publica astfel de exemple de bune practici în coordonare cu rapoarte similare elaborate în legătură cu alte acte legislative ale Uniunii. La elaborarea și promovarea acestor măsuri, statele membre trebuie să consulte părțile interesate relevante, inclusiv organizațiile de consumatori. O astfel de obligație nu împiedică statele membre să prevadă măsuri suplimentare de educație financiară.
- (79) Având în vedere consecințele importante ale procedurilor de executare silită pentru creditori și consumatori și, eventual, pentru stabilitatea financiară, este necesar ca creditorii să gestioneze în mod proactiv riscul de credit emergent încă dintr-un stadiu incipient și să fie adoptate măsurile necesare pentru a se asigura faptul că aceștia iau măsuri rezonabile de restructurare datorată dificultăților financiare, unde este cazul, înainte de inițierea procedurii de executare silită. Atunci când decide dacă este cazul să se aplice măsuri de restructurare datorată dificultăților financiare sau dacă se justifică acordarea acestora în mod repetat, creditorul ar trebui să țină seama, printre alte elemente, de situația personală a consumatorului, de exemplu de interesele și drepturile consumatorului, de capacitatea acestuia de a rambursa creditul și de nevoile sale rezonabile aferente traiului zilnic, și ar trebui să limiteze costurile pentru consumator în caz de nerespectare a obligațiilor de plată. În special, atunci când consumatorul nu oferă un răspuns la oferta creditorului într-un termen rezonabil, creditorul nu ar trebui să fie obligat să ofere măsuri de restructurare datorată dificultăților financiare în mod repetat. Statele membre nu ar trebui să împiedice părțile la un contract de credit să convină în mod explicit că transferul către creditor al bunurilor care fac obiectul unui contract de credit legat sau al veniturilor obținute din vânzarea unor astfel de bunuri este suficient pentru a rambursa creditul.
- (80) Atunci când măsurile de restructurare datorată dificultăților financiare sunt considerate adecvate, acestea ar trebui să includă o modificare a clauzelor și condițiilor contractului de credit inițial și ar putea să includă, printre altele, o refinanțare totală sau parțială a unui contract de credit. Modificarea acestor clauze și condiții ar putea să includă, printre altele, prelungirea duratei contractului de credit; modificarea tipului de contract de credit; amânarea plății integrale sau parțiale a ratei pentru o anumită perioadă; reducerea ratei dobânzii aferente creditului; oferirea unei perioade fără plăți; rambursări parțiale; conversia valutară; iertarea parțială de plată și consolidarea datoriei. Atunci când măsurile de restructurare datorată dificultăților financiare sunt considerate adecvate, creditorii nu ar trebui să aibă obligația de a efectua o evaluare a bonității atunci când modifică clauzele și condițiile contractului de credit, cu excepția cazului în care valoarea totală plătită de către consumator crește semnificativ atunci când se modifică clauzele și condițiile respective. Deși obligația de a aplica măsuri de restructurare datorată dificultăților financiare nu ar trebui să aducă atingere dispozițiilor de drept intern privind procedurile de executare silită, statele membre ar trebui să se asigure că măsurile de restructurare datorată dificultăților financiare prevăzute în prezenta directivă sunt aplicate în mod corespunzător.
- (81) Consumatorii care se confruntă cu dificultăți în a-și respecta angajamentele financiare vor beneficia de ajutor specializat în ceea ce privește administrarea propriilor datorii. Dificultățile financiare acoperă o gamă largă de situații, de exemplu, printre multe altele, amânarea rambursării datoriei cu mai mult de 90 de zile. Obiectivul serviciilor de consiliere în materie de îndatorare este de a-i ajuta pe consumatorii care se confruntă cu dificultăți financiare și de a le oferi îndrumarea necesară pentru ca aceștia să își poată rambursa, pe cât posibil, datoriile restante, menținându-și în același timp un nivel de trai decent și demnitatea. Această asistență personalizată și independentă poate include consultanță juridică, administrarea banilor și a datoriilor, precum și asistență socială și

psihologică. Asistența ar trebui să fie oferită de operatori profesioniști care nu sunt creditori, intermediari de credit sau furnizori de servicii de creditare prin finanțare participativă, cumpărători de credite sau administratori de credite și care sunt independenți de aceștia. Statele membre ar trebui să se asigure că serviciile de consiliere în materie de îndatorare furnizate de operatori profesioniști independenți sunt puse, direct sau indirect, la dispoziția consumatorilor, cu costuri limitate. Aceste costuri ar trebui, în principiu, să acopere numai cheltuielile de funcționare și să nu reprezinte o povară inutilă pentru consumatorii care se confruntă sau s-ar putea confrunta cu dificultăți în respectarea obligațiilor lor financiare. Atunci când este posibil, consumatorii care se confruntă cu dificultăți legate de rambursarea datoriilor sunt îndrumați către serviciile de consiliere în materie de îndatorare înainte de inițierea procedurii de executare silită. Serviciile de consiliere în materie de îndatorare ar trebui să fie ușor accesibile pentru consumatori, ținându-se seama, de exemplu, de locul de reședință al consumatorilor și, de asemenea, de limba vorbită de aceștia. Statele membre au în continuare libertatea de a menține sau de a introduce cerințe specifice referitoare la serviciile de consiliere în materie de îndatorare. Creditorii joacă un rol important în prevenirea supraîndatorării prin detectarea timpurie și sprijinirea consumatorilor care se confruntă cu dificultăți financiare. Din acest motiv, creditorii ar trebui să dispună de proceduri și politici pentru detectarea unor astfel de consumatori, pentru a se asigura că aceștia pot fi îndrumați prompt către servicii de consiliere în materie de îndatorare ușor accesibile.

- (82) Pentru a asigura transparența și stabilitatea pieței și până la realizarea unei armonizări mai aprofundate, statele membre ar trebui să se asigure că sunt adoptate măsuri corespunzătoare pentru reglementarea sau supravegherea activității creditorilor.
- (83) Statele membre ar trebui să se asigure că creditorii și intermediarii de credit, inclusiv instituțiile care nu sunt de credit fac obiectul unei proceduri corespunzătoare de acces la activitate și înregistrare, care include să includă de autorizare sau înscrierea acestora într-un registru, precum și mecanisme de supraveghere de către o autoritate competentă. Cerința privind o procedură corespunzătoare de acces la activitate și înregistrare nu ar trebui să se aplice instituțiilor de credit, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁴⁾, care fac deja obiectul unei proceduri de autorizare în temeiul Directivei 2013/36/UE, nici instituțiilor de plată, astfel cum sunt definite la articolul 4 punctul 4 din Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁵⁾, în ceea ce privește serviciile menționate la punctul 4 din anexa I la Directiva (UE) 2015/2366 și nici instituțiilor emitente de monedă electronică, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Directiva 2009/110/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁶⁾, în ceea ce privește acordarea de credite menționată la articolul 6 alineatul (1) primul paragraf litera (b) din Directiva 2009/110/CE. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere procedurilor naționale de acces la activitate și mecanismelor de înregistrare sau de supraveghere impuse fie instituțiilor de plată și instituțiilor emitente de monedă electronică în scopul acordării de credite consumatorilor, fie instituțiilor de credit în scopul activităților de intermediere de credit, în conformitate cu dreptul Uniunii.
- (84) Statele membre ar trebui să îi poată excepta de la cerințele privind accesul la activitate și înregistrare pe furnizorii de bunuri sau prestatorii de servicii care se califică drept microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, astfel cum sunt acestea definite în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ⁽¹⁷⁾, și care acționează ca intermediari de credit cu titlu accesoriu sau care acordă credite sub formă de amânare la plată pentru achiziționarea bunurilor și serviciilor pe care le oferă, fără ca vreă terță parte să fie implicată în acordarea creditelor, dacă creditul este acordat fără dobândă și fără niciun alt cost, cu excepția costurilor limitate suportate pentru efectuarea plăților cu întârziere în conformitate cu dreptul intern. Posibila exceptare menționată nu ar trebui să fie utilizată de către întreprinderile mari pentru a evita cerințele de acces la activitate și înregistrare prevăzute în prezenta directivă.
- (85) Prezenta directivă reglementează numai anumite obligații ale intermediarilor de credit față de consumatori. Prin urmare, statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a menține sau introduce obligații suplimentare pentru intermediarii de credit, inclusiv condițiile în care un intermediar de credit poate primi onorarii de la un consumator care i-a solicitat serviciile.

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE (JO L 337, 23.12.2015, p. 35).

⁽¹⁶⁾ Directiva 2009/110/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE (JO L 267, 10.10.2009, p. 7).

⁽¹⁷⁾ Recomandarea Comisiei 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

- (86) Cesiunea drepturilor creditorului care decurg dintr-un contract de credit nu ar trebui să aibă drept efect plasarea consumatorului într-o poziție mai puțin favorabilă. De asemenea, consumatorul ar trebui informat corespunzător în cazul în care contractul de credit este cesionat unui terț. Cu toate acestea, în cazul în care creditorul inițial, în acord cu cesionarul, administrează în continuare creditul pentru consumator, acesta din urmă nu are un interes major în a fi informat cu privire la cesiune. Prin urmare, o cerință la nivel Uniunii de a informa consumatorul cu privire la cesiune în astfel de cazuri ar fi excesivă.
- (87) Statele membre ar trebui să aibă în continuare libertatea de a menține sau de a introduce dispoziții de drept intern care să prevadă forme de comunicare colectivă, atunci când acest lucru este necesar în scopuri legate de eficiența operațiunilor complexe, precum securizarea sau lichidarea activelor, care au loc în procesul de lichidare administrativă obligatorie a băncilor.
- (88) Consumatorii ar trebui să aibă acces la proceduri de soluționare alternativă a litigiilor adecvate, prompte și eficiente în vederea soluționării litigiilor ce pot apărea în urma exercitării drepturilor și obligațiilor care decurg din contractele de credit, recurgând la entitățile existente, dacă este cazul. Acest acces este deja asigurat prin Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁸⁾ în ceea ce privește litigiile contractuale relevante. Cu toate acestea, consumatorii ar trebui să aibă, de asemenea, acces la proceduri de soluționare alternativă a litigiilor în cazul litigiilor precontractuale privind drepturile și obligațiile prevăzute în prezenta directivă, de exemplu, în ceea ce privește cerințele referitoare la informațiile precontractuale, serviciile de consiliere și evaluarea bonității, precum și în ceea ce privește informațiile furnizate de intermediarii de credit care sunt remunerați de creditori și, prin urmare, nu au o relație contractuală directă cu consumatorii. Astfel de proceduri de soluționare alternativă a litigiilor și entitățile care le oferă ar trebui să respecte cerințele de calitate prevăzute în Directiva 2013/11/UE.
- (89) Statele membre ar trebui să desemneze autoritățile competente abilitate să asigure respectarea prezentei directive și să se asigure că respectivele autorități competente dispun de competențe de anchetă și de asigurare a respectării legislației, precum și de resursele necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile. Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată acorda autorităților naționale competențe de intervenție asupra produselor în cazul în care produsele de credit sunt în detrimentul consumatorilor și trebuie retrase. Statele membre ar trebui să analizeze datele privind ratele lunare de nerespectare a obligațiilor de plată asociate diferitelor tipuri de produse de credit de consum care sunt relevante pentru domeniul de aplicare al prezentei directive. Autoritățile competente din diferite state membre ar trebui să coopereze între ele ori de câte ori este necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor care le revin în temeiul prezentei directive.
- (90) Statele membre ar trebui să stabilească dispoziții privind sancțiunile aplicabile în cazurile de încălcare a dispozițiilor de drept intern adoptate în temeiul prezentei directive și ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că acestea sunt puse în aplicare. Cu toate că alegerea sancțiunilor rămâne la latitudinea statelor membre, sancțiunile prevăzute ar trebui să fie eficiente, proporționate și cu efect de descurajare. Statele membre ar trebui să notifice fără întârziere Comisiei dispozițiile și măsurile respective, precum și orice modificare ulterioară care le afectează.
- (91) Dispozițiile de drept intern actuale referitoare la sancțiuni diferă semnificativ la nivelul Uniunii. În special, nu toate statele membre se asigură că se pot aplica comercianților amenzi efective, proporționate și cu efect de descurajare pentru încălcările pe scară largă sau încălcările pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii. În anumite cazuri, respectivii comercianți pot fi și un grup de întreprinderi. Pentru a se asigura faptul că autoritățile statelor membre pot aplica sancțiuni efective, proporționate și cu efect de descurajare în ceea ce privește încălcările pe scară largă și încălcările pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii care fac obiectul unor măsuri coordonate de anchetă și de asigurare a respectării legislației în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁹⁾, amenziile ar trebui introduse ca element al sancțiunilor pentru astfel de încălcări.

⁽¹⁸⁾ Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum) (JO L 165, 18.6.2013, p. 63).

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 (JO L 345, 27.12.2017, p. 1).

- (92) Pentru a spori transparența și încrederea consumatorilor, autoritățile competente ar trebui să poată face publică orice sancțiune administrativă aplicată în caz de încălcare a măsurilor adoptate în temeiul prezentei directive, cu excepția cazului în care această publicare riscă să perturbe în mod grav piețele financiare sau să aducă un prejudiciu disproporționat părților implicate.
- (93) Eficiența funcționării prezentei directive trebuie reanalizată, împreună cu progresele înregistrate în ceea ce privește stabilirea unei piețe interne a contractelor de credit care să asigure un nivel ridicat de protecție a consumatorilor. La fiecare patru ani, Comisia ar trebui să efectueze o evaluare a prezentei directive pentru a analiza pragul superior de 100 000 EUR prevăzut în aceasta și procentele utilizate pentru calcularea compensației de plată în caz de rambursare anticipată, precum și o evaluare pentru a stabili dacă domeniul de aplicare al prezentei directive rămâne adecvat în ceea ce privește contractele de credit care sunt garantate cu bunuri imobile nerezidențiale. Evaluarea respectivă ar trebui să includă, de asemenea, o analiză a evoluției pieței creditelor de consum care sprijină tranziția verde, o analiză a oportunității unor măsuri suplimentare menite să crească popularitatea acestor credite, precum și o analiză a punerii în aplicare a sancțiunilor impuse în conformitate cu prezenta directivă și, în special, a eficacității și a efectului disuasiv al acestora. La evaluarea prezentei directive, Comisia ar trebui să analizeze tendințele economice din Uniune și situația de pe piața vizată, cum ar fi apariția unor noi forme de servicii financiare, tendințele digitale și amploarea și direcția furnizării transfrontaliere de credite. De asemenea, ar trebui să analizeze eficiența prezentei directive, inclusiv costurile și beneficiile pe care le implică pentru întreprinderi și consumatori. În plus, finanțarea participativă a devenit o formă de finanțare disponibilă din ce în ce mai mult pentru consumatori, de obicei pentru cheltuieli sau investiții mici. Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁰⁾ exclude din domeniul său de aplicare serviciile de finanțare participativă, inclusiv pe cele care facilitează acordarea de credite, ce sunt furnizate consumatorilor. Comisia ar trebui să evalueze necesitatea unor măsuri suplimentare pentru a proteja consumatorii care doresc să obțină un credit sau să investească prin intermediul unui furnizor de servicii de creditare prin finanțare participativă.
- (94) Întrucât obiectivul prezentei directive, și anume stabilirea unor norme comune pentru anumite aspecte ale actelor cu putere de lege și ale actelor administrative ale statelor membre privind creditul de consum, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre având în vedere evoluțiile pieței din perspectiva digitalizării și obiectivul de a facilita acordarea de credite transfrontaliere, dar poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv.
- (95) În vederea modificării anumitor elemente neesențiale ale prezentei directive, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește ipotezele suplimentare pentru calcularea dobânzii anuale efective. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare ⁽²¹⁾. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.
- (96) În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative ⁽²²⁾, statele membre s-au angajat ca, în cazuri justificate, să transmită alături de notificarea măsurilor lor de transpunere și unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că este justificată transmiterea unor astfel de documente.
- (97) Având în vedere numărul de modificări care trebuie aduse Directivei 2008/48/CE ca urmare a evoluției sectorului creditelor de consum și din motive de claritate a legislației Uniunii, directiva respectivă ar trebui abrogată și înlocuită cu prezenta directivă.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 (JO L 347, 20.10.2020, p. 1).

⁽²¹⁾ JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

⁽²²⁾ JO C 369, 17.12.2011, p. 14.

- (98) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²³⁾ și a emis un aviz la 26 august 2021 ⁽²⁴⁾,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

Prezenta directivă stabilește un cadru comun de armonizare a anumitor aspecte ale actelor cu putere de lege și ale actelor administrative ale statelor membre privind contractele de credit de consum.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

- (1) Prezenta directivă se aplică contractelor de credit.
- (2) Prezenta directivă nu se aplică:
 - (a) contractelor de credit garantate fie prin ipotecă, fie printr-o altă garanție comparabilă, utilizată în mod curent într-un stat membru având ca obiect bunuri imobile, fie printr-un drept asupra bunurilor imobile;
 - (b) contractelor de credit al căror scop este achiziționarea sau păstrarea drepturilor de proprietate asupra unui teren sau asupra unei clădiri existente sau proiectate, inclusiv asupra unor spații destinate activităților comerciale, economice sau profesionale;
 - (c) contractelor de credit care au ca obiect un credit cu o valoare totală mai mare de 100 000 EUR;
 - (d) contractelor de credit acordate de către angajatori angajaților lor cu titlu accesoriu, fie fără dobândă, fie oferite cu o dobândă anuală efectivă mai mică decât cea practică pe piață și care nu sunt oferite publicului larg;
 - (e) contractelor de credit încheiate cu firme de investiții, în sensul definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁵⁾, sau cu instituții de credit, în sensul definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care au scopul de a permite unui investitor să efectueze o tranzacție în legătură cu unul sau mai multe dintre instrumentele financiare enumerate în secțiunea C din anexa I la Directiva 2014/65/UE, în cazul în care firma de investiții sau instituția de credit care acordă creditul este implicată în respectiva tranzacție;
 - (f) contractelor de credit care sunt rezultatul unei hotărâri pronunțate de o instanță sau de o altă autoritate constituită conform legii;
 - (g) contractelor de închiriere sau de leasing în cazul cărora obligația sau opțiunea de a cumpăra obiectul contractului nu este prevăzută nici în respectivul contract, nici într-un contract separat;

⁽²³⁾ Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

⁽²⁴⁾ JO C 403, 6.10.2021, p. 5.

⁽²⁵⁾ Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (JO L 173, 12.6.2014, p. 349).

- (h) amânării la plată în următoarele condiții:
- (i) un furnizor de bunuri sau un prestator de servicii acordă timp consumatorului pentru a plăti bunurile sau serviciile puse la dispoziție de respectivul furnizor sau prestator;
 - (ii) prețul de cumpărare să nu includă dobândă și să nu implice niciun alt cost ci doar costuri limitate suportate de consumator, în conformitate cu dreptul intern, pentru efectuarea plăților cu întârziere; și
 - (iii) plata să fie efectuată integral în termen de 50 de zile de la furnizarea bunurilor sau prestarea serviciilor.

În ceea ce privește amânarea la plată oferită de furnizorii de bunuri sau prestatorii de servicii care nu sunt microîntreprinderi ori întreprinderi mici sau mijlocii, astfel cum sunt acestea definite în Recomandarea 2003/361/CE, atunci când astfel de furnizori sau prestatori oferă servicii ale societății informaționale în înțelesul articolului 1 alineatul (1) litera (b) din Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁶⁾ care constau în încheierea de contracte la distanță cu consumatorii pentru vânzarea de bunuri sau prestarea de servicii în înțelesul articolului 2 punctul 7 din Directiva 2011/83/UE, excluderea din domeniul de aplicare al prezentei directive se aplică numai atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

- (i) o terță parte nu oferă și nici nu cumpără credite;
 - (ii) plata să fie efectuată integral în termen de 14 zile de la livrarea bunurilor sau a serviciilor; și
 - (iii) prețul de cumpărare să nu includă dobândă și să nu implice niciun alt cost ci doar costuri limitate suportate de consumator, în conformitate cu dreptul intern, pentru efectuarea plăților cu întârziere;
- (i) contractelor de credit privind amânarea, cu titlu gratuit, a plății unei datorii existente;
- (j) contractelor de credit prin care consumatorului i se cere să pună un bun la dispoziția creditorului, cu titlu de garanție, și în cazul cărora răspunderea consumatorului este strict limitată la respectivul bun găjat;
- (k) contractelor de credit referitoare la împrumuturi acordate unui public restrâns în baza unei dispoziții legale de interes general, la rate ale dobânzii aferente creditului mai mici decât cele practicate în mod obișnuit pe piață sau fără dobândă ori în condiții care sunt mai avantajoase pentru consumator decât cele practicate în mod obișnuit pe piață;
- (l) contractelor de credit deja existente la data de 20 noiembrie 2026; cu toate acestea, articolele 23 și 24, articolul 25 alineatul (1) a doua teză, articolul 25 alineatul (2) și articolele 28 și 39 se aplică tuturor contractelor de credit pe durată nedeterminată existente la 20 noiembrie 2026.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2) litera (c), prezenta directivă se aplică contractelor de credit care au ca obiect credite cu o valoare totală mai mare de 100 000 EUR, care nu sunt garantate nici prin ipotecă, nici printr-o altă garanție comparabilă utilizată în mod curent într-un stat membru având ca obiect bunuri imobile sau printr-un drept asupra bunurilor imobile, în cazul în care respectivele contracte de credit sunt încheiate în scopul renovării de bunuri imobile rezidențiale.

(4) În cazul contractelor de credit sub forma depășirii limitei de credit se aplică numai următoarele articole:

- (a) articolele 1, 2, 3, 17, 19, 25, 31, 35 și 36 și articolele 39-50; și
- (b) articolul 18, cu excepția cazului în care statele membre decid altfel.

(5) Statele membre pot excepta de la aplicarea prezentei directive contractele de credit sub formă de carduri de debit cu amânare la plată:

- (a) care sunt furnizate de o instituție de credit sau de o instituție de plată;
- (b) ale căror clauze stipulează că respectivul credit trebuie rambursat în termen de 40 de zile; și
- (c) care sunt scutite de dobândă și comportă doar costuri limitate legate de prestarea serviciului de plată.

⁽²⁶⁾ Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO L 241, 17.9.2015, p. 1).

(6) Statele membre pot stabili că numai articolele 1, 2, 3, 7, 8, 11, 19 și 20, articolul 21 alineatul (1) primul paragraf literele (a)-(h) și litera (l), articolul 21 alineatul (3), articolele 23 și 25 și articolele 28-50 se aplică contractelor de credit care sunt încheiate de o organizație a cărei componență este limitată la persoanele care își au reședința sau locul de muncă într-o anumită zonă sau la angajații și angajații pensionați ai unui anumit angajator, ori la persoanele care îndeplinesc alte cerințe prevăzute în dreptul intern, cerințe care reprezintă baza existenței unei legături comune între membri, și care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- (a) este constituită în avantajul reciproc al membrilor săi;
- (b) obține profit doar în beneficiul membrilor săi;
- (c) îndeplinește un rol social prevăzut de dreptul intern;
- (d) primește și gestionează numai economiile membrilor săi și le oferă surse de creditare numai acestora;
- (e) acordă credit cu o dobândă anuală efectivă mai mică decât cea practică în mod obișnuit pe piață sau în limitele unui plafon prevăzut de dreptul intern.

Statele membre pot să excludă din domeniul de aplicare al prezentei directive contractele de credit încheiate de o organizație menționată la primul paragraf în cazul în care valoarea totală a tuturor contractelor de credit existente încheiate de această organizație este nesemnificativă în raport cu valoarea totală a tuturor contractelor de credit existente în statul membru în care această organizație își are sediul și în cazul în care valoarea totală a tuturor contractelor de credit încheiate de toate organizațiile de acest fel în respectivul stat membru nu depășește 1 % din valoarea totală a tuturor contractelor de credit existente încheiate în statul membru respectiv.

Statele membre reexaminează anual dacă mai sunt îndeplinite condițiile de aplicare a oricărei excluderi de acest fel, menționate la al doilea paragraf, și retragere excluderea în cazul în care consideră că nu mai sunt îndeplinite condițiile respective.

(7) Statele membre pot stabili că numai articolele 1, 2, 3, 7, 8, 11, 19 și 20, articolul 21 alineatul (1) primul paragraf literele (a)-(h) și literele (l) și (r), articolul 21 alineatul (3) și articolele 23 și 25, articolele 28-38 și articolele 40-50 se aplică contractelor de credit între creditor și consumator în ceea ce privește amânarea plății sau metodele de rambursare, în cazul în care consumatorul și-a încălcat deja obligațiile de plată cuprinse în contractul de credit inițial sau este probabil că le va încălca și dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

- (a) acordul dintre părțile contractuale este susceptibil să împiedice posibilitatea introducerii unor acțiuni în instanță în legătură cu nerespectarea obligațiilor de plată de către consumator;
- (b) prin încheierea respectivului acord, consumatorului nu i s-ar aplica clauze contractuale mai puțin favorabile decât cele din contractul de credit inițial.

(8) Statele membre pot stabili că articolul 8 alineatul (3) literele (d), (e) și (f), articolul 10 alineatul (5), articolul 11 alineatul (4) și articolul 21 alineatul (3) nu se aplică uneia sau mai multora dintre următoarele categorii de contracte de credit:

- (a) contractelor de credit având ca obiect un credit cu o valoare totală mai mică de 200 EUR;
- (b) contractelor de credit în baza cărora creditul este acordat fără dobândă și fără niciun alt cost;
- (c) contractelor de credit în baza cărora creditul trebuie rambursat în termen de trei luni și pentru care sunt de plătit doar costuri nesemnificative.

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „consumator” înseamnă o persoană fizică care acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale, economice sau profesionale;

2. „creditor” înseamnă o persoană fizică sau juridică care acordă sau promite să acorde credite în exercițiul propriei sale activități comerciale, economice sau profesionale;
3. „contract de credit” înseamnă un contract prin care un creditor acordă sau promite să acorde unui consumator un credit sub formă de amânare a plății, de împrumut sau alte facilități financiare similare și care nu este un contract pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe durata furnizării lor;
4. „serviciu accesoriu” înseamnă un serviciu oferit consumatorului în legătură cu contractul de credit;
5. „costul total al creditului pentru consumator” înseamnă toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit și care sunt cunoscute de către creditor, cu excepția taxelor notariale; costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special primele de asigurare, sunt incluse, de asemenea, în costul total al creditului pentru consumator în cazul în care, în plus, obținerea creditului sau obținerea acestuia potrivit clauzelor și condițiilor oferite este condiționată de încheierea unui contract de furnizare a unor astfel de servicii accesorii;
6. „valoarea totală plătilă de către consumator” înseamnă suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator;
7. „dobânda anuală efectivă” sau „DAE” înseamnă costul total al creditului pentru consumator, exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului și calculat astfel cum se prevede la articolul 30;
8. „rata dobânzii aferente creditului” înseamnă rata dobânzii exprimată ca procent fix sau variabil aplicat anual cuantumului tragerii din credit;
9. „rată fixă a dobânzii aferente creditului” înseamnă rata dobânzii aferente creditului convenită de creditor și de consumator în contractul de credit pentru întreaga durată a contractului de credit sau mai multe rate ale dobânzii aferente creditului convenite de creditor și de consumator în contractul de credit pentru perioade parțiale pentru care ratele dobânzii aferente creditului sunt stabilite exclusiv ca un procent fix specific; dacă nu toate ratele dobânzii aferente creditului sunt stabilite în contractul de credit, se consideră că rata dobânzii aferente creditului este fixă numai pentru perioadele parțiale pentru care ratele dobânzii aferente creditului sunt stabilite exclusiv ca un procent fix specific convenit în momentul încheierii contractului de credit;
10. „valoarea totală a creditului” înseamnă plafonul sau sumele totale puse la dispoziție în baza unui contract de credit;
11. „suport durabil” înseamnă orice instrument care permite consumatorului să stocheze informații care îi sunt adresate personal, în așa fel încât acestea să fie accesibile pentru consultare în viitor în cursul unei perioade de timp adecvate pentru scopul informațiilor, și care permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;
12. „intermediar de credit” înseamnă o persoană fizică sau juridică care nu acționează în calitate de creditor sau notar și care nu doar face legătura, în mod direct sau indirect, între un consumator și un creditor și care, în cursul exercitării propriei sale activități comerciale, economice sau profesionale, în schimbul unei remunerații care poate lua formă pecuniară sau orice altă formă de plată convenită:
 - (a) prezintă sau oferă consumatorilor contracte de credit;
 - (b) oferă asistență consumatorilor prin efectuarea de activități pregătitoare sau alte activități administrative precontractuale privind contractele de credit, altele decât cele menționate la litera (a); sau
 - (c) încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului;
13. „informații precontractuale” înseamnă informații care sunt furnizate înainte ca consumatorul să își asume obligații în temeiul unui contract de credit sau, după caz, prin transmiterea unei oferte de credit și de care consumatorul are nevoie pentru a putea compara diferite oferte de credit și pentru a lua o decizie în cunoștință de cauză cu privire la încheierea contractului de credit;

14. „creare de profiluri” înseamnă creare de profiluri, în sensul definiției de la articolul 4 punctul 4 din Regulamentul (UE) 2016/679;
15. „practică de legare” înseamnă oferirea sau vânzarea unui contract de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, în cazul în care contractul de credit nu este pus la dispoziția consumatorului separat;
16. „practică de grupare” înseamnă oferirea sau vânzarea unui contract de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit fiind, de asemenea, pus la dispoziția consumatorului în mod separat, dar nu neapărat conform aceluiași clauze sau condiții ca atunci când este oferit grupat cu produsele sau serviciile menționate;
17. „servicii de consiliere” înseamnă recomandări personale adresate unui consumator cu privire la una sau mai multe tranzacții legate de contracte de credit și a căror furnizare constituie o activitate distinctă de acordarea unui credit și de activitatea de intermediar de credit prevăzută la punctul 12;
18. „facilitate de tip «descoperit de cont»” înseamnă un contract de credit explicit în baza căruia un creditor pune la dispoziția unui consumator fonduri care depășesc soldul curent al contului curent al consumatorului;
19. „depășirea limitei de credit” înseamnă o facilitate de tip „descoperit de cont” acceptată în mod tacit, prin care un creditor pune la dispoziția unui consumator fonduri care depășesc soldul curent al contului curent al consumatorului sau facilitatea de tip „descoperit de cont” convenită;
20. „contract de credit legat” înseamnă un contract de credit în care:
 - (a) creditul sau serviciile în cauză servesc exclusiv finanțării unui contract care are ca obiect furnizarea anumitor bunuri sau prestarea unui anumit serviciu; și
 - (b) aceste două contracte formează, din punct de vedere obiectiv, o unitate comercială; se consideră că există o unitate comercială în cazul în care furnizorul de bunuri sau prestatorul de servicii finanțează el însuși creditul pentru consumator sau, dacă acesta este finanțat de un terț, în cazul în care creditorul folosește serviciile furnizorului de bunuri sau ale prestatorului de servicii în legătură cu comercializarea, încheierea sau pregătirea contractului de credit sau în cazul în care bunurile respective sau prestarea unui anumit serviciu sunt specificate în mod expres în contractul de credit;
21. „rambursare anticipată” înseamnă stingerea integrală sau parțială a obligațiilor care îi revin consumatorului în baza unui contract de credit înainte datei convenite în contractul de credit;
22. „servicii de consiliere în materie de îndatorare” înseamnă asistență personalizată de natură tehnică, juridică sau psihologică acordată de operatori profesioniști independenți care, în special, nu sunt creditori sau intermediari de credit, în sensul definiției din prezenta directivă, nici cumpărători de credite sau administratori de credite, în sensul definiției de la articolul 3 punctele 6 și 8 din Directiva (UE) 2021/2167 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁷⁾, în beneficiul consumatorilor care se confruntă sau s-ar putea confrunța cu dificultăți în ceea ce privește respectarea angajamentelor lor financiare.

Articolul 4

Conversia cuantumurilor exprimate în euro în monedă națională

- (1) În sensul prezentei directive, statele membre care convertesc cuantumurile exprimate în euro în moneda lor națională folosesc inițial în această conversie cursul de schimb existent la 19 noiembrie 2023.
- (2) Statele membre pot rotunji cuantumurile rezultate din conversia menționată la alineatul (1) cu condiția ca rotunjirea să nu depășească 10 EUR.

Articolul 5

Obligația de a furniza informații gratuit consumatorilor

Statele membre impun obligația ca, atunci când sunt furnizate informații consumatorilor în conformitate cu prezenta directivă, respectivele informații să fie furnizate în mod gratuit, indiferent de suportul utilizat pentru furnizarea lor.

⁽²⁷⁾ Directiva (UE) 2021/2167 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 privind administratorii de credite și cumpărătorii de credite și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE (JO L 438, 8.12.2021, p. 1).

*Articolul 6***Nediscriminare**

Statele membre se asigură că atunci când consumatorii solicită, încheie sau dețin un contract de credit în interiorul Uniunii, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească pentru a li se acorda creditul nu creează discriminări între consumatorii rezidenți în mod legal în Uniune din motive de cetățenie, loc de reședință sau din oricare alte motive prevăzute la articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Primul paragraf nu aduce atingere posibilității de a oferi condiții diferite de acces la un credit atunci când astfel de condiții diferite sunt justificate corespunzător de criterii obiective.

CAPITOLUL II

INFORMAȚII CARE TREBUIE FURNIZATE ÎNAINTE DE ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE CREDIT*Articolul 7***Publicitatea și marketingul referitoare la contractele de credit**

Fără a aduce atingere Directivei 2005/29/CE, statele membre impun ca orice comunicare publicitară și de marketing privind contractele de credit să fie corectă, clară și să nu inducă în eroare. Se interzice utilizarea în astfel de comunicări publicitare și de marketing a unor formulări care pot crea așteptări neîntemeiate din partea consumatorului în ceea ce privește disponibilitatea sau costul creditului sau valoarea totală plătită de către consumator.

*Articolul 8***Informații standard care trebuie incluse în publicitatea referitoare la contractele de credit**

(1) Statele membre impun ca publicitatea privind contractele de credit să includă un avertisment clar și vizibil pentru a sensibiliza consumatorii cu privire la costurile îndatorării, utilizând formularea „Atenție! Bani împrumutați costă bani” sau o formulare echivalentă.

(2) Statele membre impun ca publicitatea privind contractele de credit care indică rata a dobânzii aferente creditului sau alte cifre referitoare la orice cost al creditului pentru consumator să includă informații standard în conformitate cu prezentul articol.

Obligația menționată la primul alineat nu se aplică în situațiile în care dreptul intern prevede să fie indicată dobânda anuală efectivă aferentă creditului în publicitatea referitoare la contractele de credit în care nu se indică rata dobânzii aferente creditului sau alte cifre referitoare la orice cost al creditului pentru consumator în sensul primului paragraf.

(3) Informațiile standard trebuie să poată fi citite cu ușurință sau auzite în mod clar, dacă este cazul, și să fie adaptate la constrângerile de natură tehnică ale suportului utilizat pentru publicitate și să specifice în mod clar, concis și vizibil, toate elementele următoare:

- (a) rata dobânzii aferente creditului, fixă și/sau variabilă, împreună cu informații privind eventualele costuri incluse în costul total al creditului pentru consumator;
- (b) valoarea totală a creditului;
- (c) dobânda anuală efectivă;
- (d) dacă este cazul, durata contractului de credit;
- (e) în cazul unui credit sub forma unei amânări la plată pentru anumite bunuri sau servicii, echivalentul în numerar al prețului și cuantumul oricărei plăți în avans;

(f) dacă este cazul, valoarea totală plătită de către consumator și cuantumul ratelor.

În cazuri specifice și justificate în care suportul utilizat pentru comunicarea informațiilor standard menționate la primul paragraf nu permite deloc afișarea vizuală a acestora, nu se aplică literele (e) și (f) de la paragraful menționat.

(4) Informațiile standard menționate la alineatul (3) primul paragraf se prezintă prin intermediul unui exemplu reprezentativ.

(5) În cazul în care încheierea unui contract referitor la un serviciu accesoriu aferent contractului de credit este obligatorie pentru a obține creditul sau pentru a-l obține potrivit clauzelor și condițiilor oferite, iar costul serviciului respectiv nu poate fi determinat în prealabil, informațiile standard menționate la alineatul (3) primul paragraf specifică într-un mod clar, concis și vizibil, obligația de a încheia contractul respectiv.

(6) Fără a aduce atingere Directivei 2005/29/CE, în cazuri specifice și justificate în care suportul electronic utilizat pentru comunicarea informațiilor standard menționate la alineatul (3) din prezentul articol nu permite afișarea vizuală a informațiilor respective într-un mod vizibil și clar, consumatorul trebuie să poată accesa informațiile menționate la literele (e) și (f) de la primul paragraf al alineatului respectiv prin clicul, derularea conținutului sau glisarea pe ecran.

(7) Statele membre interzic publicitatea pentru produsele de credit care:

- (a) încurajează consumatorii să solicite un credit, sugerând că acesta ar îmbunătăți situația financiară a consumatorilor respectivi;
- (b) precizează faptul că contractele de credit în curs sau creditele înregistrate în bazele de date au o influență redusă sau nu au nicio influență asupra evaluării unei cereri de credit;
- (c) sugerează în mod fals că creditul conduce la o creștere a resurselor financiare, constituie un substitut pentru economii sau poate ridica nivelul de trai al unui consumator.

(8) Statele membre pot interzice, printre altele, publicitatea pentru produsele de credit care:

- (a) evidențiază ușurința sau rapiditatea cu care se poate obține creditul;
- (b) afirmă că o ofertă promoțională este condiționată de contractarea unui credit;
- (c) oferă „perioade de grație” mai mari de trei luni pentru rambursarea ratelor de credit.

Articolul 9

Informații generale

(1) Statele membre se asigură că creditorii sau, dacă este cazul, intermediarii de credit pun la dispoziția consumatorilor în permanență informații generale clare și ușor de înțeles referitoare la contractele de credit pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil ales de consumator.

Informațiile generale privind contractele de credit puse la dispoziție de creditori sau, dacă este cazul, de intermediarii de credit la sediile acestora sunt puse la dispoziția consumatorilor cel puțin pe suport de hârtie.

(2) Informațiile generale menționate la alineatul (1) includ cel puțin următoarele elemente:

- (a) identitatea, adresa geografică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale emitentului informațiilor;
- (b) scopul în care poate fi utilizat creditul;
- (c) durata posibilă a contractului de credit;

- (d) tipurile de rată a dobânzii aferente creditului disponibile, indicând dacă aceasta este fixă sau variabilă sau de ambele tipuri, împreună cu o scurtă descriere a caracteristicilor unei rate fixe și ale unei rate variabile, inclusiv a implicațiilor pentru consumator;
- (e) un exemplu reprezentativ al valorii totale a creditului, al costului total al creditului pentru consumator, al valorii totale plătibile de către consumator și al dobânzii anuale efective;
- (f) o indicație privind posibilele costuri suplimentare, care nu sunt incluse în costul total al unui credit pentru consumator, care trebuie plătite în legătură cu un contract de credit;
- (g) gama diferitelor modalități disponibile de rambursare a creditului către creditor, inclusiv numărul, frecvența și cuantumul ratelor periodice;
- (h) o descriere a condițiilor direct legate de rambursarea anticipată;
- (i) o descriere a dreptului de retragere;
- (j) o indicație privind serviciile accesorii pe care consumatorul este obligat să le achiziționeze pentru a obține creditul sau pentru a-l obține potrivit clauzelor și condițiilor oferite și, dacă este cazul, o clarificare a faptului că serviciile accesorii pot fi achiziționate de la un alt furnizor decât creditorul; și
- (k) un avertisment general privind posibilele consecințe ale nerespectării angajamentelor legate de contractul de credit.

Articolul 10

Informații precontractuale

(1) Statele membre impun creditorului și, dacă este cazul, intermediarului de credit obligația de a furniza consumatorului informațiile precontractuale clare și ușor de înțeles care îi sunt necesare acestuia pentru a compara diferite oferte în scopul de a lua o decizie în cunoștință de cauză cu privire la încheierea unui contract de credit pe baza clauzelor și condițiilor de creditare oferite de creditor și, dacă este cazul, a preferințelor exprimate și a informațiilor furnizate de consumator. Astfel de informații precontractuale sunt furnizate consumatorului cu o perioadă rezonabilă de timp înainte ca acesta să își asume obligații în temeiul unui contract de credit sau al unei oferte de credit, inclusiv în cazul în care se folosesc mijloace de comunicare la distanță, în sensul definiției de la articolul 2 litera (e) din Directiva 2002/65/CE.

În cazul în care informațiile precontractuale menționate la primul paragraf al prezentului alineat sunt furnizate cu mai puțin de o zi înainte ca un consumator să își asume obligații în temeiul unui contract de credit sau al unei oferte de credit, statele membre impun creditorului și, dacă este cazul, intermediarului de credit, obligația de a transmite consumatorului o atenționare cu privire la faptul că poate să se retragă din contractul de credit și cu privire la procedura care trebuie urmată în vederea retragerii, în conformitate cu articolul 26. Respectiva atenționare se transmite consumatorului, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil ales de consumator și care este indicat în contractul de credit, într-un termen cuprins între una și șapte zile de la încheierea contractului de credit sau, după caz, de la transmiterea ofertei de credit de către consumator.

(2) Informațiile precontractuale menționate la alineatul (1) sunt furnizate pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil ales de consumator, prin intermediul formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” prevăzut în anexa I. Toate informațiile furnizate în formular trebuie să fie la fel de vizibile. Se consideră că cerințele de informare prevăzute la prezentul alineat și la articolul 3 alineatele (1) și (2) din Directiva 2002/65/CE au fost respectate de către creditor în cazul în care acesta a furnizat formularul respectiv.

(3) Informațiile precontractuale menționate la alineatul (1) includ cumulativ următoarele elemente, afișate într-un mod vizibil pe o singură pagină în prima parte a formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”:

- (a) identitatea creditorului și, dacă este cazul, a intermediarului de credite implicat;
- (b) valoarea totală a creditului;
- (c) durata contractului de credit;

- (d) rata dobânzii aferente creditului sau toate ratele dobânzii aferente creditului, în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite;
- (e) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătită de către consumator;
- (f) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări la plată pentru anumite bunuri sau servicii și în cazul contractelor de credit legate, bunurile sau serviciile respective și echivalentul în numerar al prețului acestora;
- (g) costurile în cazul efectuării plăților cu întârziere, și anume rata dobânzii aferente creditului aplicabilă în cazul efectuării plăților cu întârziere, măsurile pentru ajustarea acestuia și, dacă este cazul, eventualele penalități datorate în cazul nerespectării obligațiilor de plată;
- (h) cuantumul, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;
- (i) un avertisment privind consecințele neefectuării sau ale efectuării plăților cu întârziere;
- (j) existența sau absența unui drept de retragere și, dacă este cazul, perioada de retragere;
- (k) existența unui drept de rambursare anticipată și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație;
- (l) adresa geografică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale creditorului, precum și, dacă este cazul, adresa geografică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale intermediarului de credit implicat;

(4) În cazul în care nu toate elementele menționate la alineatul (3) pot fi afișate în mod vizibil pe o singură pagină, acestea sunt afișate în prima parte a formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, pe cel mult două pagini. În acest caz, informațiile menționate la literele (a)-(g) de la alineatul respectiv sunt afișate pe prima pagină a formularului.

(5) Informațiile precontractuale menționate la alineatul (1) precizează cumulativ următoarele elemente, care trebuie să fie afișate după elementele enumerate la alineatul (3) și separate în mod vizibil de acestea:

- (a) tipul de credit;
- (b) condițiile care reglementează tragerea din credit;
- (c) în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, condițiile care reglementează aplicarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului și, dacă este cazul, orice indice sau rată de referință aplicabilă fiecărei rate inițiale a dobânzii aferente creditului, precum și perioadele, condițiile și procedurile aplicabile pentru modificarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului;
- (d) în cazul în care un contract de credit prevede modalități diferite de tragere din credit, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii aferente creditului diferite, iar creditorul recurge la ipoteza din anexa III partea II litera (b), precizarea faptului că aplicarea altor mecanisme de tragere pentru tipul de contract de credit relevant poate avea drept rezultat aplicarea unei dobânzi anuale efective mai mari;
- (e) dacă este cazul, costurile de administrare ale unuia sau mai multor conturi obligatorii care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile din credit, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată atât pentru operațiuni de plată, cât și pentru trageri din credit, orice alte costuri care decurg din contractul de credit, precum și condițiile în care oricare din aceste costuri poate fi modificat;
- (f) un exemplu reprezentativ care ilustrează dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătită de către consumator, menționând toate ipotezele utilizate pentru calculul dobânzii respective; în cazul în care consumatorul a informat creditorul în legătură cu una sau mai multe componente ale creditului preferat, precum durata contractului de credit și valoarea totală a creditului, creditorul ia în considerare aceste componente;
- (g) dacă este cazul, orice taxe pe care consumatorul trebuie să le plătească notarului la încheierea contractului de credit;
- (h) orice eventuală obligație referitoare la încheierea unui contract privind un serviciu accesoriu aferent contractului de credit, în cazul în care obținerea creditului sau obținerea creditului potrivit clauzelor și condițiilor oferite este condiționată de încheierea unui astfel de contract;
- (i) dacă este cazul, garanțiile solicitate;
- (j) dacă este cazul, informații privind modul în care va fi stabilită compensația creditorului în cazul rambursării anticipate;

- (k) dreptul consumatorului de a fi informat imediat și gratuit, în conformitate cu articolul 19 alineatul (6), asupra rezultatului consultării unei baze de date, realizate pentru evaluarea bonității sale;
- (l) dreptul consumatorului, prevăzut la alineatul (8) din prezentul articol, de a primi, la cerere și gratuit, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, un exemplar al proiectului de contract de credit, cu condiția ca, la momentul cererii, creditorul să fie dispus să încheie contractul de credit;
- (m) dacă este cazul, o indicație a faptului că prețul a fost personalizat pe baza unei prelucrări automate a datelor, inclusiv prin crearea de profiluri;
- (n) dacă este cazul, perioada pe parcursul căreia informațiile precontractuale furnizate în conformitate cu prezentul articol au forță obligatorie pentru creditor;
- (o) posibilitatea consumatorului de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac extrajudiciară și modalitățile de acces la acestea;
- (p) un avertisment și o explicație privind consecințele juridice și financiare ale nerespectării celorlalte angajamente legate de contractul de credit respectiv;
- (q) un calendar de rambursare care să conțină toate plățile și rambursările de pe durata contractului de credit, inclusiv plățile și rambursările pentru orice servicii auxiliare legate de contractul de credit care sunt vândute simultan, în cadrul căruia plățile și rambursările, în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, se bazează pe modificări rezonabile în sens ascendent ale ratei dobânzii aferente creditului.

În cazul în care un contract de credit se raportează la un indice de referință în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 3 din Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁸⁾, denumirea și administratorul indicelui de referință, precum și potențialele implicații ale acestuia asupra consumatorului sunt precizate într-un document separat care poate fi anexat la formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”.

(6) Informațiile din formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” trebuie să fie consecvente. Acestea trebuie să fie perfect lizibile și să țină seama de constrângerile de natură tehnică ale suportului pe care sunt afișate. Informațiile se afișează într-un mod corespunzător și adecvat pe diferitele canale ținând seama de interoperabilitate.

Toate informațiile suplimentare pe care creditorul ar dori să i le furnizeze consumatorului trebuie să fie perfect lizibile și să fie furnizate într-un document separat care poate fi anexat la formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”.

(7) Prin derogare de la alineatul (5) de la prezentul articol, în cazul comunicațiilor prin telefonia vocală menționate la articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2002/65/CE, descrierea principalelor caracteristici ale serviciului financiar care se furnizează în temeiul articolului 3 alineatul (3) litera (b) a doua liniuță din directiva menționată include cel puțin elementele menționate la alineatul (3) de la prezentul articol. În acest caz, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit pune la dispoziția consumatorului, imediat după încheierea contractului de credit, formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, pe un suport durabil.

(8) În plus față de formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit pune la dispoziția consumatorului, la cererea acestuia și gratuit, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, un exemplar al proiectului de contract de credit, cu condiția ca, la momentul cererii, creditorul să fie dispus să încheie contractul de credit cu consumatorul.

(9) În cazul unui contract de credit în temeiul căruia plățile efectuate de consumator nu duc la o amortizare corespunzătoare imediată a valorii totale a creditului, ci sunt utilizate pentru a constitui capital pe perioadele și în condițiile stabilite în contractul de credit sau într-un contract accesoriu, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit includ, în informațiile precontractuale prevăzute la alineatul (1), o declarație clară și concisă potrivit căreia respectivul contract de credit nu prevede o garanție de restituire a valorii totale a creditului tras în baza contractului de credit, cu excepția cazului în care se oferă în mod expres o astfel de garanție.

⁽²⁸⁾ Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014 (JO L 171, 29.6.2016, p. 1).

(10) Prezentul articol nu se aplică furnizorilor de bunuri sau prestatorilor de servicii care acționează cu titlu accesoriu în calitate de intermediari de credit. Această excepție nu aduce atingere obligației creditorului sau, dacă este cazul, a intermediarului de credit de a se asigura că informațiile precontractuale prevăzute la prezentul articol au fost primite de consumator.

Articolul 11

Informații precontractuale cu privire la contractele de credit prevăzute la articolul 2 alineatul (6) sau (7)

(1) Pentru contractele de credit prevăzute la articolul 2 alineatul (6) sau (7), informațiile precontractuale prevăzute la articolul 10 alineatul (1) sunt furnizate, prin derogare de la articolul 10 alineatul (2), pe un suport de hârtie sau pe alt suport durabil ales de consumator, prin intermediul formularului „Informații la nivel european privind creditul de consum” prevăzut în anexa II. Informațiile respective trebuie să fie clare și ușor de înțeles. Toate informațiile furnizate în formularul respectiv trebuie să fie la fel de vizibile. Se consideră că cerințele de informare prevăzute la prezentul alineat și la articolul 3 alineatele (1) și (2) din Directiva 2002/65/CE au fost respectate de către creditor în cazul în care creditorul a furnizat formularul respectiv.

(2) Pentru contractele de credit prevăzute la articolul 2 alineatul (6) sau (7), informațiile precontractuale prevăzute la articolul 10 alineatul (1) indică, în prima parte a formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, pe o singură pagină în mod vizibil, prin derogare de la articolul 10 alineatul (3), cumulativ următoarele elemente:

- (a) identitatea creditorului și, dacă este cazul, a intermediarului de credit implicat;
- (b) valoarea totală a creditului;
- (c) durata contractului de credit;
- (d) rata dobânzii aferente creditului sau toate ratele dobânzii aferente creditului, în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite;
- (e) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătită de către consumator;
- (f) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări a plății pentru anumite bunuri sau servicii și în cazul contractelor de credit legate, bunurile sau serviciile respective și echivalentul în numerar al prețului acestora;
- (g) costurile în cazul efectuării plăților cu întârziere, și anume rata dobânzii aferente creditului aplicabilă în cazul efectuării plăților cu întârziere, măsurile pentru ajustarea acestora și, dacă este cazul, eventualele penalități datorate în cazul nerespectării obligațiilor de plată;
- (h) cuantumul, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;
- (i) un avertisment privind consecințele neefectuării sau ale efectuării plăților cu întârziere;
- (j) existența sau inexistența unui drept de retragere;
- (k) existența unui drept de rambursare anticipată și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație;
- (l) adresa geografică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale creditorului, precum și, dacă este cazul, adresa geografică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale intermediarului de credit implicat.

(3) În cazul în care nu toate elementele menționate la alineatul (2) pot fi afișate în mod vizibil pe o singură pagină, acestea sunt afișate în prima parte a formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, pe cel mult două pagini. În acest caz, informațiile menționate la literele (a)-(g) de la alineatul respectiv sunt afișate pe prima pagină a formularului.

(4) Informațiile precontractuale menționate la alineatul (1) indică cumulativ următoarele elemente, care trebuie să fie afișate după elementele enumerate la alineatul (2) și separate în mod vizibil de acestea:

- (a) tipul de credit;

- (b) în cazul în care se aplică diferite rate ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, condițiile care reglementează aplicarea oricărei rate a dobânzii aferente creditului, orice indice sau rată de referință aplicabilă ratei inițiale a dobânzii aferente creditului, costurile aplicabile din momentul încheierii contractului de credit și, dacă este cazul, condițiile în care respectivele costuri pot fi modificate;
 - (c) un exemplu reprezentativ care ilustrează dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătită de către consumator, menționând toate ipotezele utilizate pentru calculul dobânzii respective;
 - (d) condițiile și procedura pentru rezilierea contractului de credit;
 - (e) dacă este cazul, informații privind modul în care va fi stabilită compensația creditorului în cazul rambursării anticipate;
 - (f) dacă este cazul, o mențiune conform căreia consumatorul i se poate solicita în orice moment rambursarea integrală a valorii creditului;
 - (g) o mențiune privind dreptul consumatorului de a fi informat imediat și gratuit, în conformitate cu articolul 19 alineatul (6), asupra rezultatului consultării unei baze de date, realizate pentru evaluarea bonității sale;
 - (h) dacă este cazul, o indicație a faptului că prețul a fost personalizat pe baza unei prelucrări automate a datelor, inclusiv prin crearea de profiluri;
 - (i) dacă este cazul, perioada pe parcursul căreia informațiile precontractuale furnizate în conformitate cu prezentul articol au forță obligatorie pentru creditor;
 - (j) o mențiune privind posibilitatea consumatorului de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac extrajudiciară și modalitățile de acces la acestea;
 - (k) un avertisment și o explicație privind consecințele juridice și financiare ale nerespectării celorlalte angajamente legate de contractul de credit respectiv;
 - (l) un calendar de rambursare care să conțină toate plățile și rambursările de pe durata contractului de credit, inclusiv plățile și rambursările pentru orice servicii auxiliare legate de contractul de credit care sunt vândute simultan, în cadrul căruia plățile și rambursările, în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, se bazează pe modificări rezonabile în sens ascendent ale ratei dobânzii aferente creditului.
- (5) Informațiile din formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” trebuie să fie consecvente. Acestea trebuie să fie perfect lizibile și să țină seama de constrângerile de natură tehnică ale suportului pe care sunt afișate. Informațiile se afișează într-un mod corespunzător și adecvat pe diferitele canale ținând seama de interoperabilitate.
- (6) Prin derogare de la alineatul (4) de la prezentul articol, în cazul comunicațiilor prin telefonia vocală prevăzute la articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2002/65/CE, descrierea principalelor caracteristici ale serviciului financiar care se furnizează în temeiul articolului 3 alineatul (3) litera (b) a doua liniuță din directiva menționată include cel puțin elementele menționate la alineatul (2) de la prezentul articol. În acest caz, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit pune la dispoziția consumatorului, imediat după încheierea contractului de credit, formularul „Informații la nivel european privind creditul de consum”, pe un suport durabil.
- (7) În plus față de formularul „Informații la nivel european privind creditul de consum”, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit pune la dispoziția consumatorului, la cererea acestuia și în mod gratuit, un exemplar al proiectului de contract de credit, cu condiția ca, la momentul cererii, creditorul să fie dispus să încheie cu consumatorul contractul de credit.
- (8) Prezentul articol nu se aplică furnizorilor de bunuri sau prestatorilor de servicii care acționează cu titlu accesoriu în calitate de intermediari de credit. Această excepție nu aduce atingere obligației creditorului sau, dacă este cazul, a intermediarului de credit de a se asigura că informațiile precontractuale prevăzute la prezentul articol au fost primite de consumator.

*Articolul 12***Explicații adecvate**

(1) Statele membre se asigură că creditorilor și, dacă este cazul, intermediarilor de credit le revine obligația de a furniza consumatorului explicații adecvate cu privire la contractele de credit și la eventualele servicii accesorii propuse, explicații care să îi permită consumatorului să evalueze dacă contractele de credit și serviciile accesorii propuse sunt adaptate la nevoile consumatorului și la situația sa financiară. Aceste explicații sunt furnizate gratuit, înainte de încheierea contractului de credit. Explicațiile includ următoarele elemente:

- (a) informațiile menționate la articolele 10, 11 și 38;
- (b) caracteristicile esențiale ale contractului de credit sau ale serviciilor accesorii propuse;
- (c) efectele specifice pe care contractul de credit sau serviciile accesorii propuse le pot avea asupra consumatorului, inclusiv consecințele nerespectării obligațiilor de plată sau ale efectuării plăților cu întârziere de către consumator;
- (d) în cazul în care există servicii accesorii grupate cu un contract de credit, se precizează dacă fiecare dintre componente poate fi reziliată separat și implicațiile pentru consumator în cazul unei astfel de rezilieri.

(2) Statele membre pot adapta, în cazuri justificate, cerința menționată la alineatul (1), în ceea ce privește modul în care trebuie furnizate explicațiile și amploarea acestora, în funcție de următoarele elemente:

- (a) circumstanțele în care este oferit creditul;
- (b) persoana căreia îi este oferit creditul;
- (c) tipul de credit oferit.

*Articolul 13***Oferte personalizate pe baza prelucrării automate a datelor**

Fără a aduce atingere Regulamentului (UE) 2016/679, statele membre impun creditorilor și intermediarilor de credit obligația de a informa consumatorii într-un mod clar și ușor de înțeles atunci când le prezintă o ofertă personalizată bazată pe prelucrarea automată a datelor cu caracter personal.

CAPITOLUL III

PRACTICI DE LEGARE ȘI DE GRUPARE, ACORDUL IMPLICIT, SERVICII DE CONSILIERE ȘI ACORDAREA NESOLICITATĂ DE CREDITE*Articolul 14***Practici de legare și de grupare**

- (1) Statele membre permit practicile de grupare, dar interzic practicile de legare.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1) și fără a aduce atingere aplicării legislației în domeniul concurenței, statele membre pot permite creditorilor să oblige consumatorul să deschidă sau să mențină un cont de plăți sau de economii în cazul în care acesta are ca unic scop:
 - (a) acumularea de capital pentru rambursarea creditului;
 - (b) administrarea creditului;

- (c) punerea în comun a resurselor pentru obținerea creditului;
- (d) oferirea unei garanții suplimentare pentru creditor în cazul nerespectării obligațiilor de plată.
- (3) Statele membre pot permite creditorilor să oblige consumatorul să dețină o poliță de asigurare relevantă în legătură cu contractul de credit, ținând seama de considerentele de proporționalitate. În astfel de cazuri, statele membre se asigură că creditorul are obligația să accepte polița de asigurare de la un furnizor diferit de furnizorul său preferat, în cazul în care o astfel de poliță de asigurare are un nivel de garanție echivalent cu cel propus de creditor, fără să modifice condițiile creditului oferit consumatorului.
- (4) Statele membre impun ca datele cu caracter personal privind diagnosticile de boli oncologice ale consumatorilor să nu fie utilizate în scopul unei polițe de asigurare legate de un contract de credit după o perioadă de timp stabilită de statele membre, care să nu depășească 15 ani de la încheierea tratamentului medical al consumatorilor.
- (5) Pentru a permite consumatorilor să aibă la dispoziție un timp suplimentar în care să poată compara ofertele de asigurare legate de contractele de credit înainte de a achiziționa o poliță de asigurare, astfel cum se menționează la alineatul (3), statele membre impun să li se acorde consumatorilor cel puțin trei zile pentru compararea ofertelor de asigurare legate de contractele de credit, fără ca ofertele în cauză să fie modificate, iar consumatorii să fie informați în acest sens. Consumatorii pot încheia o poliță de asigurare înainte de expirarea termenului de trei zile în cazul în care solicită acest lucru în mod explicit.

Articolul 15

Acordul implicit pentru încheierea oricărui contract de credit sau pentru achiziționarea de servicii accesorii

- (1) Statele membre se asigură că, pentru încheierea oricărui contract de credit sau pentru achiziționarea de servicii accesorii prezentate prin intermediul unor opțiuni implicite, creditorii și intermediarii de credit nu iau consimțământul consumatorului drept implicit. Opțiunile implicite includ casete bifate în prealabil.
- (2) Consimțământul consumatorului pentru încheierea oricărui contract de credit sau pentru achiziționarea de servicii accesorii prezentate prin intermediul unor casete se acordă printr-o afirmație clară și lipsită de ambiguitate care constituie o manifestare liber exprimată, specifică, în cunoștință de cauză și fără echivoc a acordului consumatorului față de conținutul și fondul asociate casetelor.

Articolul 16

Servicii de consiliere

- (1) Statele membre impun creditorului și, dacă este cazul, intermediarului de credit obligația de a-l informa în mod explicit pe consumator, în contextul unei anumite tranzacții, dacă îi sunt oferite sau îi pot fi oferite servicii de consiliere.
- (2) Statele membre impun creditorului și, dacă este cazul, intermediarului de credit obligația ca, înainte de prestarea serviciilor de consiliere sau înainte de încheierea unui contract pentru prestarea unor astfel de servicii, să pună la dispoziția consumatorului următoarele informații, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil ales de consumator:
- (a) precizarea dacă recomandarea se va baza numai pe propria gamă de produse sau pe o gamă largă de produse de pe piață, în conformitate cu alineatul (3) litera (c);
- (b) dacă este cazul, o indicare a tarifului datorat de consumator pentru prestarea serviciilor de consiliere sau, dacă tariful respectiv nu poate fi stabilit la momentul aducerii la cunoștință a informațiilor, o indicare a metodei utilizate pentru calcularea acestuia.

Informațiile menționate la primul paragraf de la prezentul alineat pot fi furnizate consumatorului sub forma unor informații precontractuale suplimentare în conformitate cu articolul 10 alineatul (6) al doilea paragraf.

(3) În cazul în care se prestează servicii de consiliere pentru consumatori, statele membre impun creditorilor și, dacă este cazul, intermediarilor de credit obligația:

- (a) de a obține informațiile necesare referitoare la situația financiară a consumatorului, preferințele și obiectivele acestuia legate de contractul de credit, astfel încât creditorul sau intermediarul de credit să îi recomande consumatorului contracte de credit care corespund situației acestuia;
- (b) de a analiza situația financiară și nevoile consumatorului pe baza informațiilor menționate la litera (a), actualizate la momentul efectuării analizei, ținând seama de ipoteze rezonabile cu privire la riscurile pentru situația financiară a consumatorului pe durata contractului de credit recomandat;
- (c) de a lua în considerare un număr suficient de mare de contracte de credit din gama lor de produse și, pe această bază, de a recomanda unul sau mai multe contracte de credit din gama respectivă de produse care să corespundă nevoilor, situației financiare și situației personale a consumatorului;
- (d) de a acționa în interesul consumatorului; și
- (e) de a furniza consumatorului un exemplar al recomandării oferite, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil ales de consumator și care este indicat în contractul de prestare de servicii de consiliere.

(4) Statele membre pot interzice utilizarea termenilor „consiliere” și „consilier” sau a unor termeni similari în cazul în care serviciile de consiliere sunt comercializate și prestate consumatorilor de către creditori sau, dacă este cazul, de către intermediari de credit.

Atunci când nu interzic utilizarea termenilor „consiliere” și „consilier” sau a unor termeni similari, statele membre impun următoarele condiții cu privire la utilizarea termenilor „consiliere independentă” și „consilier independent” de către creditorii și intermediarii de credit care prestează servicii de consiliere:

- (a) creditorii și, dacă este cazul, intermediarii de credit iau în considerare un număr suficient de mare de contracte de credit disponibile pe piață; și
- (b) intermediarii de credit nu sunt remunerați de către unul sau mai mulți creditori pentru serviciile de consiliere.

Al doilea paragraf litera (b) se aplică numai în cazul în care numărul de creditori analizați reprezintă mai puțin de majoritatea pieței.

Statele membre pot impune cerințe mai stricte privind utilizarea de către creditori și, dacă este cazul, de către intermediarii de credit a termenilor „consiliere independentă” sau „consilier independent”.

(5) Statele membre impun creditorilor și, dacă este cazul, intermediarilor de credit obligația de a avertiza consumatorul atunci când un contract de credit poate genera un anumit risc pentru consumator, având în vedere situația financiară a consumatorului.

(6) Statele membre se asigură că serviciile de consiliere pot fi prestate numai de către creditori și, dacă este cazul, de către intermediari de credit.

Prin derogare de la primul paragraf, statele membre pot permite altor persoane decât cele menționate la primul paragraf să presteze servicii de consiliere în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

- (a) serviciile de consiliere sunt prestate ocazional în cadrul unei activități profesionale care este reglementată prin acte cu putere de lege ori acte normative sau printr-un cod deontologic care nu exclude prestarea serviciilor respective;
- (b) serviciile de consiliere sunt prestate în contextul administrării datoriilor existente de către practicieni în insolvență, iar activitatea de administrare este reglementată prin acte cu putere de lege ori acte normative;
- (c) serviciile de consiliere sunt prestate în contextul administrării datoriilor existente de către prestatori publici sau voluntari de servicii de consiliere în materie de îndatorare, astfel cum se menționează la articolul 36, care nu își desfășoară activitatea pe bază comercială;
- (d) serviciile de consiliere sunt prestate de persoane autorizate și supravegheate de autoritățile competente.

*Articolul 17***Interzicerea acordării nesolicitate de credite**

Statele membre interzic acordarea de credite consumatorilor fără o solicitare prealabilă din partea acestora și fără acordul lor explicit.

CAPITOLUL IV

EVALUAREA BONITĂȚII ȘI ACCESUL LA BAZE DE DATE*Articolul 18***Obligația de a evalua bonitatea consumatorului**

(1) Statele membre impun creditorului obligația de a efectua o evaluare amănunțită a bonității consumatorului înainte de încheierea unui contract de credit. Această evaluare se efectuează în interesul consumatorului, pentru a preveni practicile iresponsabile de acordare de credite și supraîndatorarea și ține seama în mod corespunzător de factorii relevanți pentru verificarea probabilității îndeplinirii de către consumator a obligațiilor care îi revin în temeiul contractului de credit.

(2) Statele membre se asigură că intermediarii de credit transmit cu acuratețe informațiile necesare obținute de la consumator creditorului relevant, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679, pentru a permite efectuarea evaluării bonității.

(3) Evaluarea bonității se efectuează pe baza unor informații relevante și exacte referitoare la veniturile și cheltuielile consumatorului și la alte aspecte financiare și economice care sunt necesare și proporționale cu natura, durata, valoarea și riscurile creditului pentru consumator. Informațiile respective pot include dovezi ale veniturilor sau ale altor surse de rambursare, informații privind activele și pasivele financiare sau informații privind alte angajamente financiare. Informațiile respective nu includ categoriile speciale de date menționate la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679. Informațiile se obțin din surse interne sau externe relevante, inclusiv de la consumator și, dacă este necesar, pe baza consultării unei baze de date menționate la articolul 19 din prezenta directivă. Rețelele de socializare nu sunt considerate surse externe în sensul prezentei directive.

Informațiile obținute în conformitate cu prezentul alineat sunt verificate în mod corespunzător, dacă este necesar, prin trimiteri la documente care pot fi verificate independent.

(4) Statele membre impun creditorului obligația de a stabili proceduri pentru evaluarea menționată la alineatul (1) și de a documenta și menține procedurile respective.

Statele membre impun, de asemenea, creditorului obligația de a documenta și de a păstra informațiile menționate la alineatul (3).

(5) În cazul în care cererea de credit este depusă în comun de mai mulți consumatori, creditorul efectuează evaluarea bonității pe baza capacității comune de rambursare a consumatorilor.

(6) Statele membre se asigură că creditorul pune creditul la dispoziția consumatorului numai în cazul în care rezultatul evaluării bonității indică faptul că obligațiile care decurg din contractul de credit vor fi probabil îndeplinite în modul prevăzut în respectivul contract, ținând seama de factorii relevanți, astfel cum se menționează la alineatul (1).

(7) Statele membre se asigură că, în cazul în care un creditor încheie un contract de credit cu un consumator, creditorul nu anulează sau modifică ulterior contractul de credit în detrimentul consumatorului pe motiv că evaluarea bonității a fost efectuată incorect. Prezentul alineat nu se aplică în cazul în care se demonstrează că informațiile furnizate de consumator creditorului, menționate la alineatul (3), au fost cu bună știință incomplete sau false.

(8) Statele membre se asigură că, în cazul în care evaluarea bonității implică utilizarea prelucrării automate a datelor cu caracter personal, consumatorul are dreptul să solicite și să obțină din partea creditorului o intervenție umană, și anume dreptul:

- (a) să solicite și să obțină din partea creditorului o explicație clară și ușor de înțeles cu privire la evaluarea bonității, inclusiv cu privire la logica și riscurile pe care le implică prelucrarea automată a datelor cu caracter personal, precum și cu privire la semnificația și efectele acesteia asupra deciziei în cauză;
- (b) să-și exprime punctul de vedere față de creditor; și
- (c) să solicite o reexaminare a evaluării bonității și a deciziei privind acordarea creditului de către creditor.

Statele membre se asigură că consumatorul este informat cu privire la dreptul menționat la primul paragraf.

(9) Statele membre se asigură că, atunci când cererea de credit este respinsă, creditorul are obligația de a informa fără întârziere consumatorul în legătură cu respingerea cererii sale și, dacă este cazul, obligația de a îndruma consumatorul către servicii de consiliere în materie de îndatorare ușor accesibile. Dacă este cazul, creditorul are obligația de a informa consumatorul cu privire la faptul că evaluarea bonității se bazează pe prelucrarea automată a datelor, cu privire la dreptul consumatorului la o intervenție umană în privința evaluării și cu privire la procedura de contestare a deciziei.

(10) Statele membre se asigură că, în cazul în care părțile convin să modifice valoarea totală a creditului după încheierea contractului de credit, creditorul are obligația de a reevalua bonitatea consumatorului pe baza unor informații actualizate înainte de a acorda o creștere semnificativă a valorii totale a creditului.

(11) Statele membre pot impune creditorilor obligația de a evalua bonitatea consumatorilor pe baza consultării bazei de date relevante. Cu toate acestea, evaluarea bonității nu se bazează exclusiv pe istoricul în materie de credite al consumatorului.

Articolul 19

Baze de date

(1) Fiecare stat membru asigură, în cazul creditului transfrontalier, accesul creditorilor din alte state membre la bazele de date utilizate în statul membru respectiv pentru evaluarea bonității consumatorilor. Condițiile de acces la aceste baze de date sunt nediscriminatorii.

(2) Statele membre se asigură că numai creditorii care se află sub supravegherea autorității naționale competente și care respectă pe deplin Regulamentul (UE) 2016/679 au acces la bazele de date utilizate pentru evaluarea bonității consumatorilor.

(3) Alineatul (1) se aplică atât bazelor de date publice, cât și celor private.

(4) Bazele de date menționate la alineatul (1) care conțin informații privind contractele de credit de consum includ cel puțin informații privind restanțele consumatorilor la rambursarea creditelor, tipul de credit și identitatea creditorului.

(5) Creditorii și intermediarii de credit nu prelucrează categoriile speciale de date menționate la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 și nici datele cu caracter personal prelucrate de pe rețelele de socializare care se pot regăsi în bazele de date menționate la alineatul (1) de la prezentul articol.

(6) În cazul în care cererea de credit este respinsă în urma consultării unei baze de date menționate la alineatul (1), statele membre impun creditorului obligația să informeze consumatorul, gratuit și fără întârzieri nejustificate, cu privire la rezultatul consultării respective și la detaliile bazei de date consultate, precum și cu privire la categoriile de date luate în considerare.

(7) În scopul contractelor de credit, furnizorii de baze de date instituie proceduri prin care se asigură faptul că informațiile conținute în bazele lor de date sunt actualizate și exacte. Statele membre se asigură că consumatorii sunt informați:

- (a) în termen de 30 de zile de la înregistrarea într-o bază de date a oricăror restanțe la rambursarea creditului; și
- (b) cu privire la drepturile lor, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679.

(8) În scopul contractelor de credit, statele membre asigură existența unor proceduri de depunere a plângerilor pentru a facilita contestarea de către consumatori a conținutului bazelor de date, inclusiv a informațiilor care pot fi obținute de către terți din respectivele bazele de date.

CAPITOLUL V

FORMA ȘI CONȚINUTUL CONTRACTELOR DE CREDIT

Articolul 20

Forma contractului de credit

- (1) Statele membre impun obligația redactării contractelor de credit și a oricăror modificări aduse acestora pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, precum și obligația ca toate părțile contractante să primească un exemplar al contractului de credit.
- (2) Statele membre pot introduce sau menține dispoziții de drept intern cu privire la valabilitatea încheierii de contracte de credit, care sunt conforme cu dreptul Uniunii.

Articolul 21

Informații incluse în contractul de credit

- (1) Statele membre impun obligația ca în contractul de credit să fie precizate în mod clar și concis toate elementele următoare:
- (a) tipul de credit;
 - (b) identitățile, adresele geografice, numerele de telefon și adresele de e-mail ale părților contractante, precum și, dacă este cazul, identitatea și adresa geografică ale intermediarului de credit implicat;
 - (c) valoarea totală a creditului și condițiile care reglementează tragerea din credit;
 - (d) durata contractului de credit;
 - (e) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări a plății pentru anumite bunuri sau servicii și în cazul contractelor de credit legate, bunurile sau serviciile respective și echivalentul în numerar al prețului acestora;
 - (f) rata dobânzii aferente creditului sau toate ratele dobânzii aferente creditului în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, condițiile care guvernează aplicarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului și, dacă este cazul, orice indice sau rată de referință aplicabilă fiecărei rate inițiale a dobânzii aferente creditului, precum și perioadele, condițiile și procedurile aplicabile pentru modificarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului;
 - (g) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătită de către consumator, calculate la momentul încheierii contractului de credit, precum și o indicație a tuturor ipotezelor utilizate în acest calcul;
 - (h) cuantumul, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;
 - (i) în cazul amortizării capitalului unui contract de credit pe durată determinată, o trimitere la dreptul consumatorului de a primi, la cerere și în mod gratuit, în orice moment pe toată durata contractului de credit, un extras de cont sub forma unui tabel de amortizare;
 - (j) în cazul în care costurile și dobânzile trebuie suportate fără amortizarea capitalului, un extras care indică perioadele și condițiile aplicabile pentru plata dobânzii și a eventualelor costuri recurente și nerecurente asociate;
 - (k) dacă este cazul, costurile de administrare ale unuia sau mai multor conturi obligatorii care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile din credit, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată atât pentru operațiuni de plată, cât și pentru trageri din credit, orice alte costuri care decurg din contractul de credit, precum și condițiile în care aceste costuri pot fi modificate;

- (l) rata dobânzii aferente creditului aplicabilă în cazul efectuării plăților cu întârziere, astfel cum este aplicabilă la data încheierii contractului de credit, măsurile pentru ajustarea acesteia și, dacă este cazul, orice penalități datorate în cazul nerespectării obligațiilor de plată;
- (m) un avertisment privind consecințele neefectuării sau ale efectuării plăților cu întârziere;
- (n) dacă este cazul, o declarație potrivit căreia este necesară plata unor taxe notariale;
- (o) dacă este cazul, garanțiile și asigurările necesare;
- (p) existența sau inexistența unui drept de retragere și, dacă este cazul, perioada de retragere, precum și alte condiții pentru exercitarea dreptului de retragere, inclusiv suportul durabil care trebuie folosit pentru notificarea menționată la articolul 26 alineatul (5) primul paragraf litera (a) și informații privind obligația consumatorului, prevăzută la articolul 26 alineatul (5) primul paragraf litera (b), de a plăti capitalul tras și dobânda, precum și cuantumul dobânzii plătibile pe zi;
- (q) tipul de suport durabil pe care consumatorul alege să primească următoarele:
 - (i) dacă este cazul, atenționarea menționată la articolul 10 alineatul (1) al doilea paragraf;
 - (ii) informațiile menționate la articolul 22;
 - (iii) informații privind modificarea ratei dobânzii aferente creditului, astfel cum se menționează la articolul 23 alineatul (1) primul paragraf;
 - (iv) dacă este cazul, informațiile menționate la articolul 24 alineatele (1) și (2); și
 - (v) dacă este cazul, informațiile privind rezilierea unui contract de credit pe durată nedeterminată, menționate la articolul 28 alineatul (1) al doilea paragraf și la articolul 28 alineatul (2);
- (r) dacă este cazul, informații privind drepturile prevăzute la articolul 27, precum și condițiile pentru exercitarea acestor drepturi;
- (s) menționarea dreptului de rambursare anticipată prevăzut la articolul 29, a procedurii de rambursare anticipată, precum și, dacă este cazul, a informațiilor privind dreptul creditorului la compensație și explicația transparentă și ușor de înțeles privind modul în care se calculează compensația pe care consumatorul o datorează creditorului;
- (t) procedura de urmat pentru exercitarea dreptului de a rezilia contractul de credit;
- (u) posibilitatea consumatorului de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac extrajudiciară și modalitățile de acces la acestea;
- (v) dacă este cazul, alte clauze și condiții contractuale;
- (w) denumirea și adresa autorității de supraveghere competente;
- (x) datele de contact corespunzătoare ale furnizorilor serviciilor de consiliere în materie de îndatorare și o recomandare adresată consumatorului de a contacta furnizorii în cauză în cazul în care are dificultăți de rambursare.

Informațiile menționate la primul paragraf trebuie să fie perfect lizibile și adaptate la constrângerile de natură tehnică ale suportului pe care sunt afișate. Informațiile se afișează într-un mod corespunzător și adecvat pe diferitele canale.

(2) Atunci când se aplică alineatul (1) primul paragraf litera (i), creditorul pune la dispoziția consumatorului, în mod gratuit și în orice moment pe întreaga durată a contractului de credit, un extras de cont sub forma unui tabel de amortizare.

Tabelul de amortizare menționat la primul paragraf indică ratele scadente, precum și perioadele și condițiile aplicabile pentru plata acestor cuantumuri.

Tabelul de amortizare conține, de asemenea, o defalcare a fiecărei rambursări în care se indică amortizarea capitalului, dobânda calculată pe baza ratei dobânzii aferente creditului și, dacă este cazul, costurile suplimentare.

În cazul în care rata dobânzii aferente creditului nu este fixă sau costurile suplimentare pot fi modificate în temeiul contractului de credit, tabelul de amortizare indică în mod clar și concis că datele pe care le conține vor rămâne valabile numai până la următoarea modificare a ratei dobânzii aferente creditului sau a costurilor suplimentare în conformitate cu contractul de credit.

(3) În cazul unui contract de credit în care plățile efectuate de consumator nu duc la o amortizare corespunzătoare imediată a valorii totale a creditului, ci sunt utilizate pentru a constitui capital în timpul perioadelor și în condițiile stabilite în contractul de credit sau într-un contract accesoriu, contractul de credit include, în plus față de informațiile prevăzute la alineatul (1), o declarație clară și concisă potrivit căreia respectivul contract de credit nu prevede o garanție de rambursare a valorii totale a creditului tras în baza contractului de credit, cu excepția cazului în care se oferă în mod expres o astfel de garanție.

CAPITOLUL VI

MODIFICĂRI ALE CONTRACTULUI DE CREDIT ȘI ALE RATEI DOBÂNZII AFERENTE CREDITULUI

Articolul 22

Informații privind modificarea contractului de credit

Fără a aduce atingere altor obligații prevăzute în prezenta directivă, statele membre se asigură că, înainte de a modifica clauzele și condițiile contractului de credit, creditorul comunică consumatorului, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil care este indicat în contractul de credit, următoarele informații:

- (a) o descriere clară a modificărilor propuse, menționându-se, dacă este cazul, necesitatea consimțământului consumatorului sau o explicație cu privire la modificările introduse prin lege;
- (b) calendarul de punere în aplicare a modificărilor menționate la litera (a);
- (c) mijloacele de care dispune consumatorul pentru a depune o plângere cu privire la modificările menționate la litera (a);
- (d) intervalul de timp în care poate fi depusă o astfel de plângere;
- (e) numele și adresa autorității competente la care se poate depune plângerea respectivă.

Articolul 23

Modificări ale ratei dobânzii aferente creditului

(1) În cazul în care creditorilor li se permite să modifice ratele dobânzii aferente creditului din contractele de credit existente, statele membre impun creditorului obligația să informeze consumatorul, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil care este indicat în contractul de credit, cu privire la orice modificare a ratei dobânzii aferente creditului, cu suficient timp înainte ca modificarea respectivă să intre în vigoare.

Informațiile menționate la primul paragraf includ cuantumul plăților de efectuat după intrarea în vigoare a noii rate a dobânzii aferente creditului și, în cazul în care numărul sau frecvența plăților se modifică, informații în legătură cu acestea.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), informațiile menționate la alineatul respectiv pot fi furnizate periodic consumatorului în cazul în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- (a) părțile au convenit în contractul de credit asupra transmiterii periodice a unor astfel de informații;
- (b) modificarea ratei dobânzii aferente creditului este cauzată de o modificare a ratei de referință;
- (c) noua rată de referință este pusă la dispoziția publicului în timp util și prin mijloace adecvate;
- (d) informațiile privind noua rată de referință sunt disponibile, de asemenea:
 - (i) la sediul creditorului;

- (ii) în cazul în care creditorul deține un website, pe website-ul respectiv; și
- (iii) în cazul în care creditorul deține o aplicație mobilă, prin intermediul aplicației respective.

CAPITOLUL VII

FACILITĂȚI DE TIP „DESCOPERIT DE CONT” ȘI DEPĂȘIREA LIMITEI DE CREDIT

Articolul 24

Facilități de tip „descoperit de cont”

(1) În cazul în care un credit a fost acordat sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont”, statele membre impun creditorului obligația ca, pe toată durata contractului de credit, să informeze cu regularitate consumatorul, cel puțin o dată pe lună, prin intermediul unor extrase de cont furnizate pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil care este indicat în contractul de credit, cu privire la următoarele elemente:

- (a) perioada exactă la care se referă extrasul de cont;
- (b) cuantumul și datele tragerilor;
- (c) soldul din extrasul anterior și data acestuia;
- (d) noul sold;
- (e) datele și cuantumul plăților efectuate de consumator;
- (f) rata dobânzii aferente creditului aplicată;
- (g) eventualele costuri care au fost aplicate;
- (h) dacă este cazul, cuantumul minim care trebuie plătit de consumator.

(2) În cazul în care un credit a fost acordat sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont”, statele membre impun creditorului obligația să informeze consumatorul, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil care este indicat în contractul de credit, cu privire la majorările ratei dobânzii aferente creditului sau ale oricăror costuri datorate, cu suficient timp înainte ca modificările respective să intre în vigoare.

Prin derogare de la primul paragraf, informațiile menționate la paragraful respectiv pot fi furnizate periodic, în modul prevăzut la alineatul (1), în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

- (a) părțile au convenit în contractul de credit asupra furnizării periodice a unor astfel de informații;
- (b) modificarea ratei dobânzii aferente creditului este cauzată de o modificare a ratei de referință;
- (c) noua rată de referință este pusă la dispoziția publicului prin mijloace adecvate;
- (d) informațiile privind noua rată de referință sunt disponibile, de asemenea:
 - (i) la sediul creditorului;
 - (ii) în cazul în care creditorul deține un website, pe website-ul respectiv; și
 - (iii) în cazul în care creditorul deține o aplicație mobilă, prin intermediul aplicației respective.

(3) Statele membre impun creditorului obligația să informeze consumatorul, în modul convenit, cu privire la fiecare reducere sau anulare a facilității de tip „descoperit de cont” cu cel puțin 30 de zile înainte de data la care reducerea sau anularea facilității de tip „descoperit de cont” produce efecte.

(4) Atunci când facilitatea de tip „descoperit de cont” este diminuată sau anulată, statele membre impun creditorului obligația să ofere consumatorului, înainte de inițierea procedurii de executare silită și fără costuri suplimentare, posibilitatea de a rambursa cuantumul cu care a fost diminuată facilitatea de tip „descoperit de cont” anterioară sau cuantumul facilității de tip „descoperit de cont” anterioare anulate. Rambursarea respectivă se efectuează în 12 rate lunare egale, cu excepția cazului în care consumatorul optează să ramburseze anticipat cuantumul respectiv, la rata dobânzii aferente creditului aplicabilă facilității de tip „descoperit de cont”.

(5) Statele membre pot menține sau adopta dispoziții privind aspectele legate de protecția consumatorilor care dețin o facilitate de tip „descoperit de cont” mai stricte decât cele menționate la prezentul articol, în conformitate cu dreptul Uniunii.

Articolul 25

Depășirea limitei de credit

(1) În cazul unui contract de deschidere a unui cont curent, atunci când există posibilitatea să i se permită consumatorului o depășire a limitei de credit, statele membre impun creditorului obligația să includă în contractul respectiv informații cu privire la această posibilitate, precum și informații cu privire la rata dobânzii aferente creditului, condițiile care reglementează aplicarea ratei dobânzii aferente creditului, orice indice sau rată de referință aplicabilă ratei dobânzii aferente creditului inițiale, costurile aplicabile de la data încheierii contractului de credit și, dacă este cazul, condițiile în care costurile respective pot fi modificate. În orice caz, creditorul pune la dispoziția consumatorului informațiile respective în mod regulat, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil ales de consumator și care este indicat în contractul de deschidere a contului curent.

(2) În cazul unei depășiri semnificative a limitei de credit pentru o perioadă mai mare de o lună, statele membre impun creditorului obligația să informeze fără întârziere consumatorul, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil ales de consumator și care este indicat în contractul de deschidere a contului curent, cu privire la:

- (a) depășirea limitei de credit;
- (b) cuantumul implicat;
- (c) rata dobânzii aferente creditului;
- (d) eventualele penalități, costuri sau dobânzi de întârziere aplicabile;
- (e) data rambursării.

În plus, în cazul depășirii regulate a limitei de credit, creditorul oferă consumatorilor servicii de consiliere, atunci când acestea sunt disponibile, și îi redirecționează, în mod gratuit, către servicii de consiliere în materie de îndatorare.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere niciunei dispoziții de drept intern care impune creditorului obligația să ofere alt tip de produs de credit atunci când limita de credit a fost depășită o perioadă semnificativă de timp.

(4) Statele membre impun creditorului obligația să informeze consumatorul, în modul convenit, cu privire la anularea posibilității de depășire a limitei de credit sau la reducerea pragului pentru depășirea limitei de credit cu cel puțin 30 de zile înainte de data la care anularea sau reducerea respectivă produce efecte.

(5) Atunci când depășirea limitei de credit este diminuată sau anulată, statele membre impun creditorului obligația să ofere consumatorului, înainte de inițierea procedurii de executare silită și fără costuri suplimentare, posibilitatea de a rambursa cuantumul cu care a fost redus plafonul anterior pentru depășirea limitei de credit sau cuantumul stabilit anterior pentru depășirea limitei de credit care a fost anulat. Rambursarea respectivă se efectuează în 12 rate lunare egale, cu excepția cazului în care consumatorul optează să ramburseze anticipat cuantumul respectiv, la rata dobânzii aferente creditului aplicabilă depășirii limitei de credit.

(6) Statele membre pot menține sau adopta dispoziții privind aspectele legate de protecția consumatorilor care dispun de posibilitatea depășirii limitei de credit mai stricte decât cele menționate la prezentul articol, în conformitate cu dreptul Uniunii.

CAPITOLUL VIII

RETRAGERE, REZILIERE ȘI RAMBURSARE ANTICIPATĂ

Articolul 26

Dreptul de retragere

(1) Statele membre se asigură că, în termen de 14 zile calendaristice, consumatorul se poate retrage din contractul de credit fără a prezenta niciun motiv.

Perioada de retragere menționată la primul paragraf începe:

- (a) fie din ziua încheierii contractului de credit;
- (b) fie din ziua în care consumatorului îi sunt aduse la cunoștință clauzele și condițiile contractuale și informațiile prevăzute la articolele 20 și 21, în cazul în care ziua respectivă este ulterioară datei menționate la litera (a) de la prezentul paragraf.

Termenul menționat la primul paragraf se consideră respectat dacă notificarea menționată la alineatul (5) primul paragraf litera (a) este transmisă de consumator creditorului înainte de expirarea termenului respectiv.

(2) În cazul în care consumatorului nu i-au fost aduse la cunoștință clauzele și condițiile contractuale și informațiile prevăzute la articolele 20 și 21, perioada de retragere expiră, în orice caz, la 12 luni și 14 zile de la încheierea contractului de credit. Acest lucru nu se aplică în cazul în care consumatorul nu a fost informat cu privire la dreptul său de retragere în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) primul paragraf litera (p).

(3) În cazul unui contract de credit legat pentru achiziționarea unui bun cărui i se aplică o politică de returnare care asigură rambursarea integrală pe o perioadă determinată ce depășește 14 zile calendaristice, termenul aferent dreptului de retragere se prelungește pentru a corespunde perioadei în care se aplică respectiva politică de returnare.

(4) Dacă, în cazul unui contract de credit legat, dreptul intern în vigoare la 19 noiembrie 2023 prevede deja că fondurile nu pot fi puse la dispoziția consumatorului înainte de expirarea unui termen specific, statele membre pot să prevadă, prin derogare de la alineatul (1), ca termenul menționat la alineatul respectiv să poată fi redus pentru a corespunde acestui termen specific, la cererea expresă a consumatorului.

(5) În cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere, acesta ia următoarele măsuri:

- (a) notifică acest lucru creditorului, în conformitate cu informațiile furnizate de creditor în temeiul articolului 21 alineatul (1) primul paragraf litera (p), pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil ales de consumator și care este indicat în contractul de credit, în termenul prevăzut la alineatul (1) de la prezentul articol;
- (b) plătește creditorului capitalul și dobânda aferentă acestuia de la data la care creditul a fost tras până la data la care capitalul este rambursat, fără nicio întârziere nejustificată și, în orice caz, nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la trimiterea notificării menționate la litera (a).

Dobânda menționată la primul paragraf litera (b) se calculează pe baza ratei convenite a dobânzii aferente creditului. Creditorul nu este îndreptățit la nicio altă compensație din partea consumatorului în cazul retragerii, cu excepția compensației pentru orice taxă nerambursabilă plătită de creditor unei administrații publice.

(6) În cazul prestării unui serviciu accesoriu aferent contractului de credit de către creditor sau de către un terț pe baza unui contract încheiat între respectivul terț și creditor, consumatorului nu îi mai revin obligații care decurg din contractul pentru prestarea serviciului accesoriu în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere din contractul de credit în conformitate cu prezentul articol.

(7) În cazul în care consumatorul dispune de un drept de retragere în temeiul alineatelor (1), (5) și (6) de la prezentul articol, nu se aplică articolele 6 și 7 din Directiva 2002/65/CE.

(8) Statele membre pot să prevadă că alineatele (1)-(6) de la prezentul articol nu se aplică contractelor de credit care, conform dreptului intern, trebuie încheiate în fața unui notar, cu condiția ca notarul să confirme că drepturile consumatorului prevăzute la articolele 10, 11, 20 și 21 sunt garantate.

(9) Prezentul articol nu aduce atingere niciunei dispoziții de drept intern care stabilește o perioadă de timp în cursul căreia nu poate începe executarea contractului.

Articolul 27

Contracte de credit legate

(1) Statele membre se asigură că un consumator care și-a exercitat, în temeiul dreptului Uniunii, dreptul de retragere dintr-un contract de furnizare de bunuri sau de prestare de servicii, nu mai are obligații în temeiul unui contract de credit legat.

(2) În cazul în care bunurile sau serviciile care fac obiectul unui contract de credit legat nu sunt furnizate sau prestate, ori sunt furnizate sau prestate numai în parte ori nu sunt conforme cu contractul de furnizare sau de prestare, consumatorul are dreptul să solicite măsuri reparatorii din partea creditorului în cazul în care a solicitat măsuri reparatorii din partea furnizorului sau a prestatorului, dar nu a reușit să obțină satisfacerea pretențiilor la care are dreptul conform legii sau conform contractului de furnizare a bunurilor sau de prestare a serviciilor. Statele membre stabilesc măsura și condițiile în care se poate exercita dreptul la măsuri reparatorii.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere dispozițiilor de drept intern conform cărora creditorul răspunde în solidar în raport cu eventuale pretenții pe care consumatorul le poate avea împotriva furnizorului sau a prestatorului, în cazul în care achiziția de bunuri sau servicii de la furnizor sau de la prestator a fost finanțată printr-un contract de credit.

Articolul 28

Contracte de credit pe durată nedeterminată

(1) Statele membre se asigură că, în orice moment, consumatorul poate proceda la rezilierea standard a unui contract de credit pe durată nedeterminată în mod gratuit, cu excepția cazurilor în care părțile au convenit o perioadă de preaviz. Această perioadă nu depășește o lună.

Statele membre se asigură că, în cazul în care s-a convenit astfel în contractul de credit, creditorul poate proceda la rezilierea standard a unui contract de credit pe durată nedeterminată acordând consumatorului un preaviz de cel puțin două luni, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil care este indicat în contractul de credit.

(2) Statele membre se asigură că, în cazul în care s-a convenit astfel în contractul de credit, creditorul poate retrage din motive justificate obiectiv dreptul consumatorului de a efectua trageri pe baza unui contract de credit pe durată nedeterminată. Creditorul informează consumatorul în legătură cu retragerea drepturilor și cu motivele acesteia, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil care este indicat în contractul de credit, dacă este posibil înainte de retragere și cel mai târziu imediat ulterior acesteia, cu excepția cazului în care furnizarea acestor informații este interzisă de dreptul Uniunii sau de dreptul intern sau este contrară obiectivelor de ordine publică sau de siguranță publică.

Articolul 29

Rambursarea anticipată

(1) Statele membre se asigură că, în orice moment, consumatorul are dreptul la rambursare anticipată. În aceste cazuri, consumatorul are dreptul la o reducere a costului total al creditului pentru consumator pe durata rămasă a contractului. La calcularea reducerii, se iau în considerare toate costurile impuse consumatorului de către creditor.

(2) Statele membre se asigură că, în cazul rambursării anticipate, creditorul are dreptul la o compensație echitabilă și justificată în mod obiectiv pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată, cu condiția ca rambursarea anticipată să intervină într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este fixă.

Compensația menționată la primul paragraf nu depășește 1 % din valoarea creditului care face obiectul rambursării anticipate în cazul în care perioada dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit este mai mare de un an. În cazul în care perioada respectivă nu este mai mare de un an, compensația nu depășește 0,5 % din valoarea creditului care face obiectul rambursării anticipate.

(3) Statele membre se asigură că, atunci când este îndeplinită oricare dintre condițiile următoare, creditorul nu are dreptul la compensația menționată la alineatul (2):

- (a) rambursarea a fost realizată ca urmare a executării unui contract de asigurare care are drept scop asigurarea riscului de neplată;
- (b) creditul este acordat sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont”;
- (c) rambursarea anticipată intervine într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului nu este fixă.

(4) Prin derogare de la alineatul (2), statele membre pot prevedea următoarele:

- (a) creditorul are dreptul la compensația menționată la alineatul (2) numai cu condiția ca valoarea rambursării anticipate să depășească pragul prevăzut în dreptul intern, care nu poate depăși 10 000 EUR pe parcursul niciunei perioade de 12 luni;
- (b) creditorul poate pretinde în mod excepțional o compensație mai mare dacă poate dovedi că prejudiciul suferit ca urmare a rambursării anticipate depășește cuantumul stabilit în conformitate cu alineatul (2).

În cazul în care compensația solicitată de creditor depășește prejudiciul suferit efectiv ca urmare a rambursării anticipate, consumatorul are dreptul la o reducere corespunzătoare.

În acest caz, prejudiciul constă în diferența dintre rata dobânzii aferente creditului convenită inițial și rata dobânzii la care creditorul poate da cu împrumut pe piață cuantumul care face obiectul rambursării anticipate la momentul rambursării respective și ia în considerare efectul rambursării anticipate asupra costurilor administrative.

(5) Compensația menționată la alineatul (2) și la alineatul (4) litera (b) nu depășește în niciun caz cuantumul dobânzii pe care consumatorul ar fi plătit-o în perioada dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit.

CAPITOLUL IX

DOBÂNDĂ ANUALĂ EFECTIVĂ ȘI MĂSURI DE LIMITARE A RATELOR ȘI A COSTURILOR

Articolul 30

Calcularea dobânzii anuale efective

(1) Dobânda anuală efectivă se calculează în conformitate cu formula matematică prevăzută în partea I din anexa III. Aceasta este egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actualizată a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări și costuri), viitoare sau prezente, convenite de creditor și de consumator.

(2) În scopul calculării dobânzii anuale efective, se determină costul total al creditului pentru consumator, cu excepția costurilor suportate de către consumator pentru nerespectarea oricăruia dintre angajamentele stabilite prin contractul de credit și a altor costuri în afara prețului de achiziție pe care este obligat să le plătească la achiziționarea de bunuri sau servicii, indiferent dacă tranzacția este efectuată în numerar sau pe credit.

Costurile administrării unui cont care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile, costurile de utilizare a unui mijloc de plată atât pentru operațiunile de plată, cât și pentru trageri, precum și alte costuri privind operațiunile de plată sunt incluse în costul total al creditului pentru consumator, cu excepția cazului în care deschiderea contului este opțională, iar costurile contului au fost indicate în mod clar și separat în contractul de credit sau în orice alt contract încheiat cu consumatorul.

(3) Calculul dobânzii anuale efective se bazează pe ipoteza conform căreia contractul de credit urmează să rămână valabil pe perioada convenită, iar creditorul și consumatorul își vor îndeplini obligațiile în condițiile și cu respectarea termenelor indicate în contractul de credit.

(4) În cazul contractelor de credit care cuprind clauze ce permit variații ale ratei dobânzii aferente creditului sau variații ale anumitor costuri incluse în dobânda anuală efectivă care le fac necuantificabile la momentul calculării, dobânda anuală efectivă se calculează pe baza ipotezei conform căreia rata dobânzii aferente creditului și celelalte costuri vor rămâne fixe în raport cu nivelul inițial și se vor aplica până la încetarea contractului de credit.

(5) Atunci când este necesar, la calcularea dobânzii anuale efective se utilizează ipotezele suplimentare prevăzute în partea II din anexa III.

În cazul în care ipotezele prevăzute la prezentul articol și în partea II din anexa III nu sunt suficiente pentru a calcula în mod uniform dobânda anuală efectivă sau nu mai sunt adaptate situațiilor comerciale de pe piață, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 45 pentru a modifica prezentul articol și partea II din anexa III cu scopul de a adăuga ipotezele suplimentare necesare pentru calcularea dobânzii anuale efective sau de a modifica ipotezele existente.

Articolul 31

Măsuri de limitare a ratelor dobânzii aferente creditului, a dobânzilor anuale efective sau a costurilor totale ale creditului pentru consumator

(1) Statele membre introduc măsuri, cum ar fi plafoane, pentru a preveni abuzurile în mod eficace și pentru a se asigura că nu se pot percepe consumatorilor rate ale dobânzii aferente creditului, dobânzi anuale efective sau costuri totale ale creditului pentru consumator excesiv de ridicate.

(2) Statele membre pot adopta pe teritoriul lor interdicții sau limitări privind anumite taxe sau comisioane aplicate de creditori.

(3) Până la 20 noiembrie 2027, Comisia face publice măsurile introduse de statele membre în conformitate cu alineatul (1). Statele membre raportează Comisiei cu privire la aceste măsuri până la 20 noiembrie 2026.

(4) Până la 20 noiembrie 2029, Autoritatea Bancară Europeană publică un raport privind punerea în aplicare a măsurilor menționate la alineatul (1). Raportul respectiv include o evaluare a măsurilor instituite în statele membre, inclusiv în ceea ce privește metodologiile de stabilire a plafoanelor, dacă este cazul, și eficacitatea acestora în limitarea ratelor dobânzii aferente creditului, a dobânzilor anuale efective sau a costurilor totale ale creditului pentru consumator excesiv de ridicate, și identifică o abordare bazată pe cele mai bune practici pentru stabilirea unor astfel de măsuri.

CAPITOLUL X

NORME DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ ȘI CERINȚE PENTRU MEMBRII PERSONALULUI

Articolul 32

Norme de conduită profesională la acordarea de credite consumatorilor

(1) Statele membre impun creditorului și intermediarului de credit obligația de a acționa cu onestitate, corectitudine, transparență și profesionalism și de a ține seama de drepturile și interesele consumatorilor atunci când desfășoară oricare dintre următoarele activități:

(a) elaborarea produselor de credit;

(b) activități de publicitate pentru produsele de credit în conformitate cu articolele 7 și 8;

- (c) acordarea, intermedierea sau facilitarea acordării de credite;
- (d) prestarea de servicii de consiliere;
- (e) prestarea de servicii accesorii pentru consumatori;
- (f) executarea unui contract de credit.

Activitățile menționate la primul paragraf literele (c) și (d) se bazează pe informații referitoare la situația specifică a consumatorului și la orice cerință specifică comunicată de către acesta, precum și pe ipoteze rezonabile cu privire la riscurile aferente situației consumatorului pe toată durata contractului de credit.

Activitățile menționate la primul paragraf litera (d) se bazează, de asemenea, pe informațiile solicitate în temeiul articolului 16 alineatul (3) litera (a).

- (2) Statele membre se asigură că modul în care creditorii își remunerează personalul și intermediarii de credit și modul în care aceștia din urmă își remunerează propriul personal nu afectează respectarea obligației prevăzute la alineatul (1).
- (3) Statele membre se asigură că, la stabilirea și aplicarea politicilor de remunerare pentru personalul responsabil cu evaluarea bonității, creditorii respectă principiile enumerate în continuare într-un mod și într-o măsură adecvate în raport cu dimensiunea lor, cu organizarea lor internă, precum și cu natura, domeniul de aplicare și complexitatea activităților lor:
 - (a) politica de remunerare promovează o administrare solidă și eficientă a riscurilor și este compatibilă cu o astfel de administrare și nu încurajează asumarea unor riscuri care depășesc nivelul de risc tolerat de creditor;
 - (b) politica de remunerare este conformă cu strategia de afaceri, obiectivele, valorile și interesele pe termen lung ale creditorului și cuprinde măsuri pentru evitarea conflictelor de interese, prevăzând în special ca remunerația să nu depindă de numărul sau proporția cererilor de credit acceptate.
- (4) Statele membre se asigură că atunci când creditorii sau intermediarii de credit oferă servicii de consiliere, sistemul de remunerare a personalului implicat nu aduce atingere capacității acestora de a acționa în interesul consumatorului și, în special, nu depinde de realizarea unor obiective de vânzări. Pentru a atinge acest obiectiv, statele membre pot, de asemenea, să interzică comisioanele plătite de către creditor intermediarului de credit.
- (5) Statele membre pot să impună interdicții sau restricții cu privire la plățile efectuate de un consumator către un creditor sau un intermediar de credit înainte de încheierea unui contract de credit.

Articolul 33

Cerințe privind cunoștințele și competența personalului

- (1) Statele membre se asigură că creditorii și intermediarii de credit impun personalului lor să dețină un nivel adecvat de cunoștințe și de competență în legătură cu elaborarea, oferirea și acordarea de contracte de credit, cu desfășurarea activităților de intermediere de credit și cu prestarea de servicii de consiliere, precum și în legătură cu drepturile consumatorilor în domeniul lor de activitate și să își actualizeze constant aceste cunoștințe și competențe. Atunci când încheierea unui contract de credit include servicii accesorii, este necesar un nivel adecvat de cunoștințe și de competență în legătură cu respectivele servicii accesorii.
- (2) Statele membre stabilesc cerințe minime cu privire la cunoștințele și competența personalului creditorilor și al intermediarilor de credit.
- (3) Statele membre se asigură că autoritățile competente supraveghează respectarea cerințelor prevăzute la alineatul (1) și că au competența de a impune creditorilor și intermediarilor de credit să furnizeze dovezile pe care autoritatea competentă le consideră necesare pentru a face posibilă respectiva supraveghere.

CAPITOLUL XI

EDUCAȚIE FINANCIARĂ ȘI SPRIJIN PENTRU CONSUMATORII CARE SE CONFRUNTĂ CU DIFICULTĂȚI FINANCIARE

Articolul 34

Educația financiară

(1) Statele membre promovează măsuri care sprijină educarea consumatorilor cu privire la un comportament responsabil în materie de îndatorare și de administrare a datoriilor, îndeosebi cu privire la contractele de credit. Consumatorilor le sunt furnizate informații clare și generale cu privire la procedura de acordare a creditelor pentru a îi ghida pe consumatori, mai ales pe cei care contractează un credit de consum pentru prima oară și în special dacă acest lucru se realizează prin intermediul instrumentelor digitale. La elaborarea și promovarea acestor măsuri, statele membre consultă părțile interesate relevante, inclusiv organizațiile de consumatori.

De asemenea, statele membre se asigură că se diseminează informații cu privire la orientările pe care organizațiile de consumatori și autoritățile naționale le pot oferi consumatorilor.

(2) Comisia evaluează și publică un raport privind educația financiară disponibilă pentru consumatori în statele membre și identifică exemple de bune practici care ar putea fi dezvoltate în continuare pentru a spori nivelul de cunoștințe în domeniul financiar al consumatorilor.

Articolul 35

Restanțe și măsuri de restructurare datorată dificultăților financiare

(1) Statele membre impun creditorilor obligația de a lua, atunci când este cazul, măsuri rezonabile de restructurare datorată dificultăților financiare înainte de a iniția procedura de executare silită. Astfel de măsuri de restructurare datorată dificultăților financiare țin seama, printre alte elemente, de situația personală a consumatorului. Creditorii nu au obligația de a oferi consumatorilor, în mod repetat, măsuri de restructurare datorată dificultăților financiare, cu excepția cazurilor justificate.

Creditorii nu au obligația de a efectua o evaluare a bonității în conformitate cu articolul 18 atunci când modifică clauzele și condițiile existente ale unui contract de credit în conformitate cu al treilea paragraf litera (b) de la prezentul alineat, cu condiția ca valoarea totală care trebuie plătită de consumator să nu crească în mod semnificativ odată cu modificarea contractului de credit.

Măsurile de restructurare datorată dificultăților financiare menționate la primul paragraf:

- (a) pot include, printre altele, refinanțarea totală sau parțială a unui contract de credit;
- (b) includ modificarea clauzelor și condițiilor existente ale unui contract de credit, printre altele, următoarele:
 - (i) prelungirea duratei contractului de credit;
 - (ii) modificarea tipului de contract de credit;
 - (iii) amânarea plății ratelor, integral sau parțial, pentru o anumită perioadă;
 - (iv) reducerea ratei dobânzii aferente creditului;
 - (v) oferirea unei perioade fără plăți;
 - (vi) rambursări parțiale;
 - (vii) conversii valutare;
 - (viii) iertarea parțială de plată și consolidarea datoriei.

(2) Lista măsurilor potențiale de la alineatul (1) al treilea paragraf litera (b) nu aduce atingere dreptului intern și nu impune statelor membre să prevadă toate măsurile respective în dreptul intern.

(3) Atunci când statele membre permit creditorilor să stabilească și să impună consumatorului costuri care decurg din nerespectarea obligațiilor de plată, statele membre respective pot solicita ca respectivele costuri să nu depășească cuantumul necesar pentru a compensa creditorul pentru costurile suportate ca urmare a nerespectării obligațiilor de plată.

- (4) Atunci când statele membre permit creditorilor să impună consumatorului costuri suplimentare în caz de nerespectare a obligațiilor de plată, statele membre respective plafonează costurile în cauză.
- (5) Statele membre nu împiedică părțile la un contract de credit să convină în mod explicit că returnarea sau transferul către creditor al bunurilor care fac obiectul unui contract de credit legat sau al veniturilor obținute din vânzarea unor astfel de bunuri este suficient pentru a rambursa creditul.

Articolul 36

Servicii de consiliere în materie de îndatorare

- (1) Statele membre se asigură că, pentru consumatorii care se confruntă sau s-ar putea confrunța cu dificultăți în ceea ce privește respectarea angajamentelor lor financiare, se pun la dispoziție servicii independente de consiliere în materie de îndatorare pentru care se aplică doar costuri limitate.
- (2) În scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alineatul (1), creditorii dispun de proceduri și politici pentru depistarea timpurie a consumatorilor care se confruntă cu dificultăți financiare.
- (3) Statele membre se asigură că creditorii îi îndrumă pe consumatorii care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește respectarea angajamentelor lor financiare către servicii de consiliere în materie de îndatorare ușor accesibile consumatorilor.
- (4) Până la 20 noiembrie 2028, Comisia prezintă un raport care oferă o imagine de ansamblu asupra disponibilității serviciilor de consiliere în materie de îndatorare în toate statele membre și care identifică bunele practici pentru dezvoltarea ulterioară a acestor servicii. Statele membre prezintă Comisiei, până la 20 noiembrie 2026 și, ulterior, în fiecare an, un raport cu privire la serviciile de consiliere în materie de îndatorare disponibile.

CAPITOLUL XII

CREDITORI ȘI INTERMEDIARI DE CREDIT

Articolul 37

Accesul la activitate, înregistrarea și supravegherea instituțiilor care nu sunt instituții de credit și nici instituții de plată

- (1) Statele membre se asigură că creditorilor și intermediarilor de credit li se aplică o procedură adecvată de acces la activitate, mecanisme de înregistrare și de supraveghere stabilite de o autoritate competentă independentă.
- (2) Cerința referitoare la o procedură adecvată de acces la activitate și înregistrare nu se aplică creditorilor care sunt:
- (a) instituții de credit în sensul definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
 - (b) instituții de plată în sensul definiției de la articolul 4 punctul 4 din Directiva (UE) 2015/2366, pentru serviciile menționate la punctul 4 din anexa I la directiva respectivă; sau
 - (c) instituții emitente de monedă electronică în sensul definiției de la articolul 2 punctul 1 din Directiva 2009/110/CE, pentru acordarea creditelor menționate la articolul 6 alineatul (1) primul paragraf litera (b) din directiva respectivă.
- (3) Statele membre pot decide să nu aplice cerințele privind accesul la activitate și înregistrarea menționate la alineatul (1) furnizorilor de bunuri sau prestatorilor de servicii care se califică drept microintreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii în sensul definiției din Recomandarea 2003/361/CE și care acționează în calitate de:
- (a) intermediari de credit cu titlu accesoriu; sau
 - (b) creditori cu titlu accesoriu, acordând credite sub formă de amânare la plată pentru achiziționarea bunurilor și serviciilor pe care le oferă, în cazul în care creditul este acordat fără dobândă și implică doar costuri limitate impuse consumatorului, în conformitate cu dreptul intern, în cazul efectuării plăților cu întârziere.

*Articolul 38***Obligații specifice pentru intermediarii de credit**

Statele membre impun intermediarilor de credit:

- (a) să indice, în publicitatea și documentele destinate consumatorilor, sfera competențelor lor și dacă lucrează exclusiv cu unul sau mai mulți creditori sau ca intermediari independenți;
- (b) să informeze consumatorul cu privire la orice comision pe care consumatorul trebuie să îl plătească intermediarului de credit pentru serviciile care urmează să fie prestate;
- (c) să ajungă la un acord cu consumatorul cu privire la orice comision menționat la litera (b) pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil înainte de încheierea contractului de credit;
- (d) să comunice creditorului orice comision menționat la litera (b), în scopul calculării dobânzii anuale efective.

CAPITOLUL XIII

CESIUNEA DE DREPTURI ȘI SOLUȚIONAREA LITIGIILOR*Articolul 39***Cesiunea de drepturi**

- (1) Statele membre se asigură că, în cazurile în care drepturile creditorului în temeiul unui contract de credit sau contractul de credit însuși se cesionează unui terț, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului inițial, inclusiv dreptul la compensare, în cazul în care un astfel de mijloc de apărare este permis în statul membru în cauză.
- (2) Statele membre impun creditorului inițial obligația de a informa consumatorul cu privire la cesiunea menționată la alineatul (1), cu excepția cazului în care creditorul inițial, prin acord cu cesionarul, administrează în continuare creditul către consumator.

*Articolul 40***Soluționarea extrajudiciară a litigiilor**

- (1) Statele membre se asigură că consumatorii au acces la proceduri adecvate, rapide și eficiente de soluționare extrajudiciară a litigiilor pentru soluționarea litigiilor dintre consumatori și creditori sau intermediari de credit referitoare la drepturile și obligațiile prevăzute în prezenta directivă referitoare la contractele de credit, recurgând, dacă este cazul, la entitățile existente competente pentru soluționarea extrajudiciară a litigiilor. Astfel de proceduri de soluționare extrajudiciară a litigiilor și entitățile care desfășoară astfel de proceduri respectă cerințele de calitate prevăzute în Directiva 2013/11/UE.
- (2) Statele membre încurajează entitățile competente pentru soluționarea extrajudiciară a litigiilor menționate la alineatul (1) să coopereze în vederea soluționării litigiilor transfrontaliere referitoare la contractele de credit.

CAPITOLUL XIV

AUTORITĂȚI COMPETENTE

Articolul 41

Autorități competente

(1) Statele membre desemnează autoritățile naționale competente abilitate să asigure aplicarea și respectarea prezentei directive și se asigură că acestora le sunt acordate competențe de anchetă și de asigurare a respectării legislației și resursele adecvate necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile în mod eficient și eficace.

Autoritățile competente sunt autorități sau organisme publice recunoscute în dreptul intern sau de către autorități publice abilitate în mod expres în acest sens în dreptul intern. Acestea nu sunt creditori sau intermediari de credit.

(2) Statele membre se asigură că autoritățile competente, toate persoanele care exercită sau au exercitat activități pentru autoritățile competente, precum și auditorii și experții instruiți de autoritățile competente se supun obligației de a păstra secretul profesional. Nicio informație confidențială care ar putea fi primită pe parcursul desfășurării activității lor nu poate fi divulgată niciunei persoane sau autorități, decât într-o formă rezumată sau agregată, fără a se aduce atingere cazurilor care intră sub incidența dreptului penal sau a prezentei directive. Acest lucru nu împiedică, totuși, autoritățile competente să facă schimb de informații confidențiale sau să le transmită în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern.

(3) Statele membre se asigură că autoritățile competente sunt:

- (a) autorități competente în sensul definiției de la articolul 4 punctul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁹⁾; sau
- (b) alte autorități decât autoritățile competente menționate la litera (a), cu condiția ca actele cu putere de lege sau actele administrative naționale să impună respectivelor autorități să coopereze cu autoritățile competente menționate la litera (a) oricând acest lucru este necesar în vederea îndeplinirii atribuțiilor care le revin în temeiul prezentei directive.

(4) Statele membre se asigură că autoritățile competente îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 5 din Regulamentul (UE) 2017/2394.

(5) Statele membre informează Comisia în legătură cu desemnarea autorităților competente și cu eventualele modificări aduse acestei desemnări și, în cazul în care pe teritoriul lor există mai multe autorități competente, indică eventualele repartizări ale atribuțiilor între respectivele autorități competente. Prima astfel de notificare se face cât mai curând posibil și cel târziu până la 20 noiembrie 2025.

(6) Autoritățile competente își exercită competențele în conformitate cu dreptul intern:

- (a) fie în mod direct, sub propria autoritate sau sub supravegherea autorităților judiciare;
- (b) fie solicitând instanțelor competente să pronunțe hotărârea necesară, inclusiv, dacă este cazul, prin formularea unei căi de atac, în cazul în care nu se dă curs cererii de pronunțare a hotărârii necesare.

(7) Statele membre pe teritoriul cărora există mai multe autorități competente se asigură că atribuțiile care le revin acestora sunt clar definite și că autoritățile respective colaborează strâns astfel încât fiecare să își poată îndeplini în mod eficient atribuțiile care îi revin.

(8) Comisia publică cel puțin o dată pe an în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* o listă cu autoritățile competente și actualizează continuu lista respectivă pe site-ul său internet.

⁽²⁹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12).

(9) Statele membre pot acorda autorităților naționale competente, prin dreptul intern, competențe de intervenție asupra produselor în așa fel încât acestea să poată retrage produse de credit în cazurile în care o astfel de retragere este justificată.

CAPITOLUL XV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 42

Nivelul de armonizare

(1) În măsura în care prezenta directivă conține dispoziții armonizate, statele membre nu pot menține sau introduce în dreptul intern dispoziții diferite față de cele stabilite în prezenta directivă, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezenta directivă.

(2) Până la realizarea unei armonizări mai aprofundate, atunci când un stat membru recurge la opțiunile normative prevăzute la articolul 2 alineatele (5)-(8), articolul 8 alineatul (8), articolul 14 alineatele (2) și (3), articolul 16 alineatele (4) și (6), articolul 18 alineatul (11), articolul 24 alineatul (5), articolul 25 alineatul (6), articolul 26 alineatele (4) și (8), articolul 29 alineatul (4), articolul 31 alineatul (2), articolul 32 alineatele (4) și (5), articolul 35 alineatele (3) și (4), articolul 37 alineatul (3) și articolul 41 alineatul (9), statul membru respectiv notifică Comisia fără întârziere în această privință, precum și în privința oricăror modificări ulterioare. Comisia face publice aceste informații prin afișarea lor pe un site internet sau pe altă cale ușor accesibilă. Statele membre iau, de asemenea, măsurile corespunzătoare pentru a disemina aceste informații în rândul creditorilor, al intermediarilor de credit și al consumatorilor de la nivel național.

Articolul 43

Caracterul imperativ al prezentei directive

(1) Statele membre se asigură că consumatorii nu pot renunța la drepturile care le-au fost conferite prin dispozițiile de drept intern care transpun prezenta directivă.

(2) Statele membre se asigură că dispozițiile adoptate pentru transpunerea prezentei directive nu pot fi eludate ca urmare a modului în care sunt formulate contractele.

Articolul 44

Sancțiuni

(1) Statele membre stabilesc dispoziții privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor de drept intern adoptate în temeiul prezentei directive și întreprind toate măsurile necesare pentru a se asigura că acestea sunt aplicate. Sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică Comisiei dispozițiile și măsurile respective până la 20 noiembrie 2026 și îi notifică fără întârziere orice modificare ulterioară care le afectează.

(2) Statele membre se asigură că, în cazul în care se impune aplicarea de sancțiuni în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2017/2394, acestea includ posibilitatea de a aplica fie amenzi prin proceduri administrative, fie posibilitatea inițierii unor proceduri judiciare pentru aplicarea de amenzi, sau ambele.

(3) Statele membre prevăd că autoritățile competente pot face publică orice sancțiune administrativă aplicată în caz de încălcare a măsurilor adoptate în temeiul prezentei directive, cu excepția cazului în care această publicare riscă să perturbe în mod grav piețele financiare sau să aducă un prejudiciu disproporționat părților implicate.

Articolul 45

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 30 alineatul (5) se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la 19 noiembrie 2023. Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 30 alineatul (5) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 30 alineatul (5) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de trei luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 46

Revizuire și monitorizare

- (1) Până la 20 noiembrie 2029 și, ulterior, la fiecare patru ani, Comisia efectuează o evaluare a prezentei directive. Evaluarea respectivă include:
- o analiză pentru a stabili dacă domeniul de aplicare al prezentei directive rămâne adecvat în ceea ce privește contractele de credit care sunt garantate cu bunuri imobile nerezidențiale;
 - o evaluare a pragurilor prevăzute la articolul 2 alineatul (2) litera (c) și în partea II din anexa III, precum și a procentelor folosite pentru calculul compensației care trebuie plătite în caz de rambursare anticipată, astfel cum se menționează la articolul 29 alineatul (2), luând în considerare tendințele economice din Uniune și situația pieței respective;
 - o analiză a evoluției pieței creditelor de consum care sprijină tranziția verde și o evaluare a necesității adoptării unor măsuri suplimentare cu privire la astfel de credite; și
 - o evaluare a punerii în aplicare a articolului 44 alineatele (1) și (2) și, în special, a eficacității și a efectului de descurajare al sancțiunilor care se aplică în temeiul articolului respectiv.
- (2) Până la 20 noiembrie 2025, Comisia evaluează necesitatea de a proteja consumatorii care împrumută și investesc prin intermediul platformelor de finanțare participativă, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) 2020/1503, în cazul în care platformele respective nu acționează în calitate de creditori sau intermediari de credit, ci facilitează acordarea de credite între consumatori.
- (3) Comisia monitorizează în special efectul pe care existența opțiunilor normative menționate la articolul 42 îl are asupra funcționării pieței interne și asupra consumatorilor.
- (4) Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului rapoarte cu privire la rezultatele evaluării și analizei menționate la alineatele (1), (2) și (3), însoțite, dacă este cazul, de o propunere legislativă.

Articolul 47

Abrogare și dispoziții tranzitorii

Directiva 2008/48/CE se abrogă cu efect de la 20 noiembrie 2026.

În pofida primului paragraf, Directiva 2008/48/CE continuă să se aplice contractelor de credit existente la 20 noiembrie 2026 până la încetarea acestora.

Cu toate acestea, articolele 23 și 24, articolul 25 alineatul (1) a doua teză, articolul 25 alineatul (2) și articolele 28 și 39 din prezenta directivă se aplică tuturor contractelor de credit pe durată nedeterminată existente la 20 noiembrie 2026.

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa IV.

Articolul 48

Transpunere

(1) Statele membre adoptă și publică, până la 20 noiembrie 2025, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul dispozițiilor respective.

Acestea aplică respectivele dispoziții începând cu 20 noiembrie 2026.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri și de formulare a acestei mențiuni.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 49

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 50

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 18 octombrie 2023.

Pentru Parlamentul European
Președinta
R. METSOLA

Pentru Consiliu
Președintele
J. M. ALBARES BUENO

ANEXA I

FORMULARUL „INFORMAȚII STANDARD LA NIVEL EUROPEAN PRIVIND CREDITUL DE CONSUM” ⁽¹⁾

Informații de bază

Partea I [întotdeauna pe prima pagină a formularului]:

Creditor	[Identitate]
Dacă este cazul Intermediar de credit	[Identitate]
Valoarea totală a creditului <i>Înseamnă plafonul sau sumele totale puse la dispoziție în temeiul contractului de credit.</i>	
Durata contractului de credit	
Rata dobânzii aferente creditului sau, dacă este cazul, diferitele rate ale dobânzii aferente creditului care se aplică contractului de credit	[% — fixă sau — variabilă, — perioade]
Dobânda anuală efectivă (DAE) <i>Este costul total exprimat ca procentaj anual din valoarea totală a creditului.</i> <i>DAE vă ajută să comparați diferite oferte.</i>	
Cuquantumul total pe care trebuie să îl achitați <i>Înseamnă cuantumul capitalului împrumutat plus dobânda și posibile costuri aferente creditului.</i>	[Suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator]
Dacă este cazul Creditul este acordat sub forma unei amânări la plată pentru anumite bunuri sau servicii sau este legat de furnizarea anumitor bunuri sau de prestarea anumitor servicii Denumirea bunului/serviciului Echivalentul în numerar al prețului	
Costuri în cazul efectuării plăților cu întârziere	În cazul efectuării plăților cu întârziere, vi se va percepe [... (rata dobânzii aferente creditului aplicabilă și modalitățile de ajustare a acestuia și, dacă este cazul, penalități de întârziere)].

⁽¹⁾ Ori de câte ori se indică „dacă este cazul”, creditorul trebuie să completeze rubrica respectivă dacă informațiile sunt relevante pentru tipul de credit sau să șteargă informațiile sau rândul respectiv în cazul în care informațiile nu sunt relevante pentru tipul de credit avut în vedere.

Explicațiile cu caractere cursive ar trebui să ajute consumatorul să înțeleagă mai bine cifrele.

Indicațiile dintre parantezele pătrate furnizează explicații creditorului sau intermediarului de credit și trebuie să fie înlocuite cu informațiile corespunzătoare.

Partea II [În cazul în care următoarele elemente nu pot fi afișate în mod vizibil pe o singură pagină, acestea trebuie afișate în prima parte a formularului, pe a doua pagină]:

Ratele și, dacă este cazul, ordinea în care acestea vor fi alocate	Va trebui să achitați următoarele: [Cuantumul, numărul și frecvența plăților care trebuie efectuate de consumator] Dobânda și/sau costurile se plătesc în modul următor:
Avertisment privind consecințele neefectuării sau ale efectuării plăților cu întârziere <i>Neefectuarea sau efectuarea cu întârziere a plăților ar putea să aibă consecințe grave pentru dumneavoastră (de exemplu, vânzarea silită) și să vă îngreuneze obținerea de credite pe viitor.</i>	
Dreptul de retragere <i>Aveți dreptul să vă retrageți din contractul de credit în termen de 14 zile calendaristice.</i>	Da/Nu
Rambursarea anticipată <i>Aveți dreptul la rambursarea anticipată totală sau parțială a creditului în orice moment. Dacă este cazul Creditorul are dreptul la compensație în caz de rambursare anticipată.</i>	Da
Creditor Adresă geografică Număr de telefon Adresă de e-mail Adresă internet (*)	
Dacă este cazul Intermediar de credit Adresa geografică Număr de telefon Adresă de e-mail Adresă internet (*)	
(*) Această informație este facultativă.	

Informații suplimentare despre contractul de credit

1. Descrierea principalelor caracteristici ale produsului de credit

Tipul de credit	
<p>Condițiile care reglementează tragerea din credit</p> <p><i>Acestea stabilesc cum și când veți obține banii.</i></p> <p>Dacă este cazul</p> <p>Alte mecanisme de tragere din credit pentru tipul de contract de credit relevant pot avea drept rezultat aplicarea unei dobânzi anuale efective mai mari.</p>	[În cazul în care un contract de credit prevede modalități diferite de tragere din credit, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii aferente creditului diferite, iar creditorul utilizează ipoteza din anexa III partea II litera (b), precizați faptul că aplicarea altor mecanisme de tragere din credit pentru tipul de contract de credit relevant poate avea drept rezultat aplicarea unei dobânzi anuale efective mai mari]
<p>Dacă este cazul</p> <p>Garanțiile solicitate</p> <p><i>Aceasta este o descriere a garanției pe care trebuie să o furnizați în raport cu contractul de credit.</i></p>	[Tipul garanțiilor]
<p>Dacă este cazul</p> <p>Rambursările nu generează amortizarea imediată a capitalului.</p>	
<p>Dacă este cazul</p> <p>Prețul a fost personalizat pe baza unui proces decizional automatizat.</p>	

2. Costurile creditului

<p>Dacă este cazul</p> <p>Diferitele rate ale dobânzii aferente creditului care se aplică contractului de credit</p>	<p>[%</p> <ul style="list-style-type: none"> — fixă sau — variabilă (cu indicele sau rata de referință aplicabilă ratei inițiale a dobânzii aferente creditului), — perioade, — condițiile care reglementează aplicarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului, — perioadele, condițiile și procedurile de modificare a fiecărei rate a dobânzii aferente creditului]
<p>Exemplu reprezentativ care ilustrează dobânda anuală efectivă (DAE) și suma totală pe care consumatorul trebuie să o plătească</p>	<p>[% Aici se va prezenta un exemplu reprezentativ care să menționeze toate ipotezele folosite pentru calculul dobânzii anuale efective]</p>
<p>Este obligatoriu ca pentru obținerea creditului sau pentru obținerea creditului potrivit clauzelor și condițiilor oferite să se încheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — o poliță de asigurare pentru garantarea creditului sau — un alt contract privind un serviciu accesoriu? <p><i>În cazul în care costurile acestor servicii nu sunt cunoscute de creditor ele nu sunt incluse în DAE.</i></p>	<p>Da/Nu [dacă da, precizați tipul de asigurare]</p> <p>Da/Nu [dacă da, precizați tipul de serviciu accesoriu]</p>

Costuri aferente

Dacă este cazul Sunt aplicabile costuri pentru menținerea unuia sau a mai multor conturi pentru înregistrarea atât a operațiunilor de plată, cât și a tragerilor din credit	
Dacă este cazul Costurile aferente utilizării unui mijloc specific de plată (de exemplu, card de credit)	
Dacă este cazul Orice alte costuri care decurg din contractul de credit	
Dacă este cazul Condițiile în care costurile sus-menționate aferente contractului de credit pot fi modificate	
Dacă este cazul Obligația de a plăti taxe notariale	

3. Alte aspecte juridice importante

Dacă este cazul Creditorul are dreptul la compensație în caz de rambursare anticipată.	[Stabilirea compensației (metoda de calcul) conform dispozițiilor de punere în aplicare a articolului 29 din Directiva (UE) 2023/2225 a Parlamentului European și a Consiliului (*)]
Consultarea unei baze de date <i>Creditorul trebuie să vă informeze imediat și gratuit asupra rezultatelor consultării unui baze de date în cazul în care cererea de credit este respinsă în baza unei astfel de consultări.</i>	
Dreptul la un proiect de contract de credit <i>Aveți dreptul de a obține gratuit, la cerere, un exemplar al proiectului de contract de credit. Această dispoziție se aplică în cazul în care, în momentul solicitării, creditorul dorește să încheie contractul de credit cu dumneavoastră.</i>	
Dacă este cazul Perioada în care informațiile precontractuale au forță obligatorie pentru creditor	Informațiile cuprinse în prezentul formular sunt valabile de la [...] până la [...].
Referitor la căile de atac <i>Aveți dreptul să recurgeți la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac extrajudiciară</i>	[Procedura extrajudiciară de contestare și calea de atac extrajudiciară pentru consumator și modalitățile de acces la acestea]

<p>Avertisment privind consecințele juridice și financiare ale nerespectării angajamentelor</p> <p><i>Nerespectarea angajamentelor legate de contractul de credit în alt mod decât prin întârzierea sau neefectuarea plăților ar putea avea consecințe grave pentru dumneavoastră.</i></p>	
<p>Calendarul de rambursare</p>	<p>[Calendar de rambursare care conține toate plățile și rambursările care se efectuează de către consumator pe durata contractului de credit, inclusiv plățile pentru orice servicii accesorii]</p>

(¹) Directiva (UE) 2023/2225 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 privind contractele de credit de consum și de abrogare a Directivei 2008/48/CE (JO L, 2023/2225, 30.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2225/oj>).

Dacă este cazul

4. Informații suplimentare în cazul comercializării la distanță a serviciilor financiare

(a) Referitoare la creditor	
<p>Dacă este cazul</p> <p>Reprezentantul creditorului în statul membru în care aveți reședința</p> <p>Adresă</p> <p>Număr de telefon</p> <p>Adresă de e-mail</p> <p>Adresă internet (*)</p>	<p>[Identitate]</p> <p>[Adresa geografică care trebuie folosită de consumator]</p>
<p>Dacă este cazul</p> <p>Înregistrare</p>	<p>[Registrul comerțului în care este înscris creditorul și numărul de înregistrare sau un mijloc de identificare echivalent din registrul respectiv]</p>
<p>Dacă este cazul</p> <p>Autoritatea de supraveghere</p>	
(b) Referitoare la contractul de credit	
<p>Dacă este cazul</p> <p>Exercitarea dreptului de retragere</p>	<p>[Instrucțiuni practice privind exercitarea dreptului de retragere, indicându-se, printre altele, perioada de exercitare a dreptului, adresa la care trebuie trimisă notificarea privind exercitarea dreptului de retragere și consecințele neexercitării acestuia]</p>
<p>Dacă este cazul</p> <p>Legea pe care se bazează creditorul pentru stabilirea relațiilor cu dumneavoastră înainte de încheierea contractului de credit</p>	
<p>Dacă este cazul</p> <p>Clauza care precizează legea aplicabilă contractului de credit și/sau instanța competentă</p>	<p>[De inclus aici clauza relevantă]</p>
<p>Dacă este cazul</p> <p>Regimul lingvistic</p>	<p>Informațiile și clauzele contractuale se vor furniza în [limba respectivă]. Cu consimțământul dumneavoastră, intenționăm să comunicăm în [limba/limbile respective] pe durata contractului de credit.</p>

(*) Această informație este facultativă pentru creditor.

ANEXA II

FORMULARUL „INFORMAȚII LA NIVEL EUROPEAN PRIVIND CREDITUL DE CONSUM” ⁽¹⁾

Credit de consum oferit de anumite organizații de credit [articolul 2 alineatul (6) din Directiva (UE) 2023/2225 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾]

Conversia datoriilor [articolul 2 alineatul (7) din Directiva (UE) 2023/2225]

Informații de bază

Partea I [întotdeauna pe prima pagină a formularului]:

Creditor	[Identitate]
Dacă este cazul	
Intermediar de credit	[Identitate]
Valoarea totală a creditului <i>Înseamnă plafonul sau sumele totale puse la dispoziție în temeiul contractului de credit.</i>	
Durata contractului de credit	
Rata dobânzii aferente creditului sau, dacă este cazul, diferitele rate ale dobânzii aferente creditului care se aplică contractului de credit	[% — fixă sau — variabilă, — perioade]
Dobânda anuală efectivă (DAE) <i>Este costul total exprimat ca procentaj anual din valoarea totală a creditului. DAE vă ajută să comparați diferite oferte.</i>	
Cuantumul total pe care trebuie să îl achitați <i>Înseamnă cuantumul capitalului împrumutat plus dobânda și posibilele costuri aferente creditului.</i>	[Suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator]
Dacă este cazul	
Creditul este acordat sub forma unei amânări la plată pentru anumite bunuri sau servicii sau este legat de furnizarea anumitor bunuri sau de prestarea anumitor servicii.	
Denumirea bunului/serviciului	
Echivalentul în numerar al prețului	

⁽¹⁾ Ori de câte ori se indică „dacă este cazul”, creditorul trebuie să completeze rubrica respectivă dacă informațiile sunt relevante pentru tipul de credit sau să șteargă informațiile sau rândul respectiv în cazul în care informațiile nu sunt relevante pentru tipul de credit avut în vedere.

Explicațiile cu caractere cursive ar trebui să ajute consumatorul să înțeleagă mai bine cifrele.

Indicațiile dintre parantezele pătrate furnizează explicații creditorului sau intermediarului de credit și trebuie să fie înlocuite cu informațiile corespunzătoare.

⁽²⁾ Directiva (UE) 2023/2225 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 privind contractele de credit de consum și de abrogare a Directivei 2008/48/CE (JO L, 2023/2225, 30.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2225/oj>).

Costuri în cazul efectuării plăților cu întârziere	În cazul efectuării plăților cu întârziere, vi se va percepe [... (rata dobânzii aferente creditului aplicabilă și modalitățile de ajustare a acesteia și, dacă este cazul, penalități de întârziere)].
--	---

Partea II [În cazul în care următoarele elemente nu pot fi afișate în mod vizibil pe o singură pagină, acestea trebuie afișate în prima parte a formularului, pe a doua pagină]:

Ratele și, dacă este cazul, ordinea în care acestea vor fi alocate	Va trebui să achitați următoarele: [Cuantumul, numărul și frecvența plăților care trebuie efectuate de consumator] Dobânda și/sau costurile se plătesc în modul următor:
Avertisment privind consecințele neefectuării sau ale efectuării plăților cu întârziere; <i>Neefectuarea sau efectuarea cu întârziere a plăților ar putea să aibă consecințe grave pentru dumneavoastră (de exemplu, vânzarea silită) și să vă îngreuneze obținerea de credite pe viitor.</i>	
Drept de retragere	Da/Nu
Rambursarea anticipată <i>Aveți dreptul la rambursarea anticipată totală sau parțială a creditului în orice moment.</i> Dacă este cazul Creditorul are dreptul la compensație în caz de rambursare anticipată.	
Creditor Adresă geografică Număr de telefon Adresă de e-mail Adresă internet (*)	
Dacă este cazul Intermediar de credit Adresa geografică Număr de telefon Adresă de e-mail Adresă internet (*)	

(*) Această informație este facultativă.

Informații suplimentare despre contractul de credit

1. Descrierea principalelor caracteristici ale produsului de creditare

Tipul de credit	
Dacă este cazul O mențiune conform căreia consumatorul i se poate solicita în orice moment rambursarea integrală a creditului	
Dacă este cazul Prețul a fost personalizat pe baza unui proces decizional automatizat.	

2. Costurile creditului

Dacă este cazul Diferitele rate ale dobânzii aferente creditului care se aplică contractului de credit	[% — fixă sau — variabilă (cu indicele sau rata de referință aplicabilă ratei inițiale a dobânzii aferente creditului), — perioade, — condițiile care reglementează aplicarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului]
Exemplu reprezentativ care ilustrează dobânda anuală efectivă (DAE) și valoarea totală de plătit de către consumator	[% Aici se va prezenta un exemplu reprezentativ care să menționeze toate ipotezele folosite pentru calculul dobânzii anuale efective]
Dacă este cazul Costuri Dacă este cazul Condițiile în care aceste costuri pot fi modificate	[Costurile aplicabile din momentul încheierii contractului de credit]

3. Alte aspecte juridice importante

Rezilierea contractului de credit	[Condițiile și procedura pentru rezilierea contractului de credit]
Dacă este cazul Creditorul are dreptul la compensație în caz de rambursare anticipată	[Stabilirea compensației (metoda de calcul) conform dispozițiilor de punere în aplicare a articolului 29 din Directiva (UE) 2023/2225]
Consultarea unei baze de date <i>Creditorul trebuie să vă informeze imediat și gratuit asupra rezultatelor consultării unui baze de date în cazul în care cererea de credit este respinsă în baza unei astfel de consultări.</i>	
Dacă este cazul Perioada în care informațiile precontractuale au forță obligatorie pentru creditor	Informațiile cuprinse în prezentul formular sunt valabile de la [...] până la [...].

Referitor la căile de atac <i>Aveți dreptul să recurgeți la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac extrajudiciară</i>	[Procedura extrajudiciară de contestare și calea de atac extrajudiciară pentru consumator și modalitățile de acces la acestea]
Avertisment privind consecințele juridice și financiare ale nerespectării angajamentelor <i>Nerespectarea angajamentelor legate de contractul de credit în alt mod decât prin întârzierea sau neefectuarea plăților ar putea avea consecințe grave pentru dumneavoastră.</i>	
Calendarul de rambursare	[Calendar de rambursare care conține toate plățile și rambursările care se efectuează de către consumator pe durata contractului de credit, inclusiv plățile pentru orice servicii accesorii]

Dacă este cazul

4. Informații suplimentare în cazul comercializării la distanță a serviciilor financiare

(a) Referitoare la creditor	
Dacă este cazul Reprezentantul creditorului în statul membru în care aveți reședința Adresă Număr de telefon Adresă de e-mail Adresă internet (*)	[Identitate] [Adresa geografică care trebuie folosită de consumator]
Dacă este cazul Înregistrare	[Registrul comerțului în care este înscris creditorul și numărul de înregistrare sau un mijloc de identificare echivalent din registrul respectiv]
Dacă este cazul Autoritatea de supraveghere	
(b) Referitoare la contractul de credit	
Dacă este cazul Exercitarea dreptului de retragere	[Instrucțiuni practice privind exercitarea dreptului de retragere, indicându-se, printre altele, perioada de retragere, adresa la care trebuie trimisă notificarea privind exercitarea dreptului de retragere și consecințele neexercitării acestuia]
Dacă este cazul Legea pe care se bazează creditorul pentru stabilirea relațiilor cu dumneavoastră înainte de încheierea contractului de credit	

Dacă este cazul Clauza care precizează legea aplicabilă contractului de credit și/sau instanța competentă	[De inclus aici clauza relevantă]
Dacă este cazul Regimul lingvistic	Informațiile și clauzele contractuale se vor furniza în [limba respectivă]. Cu consimțământul dumneavoastră, intenționăm să comunicăm în [limba/limbile respective] pe durata contractului de credit.

(*) Această informație este facultativă pentru creditor.

ANEXA III

- I. Ecuația fundamentală care exprimă echivalența dintre tragerile din credit, pe de o parte, și rambursări și costuri, pe de altă parte.

Ecuația fundamentală, care stabilește dobânda anuală efectivă (DAE), exprimă, pe perioada unui an, egalitatea dintre valoarea totală prezentă a tragerilor din credit, pe de o parte, și valoarea totală prezentă a rambursărilor și a plăților aferente costurilor, pe de altă parte, adică:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

unde:

- X	este DAE;
- m	este numărul ultimei trageri;
- k	este numărul unei trageri, astfel $1 \leq k \leq m$;
- C_k	este quantumul tragerii din credit k;
- t_k	este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri din credit și data fiecărei trageri ulterioare, astfel $t_1 = 0$;
- m'	este numărul ultimei rambursări sau plăți aferente costurilor;
- l	este numărul unei rambursări sau plăți aferente costurilor;
- D_l	este quantumul unei rambursări sau plăți aferente costurilor;
- s_l	este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri din credit și data fiecărei rambursări sau plăți aferente costurilor.

Observații

- (a) Quantumurile plătite de ambele părți la diferite momente nu trebuie neapărat să fie egale și nu trebuie să fie plătite neapărat la intervale egale.
- (b) Data inițială este cea a primei trageri din credit.
- (c) Intervalele dintre datele utilizate în calcule sunt exprimate în ani sau în fracțiuni de an. Un an se consideră a avea 365 de zile (sau 366 de zile pentru anii bisecți), 52 de săptămâni sau 12 luni egale. O lună se consideră a avea 30,41666 zile (adică $365/12$), indiferent dacă este sau nu un an bisect.

În cazul în care intervalele dintre datele utilizate în calcule nu pot fi exprimate ca numere întregi de săptămâni, luni sau ani, intervalele sunt exprimate ca numere întregi de una dintre aceste perioade, în combinație cu un număr de zile. Atunci când se utilizează zile:

- (i) se numără fiecare zi, inclusiv zilele de sfârșit de săptămână și zilele nelucrătoare;
- (ii) perioadele egale și, apoi, zilele se numără înapoi până la data tragerii din credit inițiale;
- (iii) perioada de zile se obține prin excluderea primei zile și includerea ultimei zile și se exprimă în ani prin împărțirea perioadei respective la numărul de zile (365 sau 366) ale anului întreg, numărate înapoi de la ultima zi la aceeași zi din anul precedent.
- (d) Rezultatul calculului este exprimat cu o precizie de cel puțin o zecimală. Dacă a doua zecimală este mai mare sau egală cu 5, la prima zecimală se adăugă 1.

- (e) Ecuația poate fi rescrisă folosind o singură sumă și conceptul de fluxuri (A_k), care pot fi pozitive sau negative, cu alte cuvinte plătite sau primite în perioade de la 1 la n , exprimate în ani, adică:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k}$$

unde S este balanța de fluxuri prezentă. În cazul în care scopul este păstrarea echivalenței fluxurilor, valoarea S va fi zero.

II. Ipotezele suplimentare necesare pentru calculul DAE sunt următoarele:

- (a) În cazul unui contract de credit care acordă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor din credit, se consideră că valoarea totală a creditului este trasă din credit imediat și în întregime.
- (b) În cazul unui contract de credit care acordă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor din credit în general, dar impune, printre diferitele modalități de tragere din credit, o limitare în ceea ce privește valoarea creditului și perioada, se consideră că valoarea creditului este trasă din credit la data cea mai timpurie prevăzută în contractul de credit și în conformitate cu aceste limite de tragere din credit.
- (c) În cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere din credit diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii aferente creditului diferite, se consideră că valoarea totală a creditului este trasă din credit la nivelul cel mai mare al costurilor și al ratei dobânzii aferente creditului aplicate mecanismului de tragere din credit cel mai frecvent utilizat pentru respectivul tip de contract de credit.
- (d) În cazul unei facilități de tip „descoperit de cont”, se consideră că valoarea totală a creditului este trasă din credit în totalitate pe întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata facilității de tip „descoperit de cont” nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de trei luni.
- (e) În cazul unui contract de credit pe durată nedeterminată, altul decât o facilitate de tip „descoperit de cont”, se presupune că:
- (i) creditul este acordat pentru o perioadă de un an începând de la data tragerii din credit inițiale și că plata finală efectuată de consumator lichidează soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale;
 - (ii) capitalul este rambursat de consumator în tranșe lunare egale, începând cu o lună de la data tragerii din credit inițiale. Totuși, în cazurile în care capitalul trebuie să fie rambursat în totalitate într-o singură tranșă, în cadrul fiecărei perioade de plată, se consideră că tragerile din credit și rambursările succesive ale întregului capital efectuate de către consumator au loc de-a lungul unei perioade de un an. Dobânzile și alte costuri se aplică în conformitate cu aceste trageri din credit și rambursări de capital și astfel cum se prevede în contractul de credit.

În sensul prezentului punct, un contract de credit pe durată nedeterminată este un contract de credit fără durată fixă și care cuprinde creditele care trebuie să fie rambursate în totalitate în cadrul unui interval de timp sau după un interval de timp, dar care, odată ce au fost rambursate, devin disponibile pentru o altă tragere din credit.

- (f) În ceea ce privește alte contracte de credit decât descoperitul de cont și contractele de credit pe durată nedeterminată, astfel cum sunt menționate în ipotezele prevăzute la literele (d) și (e):
- (i) în cazul în care data sau quantumul unei rambursări de capital care trebuie să fie efectuată de către consumator nu poate fi stabilit(ă), se presupune că rambursarea se efectuează la data cea mai timpurie prevăzută în contractul de credit și pentru quantumul cel mai mic prevăzut în contractul de credit;
 - (ii) în cazul în care intervalul dintre data tragerii din credit inițiale și data primei plăți care trebuie efectuată de către consumator nu poate fi stabilit, acesta se consideră a fi intervalul cel mai scurt.

- (g) În cazul în care data sau cuantumul unei plăți care trebuie să fie efectuată de către consumator nu poate fi stabilit(ă) pe baza contractului de credit sau a ipotezelor prevăzute la litera (d), (e) sau (f), se presupune că plata se efectuează în conformitate cu datele și condițiile solicitate de către creditor și, atunci când aceste date și condiții nu sunt cunoscute:
- (i) dobânzile sunt achitate împreună cu rambursările de capital;
 - (ii) un cost care nu este purtător de dobânzi, exprimat sub forma unui cuantum unic, este achitat la data încheierii contractului de credit;
 - (iii) costurile care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma mai multor plăți, sunt achitate la intervale regulate, începând cu data primei rambursări de capital și, în cazul în care cuantumul acestor plăți nu sunt cunoscute, se presupune că ele sunt egale;
 - (iv) plata finală lichidează soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale.
- (h) În cazul în care plafonul creditului nu a fost încă convenit, acesta este considerat a fi de 1 500 EUR.
- (i) În cazul în care se oferă rate ale dobânzii aferente creditului și costuri diferite pentru o perioadă limitată sau pentru un cuantum limitat, rata dobânzii aferente creditului și costurile se consideră a fi la nivelul cel mai ridicat pentru întreaga durată a contractului de credit.
- (j) În cazul contractelor de credit de consum în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii aferente creditului pentru o perioadă inițială, la sfârșitul căreia se stabilește o nouă rată a dobânzii aferente creditului care este ulterior ajustată periodic în funcție de un indicator convenit, calculul DAE pornește de la ipoteza că, la sfârșitul perioadei cu rată fixă a dobânzii aferente creditului, rata dobânzii aferente creditului este aceeași ca la momentul calculării DAE pe baza valorii indicatorului convenit de la acel moment.
-

ANEXA IV

Tabel de corespondență

Directiva 2008/48/CE	Prezenta directivă
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2 alineatul (1)	Articolul 2 alineatul (1)
—	
Articolul 2 alineatul (2) literele (a), (b) și (c)	Articolul 2 alineatul (2) literele (a), (b) și (c)
Articolul 2 alineatul (2) litera (d)	Articolul 2 alineatul (2) litera (g)
Articolul 2 alineatul (2) literele (e) și (f)	—
Articolul 2 alineatul (2) literele (g), (h), (i), (j), (k) și (l)	Articolul 2 alineatul (2) literele (d), (e), (f), (i), (j) și (k)
Articolul 2 alineatul (2a)	Articolul 2 alineatul (3)
Articolul 2 alineatul (3)	—
Articolul 2 alineatele (4), (5) și (6)	Articolul 2 alineatele (4), (6) și (7)
Articolul 3 literele (a), (b) și (c)	Articolul 3 punctele 1, 2 și 3
—	Articolul 3 punctul 4
Articolul 3 literele (d) și (e)	Articolul 3 punctele 18 și 19
Articolul 3 litera (f)	Articolul 3 punctul 12
Articolul 3 literele (g), (h), (i), (j), (k), (l) și (m)	Articolul 3 punctele 5, 6, 7, 8, 9, 10 și 11
Articolul 3 litera (n)	Articolul 3 punctul 20
—	Articolul 3 punctele 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21 și 22
—	Articolul 5
—	Articolul 6
—	Articolul 7
Articolul 4	Articolul 8
—	Articolul 9
Articolul 5 alineatul (1)	Articolul 10 alineatele (1), (3), (5) și (6)
Articolul 5 alineatul (2)	Articolul 10 alineatul (7)
Articolul 5 alineatul (4)	Articolul 10 alineatul (8)
Articolul 5 alineatul (5)	Articolul 10 alineatul (9)
Articolul 5 alineatul (6)	Articolul 12 alineatul (1) literele (a), (b) și (c) și articolul 12 alineatul (2)
Articolul 6 alineatele (1) și (3)	Articolul 11 alineatele (1), (2) și (4)
Articolul 6 alineatul (2)	—
Articolul 6 alineatul (4)	Articolul 11 alineatul (6)
Articolul 6 alineatul (5)	—
Articolul 6 alineatul (6)	Articolul 11 alineatul (7)
Articolul 6 alineatul (7)	—
Articolul 7	Articolul 10 alineatul (10) și articolul 11 alineatul (8)
—	Articolul 13

Articolul 8	Articolul 18
—	Articolul 14
—	Articolul 15
—	Articolul 16
—	Articolul 17
Articolul 9	Articolul 19
Articolul 10 alineatul (1)	Articolul 20
Articolul 10 alineatele (2), (3) și (4)	Articolul 21
Articolul 10 alineatul (5)	—
Articolul 11a	Articolul 22
Articolul 11	Articolul 23
Articolul 12	Articolul 24
Articolul 13	Articolul 28
Articolul 14	Articolul 26
Articolul 15	Articolul 27
Articolul 16	Articolul 29
Articolul 17	Articolul 39
Articolul 18	Articolul 25
Articolul 19	Articolul 30
—	Articolul 31
—	Articolul 32
—	Articolul 33
—	Articolul 34
Articolul 16a	Articolul 35
—	Articolul 36
Articolul 20	Articolul 37
Articolul 21	Articolul 38
—	Articolul 41
Articolul 22	Articolele 42 și 43
Articolul 23	Articolul 44
Articolul 24	Articolul 40
Articolul 24a	Articolul 45
Articolul 26	Articolul 42 alineatul (2)
Articolul 27 alineatul (1)	Articolul 48
Articolul 27 alineatul (2)	Articolul 46
Articolul 28	Articolul 4
Articolul 29	Articolul 47
Articolul 30	Articolul 47
Articolul 31	Articolul 49

Articolul 32	Articolul 50
Anexa I	Anexa III
Anexa II	Anexa I
Anexa III	Anexa II
—	Anexa IV
